

28 september 2007

ADVOCATENBLAD 13

WALKING LIABILITY

AFFECTIO SOCIETATIS

*Nieuwe personenvennootschap
en aansprakelijkheid*

Onnodige onrust

NIEUW BV-RECHT

HOOFDELIJKHEID

7.13 BW

PERSOONLIJKE BV

BEROEPSFOUTEN

GELIJKE DELEN

WINSTDELING

Niehoff Werning & Kooij
verzekeringsadviseurs voor advocatuur en notariaat

Ssst... een klant!

Stel je voor. Je verwacht een belangrijk telefoontje van je eerste klant... Je visitekaartjes en het briefpapier zijn net door de drukker afgeleverd.

Maar zover is het nog niet. Een eigen advocatenpraktijk vergt nogal wat voorbereiding. Zoals een ondernemingsplan, het afdekken van het beroepsaansprakelijkheids- en arbeidsongeschiktheidsrisico. Niehoff Werning & Kooij heeft als specialist in de advocatuur een aanzienlijk aantal startende advocaten op weg geholpen. Wanneer u ons belt, sturen we u de documentatiemap voor de advocatuur vrijblijvend toe.

Nieuwe personen- vennootschap

Volgend jaar verandert de personenvennootschap de aansprakelijkheid. Welke rechtsvorm is voor advocatenkantoren het beste? Voor een definitieve keuze kan beter worden gewacht op de aanstaande verandering van het bv-recht.

Oplichter Zilverwier

'Meneer de rechter, het gaat mij niet om de regeltjes. Die kennen we allemaal wel. Het gaat mij om de mens! De mens, zoals hij uiteindelijk is bestemd. Bestemd om in geluk te leven. Ook mijn cliënt.'

Kroniek strafproces- recht 2006 (II)

Ook dit tweede deel heeft een overzicht van de belangrijkste uitspraken in de *Nieuwsbrief Strafrecht, NJ* en *NJB*. Aan het eind een samenvatting van de wet- en regelgeving.

.....

Legal transplant

Wanneer is juridische hulp aan ontwikkelingslanden gewenst en wanneer is het paternalisme? **546**

Richtlijnen voor auditors

Auditors geven liever 'aanbevelingen' dan 'verbeterpunten'. **547**

Afschaffing verplicht procuraat

De rolrechter: 'De grootste slag hebben we vorig jaar al gemaakt'. **548**

Verschoningsrecht van advocaat in dienstbetrekking

lijkt op EU-niveau te zijn ingeperkt. **549**

Onrechtmatige perspublicaties

Een nieuw fonds geeft juridische bijstand. **572**

.....

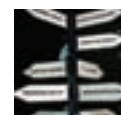
Verder...

Agenda 548 » Brieven 550 » Colofon 550 » Moordkuil: 'Advocaat is gevaarlijk en onbetrouwbaar' 571

Van de deken: Tucht is geen strafrecht 549 » Mandaatbesluit Algemene Raad 2007 575 » Opleidingen 576 » Personalialia 580 » Uitspraken geschillencommissie 584 » Tucht recht 586

In de volgende nummers

AKZO-uitspraak van Gerecht in eerste aanleg » Zwangerschapspolis II » Over priesters van het recht » Tegenstrijdig belang in kapitaalvennootschappen en stichtingen » Kroniek mededingingsrecht » Herstel van evidente fouten in strafvonnissen

Omslagfoto:
Hollandse Hoogte

Samengesteld door
Linus Hesselink en
Lucien Wopereis

Congres: advocaat en de 'rule of law' **Geen legal transplant**

Wanneer is het verlenen van juridische hulp aan transitie- en ontwikkelingslanden nog gewenste hulpverlening en wanneer paternalisme? Deze vraag liep als de rode draad door het congres De advocaat en de 'rule of law' op 13 september in Leiden, georganiseerd door het Van Vollenhoven Instituut en de Orde.

Vier sprekers met ervaring op het gebied van zogeheten 'rule of law promotion' in het buitenland, oftewel rechtsstaatbevordering, waren het erover eens. Je moet je in het ontvangende land niet presenteren als degene die even komt vertellen hoe de zaken geregeld moeten worden. Luisteren, overleggen, het aanleveren van nieuwe gezichtspunten: dát zijn de kernbegrippen.

Maxime Ferschtman, regelmatig werkzaam in Kaukasuslanden: 'Je moet nooit zeggen: ik kom hier lesgeven.' Winfried van den Muijsenbergh, veel actief geweest in Tsjechië: 'Met bescheidenheid in de hand kunnen we wat doen.' En ingelast spreker Gijs Scholtens, onlangs terug-

gekeerd uit Uruzgan (Afghanistan): 'We moeten hún systeem laten werken, niet ons systeem opdringen.'

Er blijkt een term te bestaan voor de meer opdringerige vormen van juridische hulpverlening: *legal transplant*. De Indonische Bivitri Susanti van het Centre for Indonesian Law and Policy Studies verhaalde over een project waarbij een buitenlandse mogendheid een wetboek liet vertalen en probeerde dit erdoor te drukken met een zak geld in het vooruitzicht. Niet doen, was haar boodschap. 'Het lokale perspectief moet erbij worden betrokken, anders heeft het geen zin.'

Komt een deskundige met de juiste attitude binnen, dan valt er soms veel te bereiken in relatief korte tijd, zo bleek tijdens de goed bezochte studiemiddag. Marlon Krans zat namens Artsen zonder Grenzen ongeveer vijf maanden in Paramaribo met als doel om de penibele situatie van minderjarige verdachten in Suriname te verbeteren. Die zitten met zes tot zeven verdachten op een cel, krijgen veelal pas een advocaat op de zitting en het voorarrest duurt soms 'ongelooflijk lang'. Betrokkenen in Suriname erkenden het probleem, en dus werd met behulp van alle betrokkenen

een piketregeling opgezet. Jeugdverdachten worden inmiddels binnen 24 uur bezocht door een advocaat. Verder wordt er is een nieuwe jeugdinrichting gebouwd en is er een systeem van alternatieve straffen opgezet. In totaal beslaat het project van Artsen zonder Grenzen twee jaar.

Geld van de leden

Na de pauze ging voormalig deken Jeroen Brouwer in op de vraag in hoeverre er een rol voor de Orde is weggelegd bij rechtsstaatbevordering. Volgens hem moet die rol bescheiden zijn. Advocaten zijn verplicht lid van de beroepsorganisatie, en het geld is van de leden. 'Dus moet je vooral denken aan faciliteren, bijvoorbeeld publiciteit in het *Advocatenblad* en het aanbieden van instrumenten waar wij ervaring mee hebben opgedaan, zoals de klachten- en geschillenregeling of de kwaliteitszorg.'

Kees Kouwenaar van het Centre for International Legal Cooperation (CILC) pleitte aan het eind voor een actievere rol. 'Ik zou willen dat de Orde aan tafel gaat zitten met het ministerie van Buitenlandse Zaken. De Orde hoeft helemaal niet aan het geld van de leden te komen.' (LW)

“ Het is gezegd

Het vergt (...) slechts de afschaffing van het civiele procesmonopolie. Daarmee blijft de advocatuur gewoon nog net zo rottig als de overige maatschappelijke geledingen, evenwel zonder voormeld jaloers makend en omzet scheppend voorrecht. *Advocaat Georg van Daal bepleit afschaffing van het procesmonopolie in NJB, 31 augustus*

De vrouwen die ik hier langs zie komen, hebben niet alleen betere cijfers, ze zijn ook gedreven. *Mirjam de Blécourt van Baker & McKenzie over de betere beloning van jonge vrouwen in de advocatuur. Het Financieel Dagblad, 22 augustus*

Ongetwijfeld een gekke, originele man op familiebestjes en voor zijn burens. Maar voor ons tv-kijkers intussen toch net iets te veel die exponent van de excentrieke tv-advocaat. *Televisierecensent Wim de Jong over het debuut van Theo Hiddema bij De Wereld Draait Door, de Volkskrant, 4 september*

Slechts 99 procent van de advocaten bezorgt de rest een slechte naam. *Publicist Paul Ruijs komt binnenkort met een boek over de zaak-Brongers. Nieuwe Revu, nummer 35, augustus*

Column

Matthijs Kaaks

Ik had bijna de primeur gehad. Verdonk zat schuin tegenover mij tijdens het dinertje in Restaurant Wilhelminapark waar ik op uitnodiging van confrère Dion Bartels een vorkje meeprakte tussen enkele onroerendgoedjongens. We leven in een tijd dat de bovenwereld en de vastgoedwereld steeds verder verweven raken. Ik zag dus geen beletsel om op de invitatie in te gaan. Ook niet toen ik hoorde dat Verdonk hier haar inmiddels beruchte *Dinner Talk* zou houden onder de veelzeggende titel: 'Mijn recente ervaringen en plannen voor de nabije toekomst'.

Sinds vastgoedondernemer Chris Thunessen enkele jaren geleden in Monaco zijn veelbesproken jubileumfeestje vierde met veel advocaten en notarissen, is het redelijk bon ton geworden om je als advocaat ontvankelijk op te stellen voor andersdenkenden.

'Misschien is het leuk om er een stukje over te schrijven', had Bartels me nog voorgehouden. Ik zag het er niet zo snel van komen. Totdat de ferme uitspraken van Verdonk over Rutte en de VVD als hardgebakken broodjes over tafel rolden. Hier werd geschiedenis geschreven en ik was er getuige van.

Ik schreef citaat na citaat op mijn servet. Jammer genoeg was de journalist van *De Telegraaf* sneller, hij ging er de volgende ochtend met de *scoop* vandoor. Dit blad kan helaas niet bovenop het nieuws zitten.

Maar gelukkig heeft niet alles *De Telegraaf* gehaald. Tijdens de amuse van krab vroeg Verdonk of ik ook ergens voor schreef. Ik knikte enthousiast en noemde de naam van het gerenommeerde periodiek voor advocaten dat reeds sinds de jaren twintig van de vorige eeuw verschijnt. Het deed haar glunderen.

'Zou u mij daar ook in kunnen citeren?'

'Natuurlijk kan dat', antwoordde ik. 'Maar dan moet het bij voorkeur wel iets te maken hebben met advocaten.'

Verdonk bedacht zich geen moment en barstte onmiddellijk los.

'Er moeten veel meer advocaten komen', riep ze. 'Meer toga's op straat, het recht moet weer zichtbaar worden, zeg ik altijd. Dat geeft de burger een gevoel van...van... En ze mogen best wat meer verdienen. Het gaat de hele tijd maar over de salarissen van leraren. Maar advocaten, die werken pas echt hard. Daar hoor je nooit iemand over. De tarieven mogen dus best wat hoger. En als asielzoekers dat niet kunnen betalen – jammer dan. Advocatenkinderen moeten ook een boterham eten. Ja toch, niet dan?'

Letselschadeadvocaat had deskundige moeten inschakelen

Een letselschadeadvocaat is door het Gerechtshof Leeuwarden begin september aansprakelijk geoordeeld voor het niet-inschakelen van een deskundige in een letselschadezaak. De advocaat had die zaak – het betrof een jong kind dat later posttraumatische epilepsie kreeg – niet zonder voorbehoud mogen afsluiten alvorens een medisch adviseur te raadplegen, aldus het hof. De rechters baseren hun beslissing op het oordeel van een deskundige die stelt dat het inschakelen van een medisch adviseur door de professionalisering van de

afwikkeling van letselschades vandaag de dag zeker is aangegeven, maar ook in 1995, het jaar dat de zaak speelde. 'Het hof gaat er derhalve van uit dat een redelijk handelend en redelijk bekwaam letselschadeadvocaat in het onderhavige geval, waarin sprake was van een ernstig ongeval met een jong kind dat daardoor tamelijk ernstig hersenletsel oploopt, een medisch adviseur had moeten inschakelen alvorens over te gaan tot een voorbehoudloze afwikkeling van de schade. Voorts meent het hof over het oordeel van de deskundige dat het voorgaande óók geldt naar de inzichten van 1995.' Dat deskundige de vraag van het hof 'met enige aarzeling' beantwoordde bij gebrek aan feitelijke en juridische gegevens over de periode rond 1995, doet niet ter zake, aldus het hof.

Ingezonden Geen dierenliefhebbers

Ik vroeg een toevoeging aan omdat onder mijn cliënt een hond in beslag is genomen en mijn cliënt deze heel graag terug wilde hebben. Achttien dagen later schrijft de Raad voor Rechtsbijstand mij dat de

aanvraag onvolledig is: 'Wilt u stukken overleggen waaruit blijkt dat de hond in beslag is genomen en tevens *het financieel belang vermelden?*' (curs. MSS). Hoe druk je de liefde voor je hond uit in hedendaagse munteenheden?

(M.M.A. Straatman-Selij, advocaat te Maastricht)

(advertenties)

Niets zo praktisch als een goede theorie

CPO is onderdeel van de Radboud Universiteit Nijmegen

Onze cursussen zijn gericht op de praktijk en gebaseerd op de wetenschap. Daardoor haalt u maximaal rendement uit uw opleiding. U vindt ons VSO- en PAO-cursusaanbod op www.cpo.nl.

CPO
Juridisch Onderwijs voor Professionals

Zeker van uw zaak

Richtlijnen gevraagd

Auditor niet altijd consequent

In 87% van de audits op basis van de Kwaliteitsstandaard 2004 is een auditverklaring aan het bezochte kantoor uitgereikt. Dat blijkt uit de Analyse Auditverslagen Kwaliteitsstandaard 2004.

Het onderzoek is uitgevoerd door B&M Business Development in opdracht van de Nederlandse Orde van Advocaten. Voor het onderzoek werden 331 auditverslagen geanalyseerd, volgens de onderzoekers een representatieve steekproef.

In 37% van de auditverslagen werd een kantoor als volledig correct beoordeeld. Het kantoor in kwestie kreeg in dat geval geen verbeterpunten – zodat binnen zes maanden een heraudit moet plaatsvinden – of aanbevelingen. In ongeveer de helft van de gevallen werd

één aanbeveling of meer gegeven, terwijl dit in ruim 3% van de gevallen gold voor één verbeterpunt of meer.

Volgens de onderzoekers kan met een statistische zekerheid van 95% worden gesteld dat eenmanskantoren meer aanbevelingen en verbeterpunten ontvangen dan praktijken met twee of meer advocaten. Dat heeft te maken met de normen die betrekking hebben op overdracht en waarneming (3,9) en archivering (4,2): wanneer deze normen worden weggelaten, dan valt het verband weg.

Uit de analyse blijkt verder dat auditoren niet altijd even consequent zijn met het toekennen van een aanbeveling of verbeterpunt voor dezelfde opmerking. 'In enkele gevallen lijkt dit auditorafhankelijk te zijn, maar er zijn ook voorbeelden te vinden waarin eenzelfde auditor geen consequente beoordeling geeft,'

aldus de onderzoekers. Ook lijken auditoren soms de neiging te hebben om te 'vluchten' naar een aanbeveling, terwijl mogelijk een verbeterpunt aan de orde was. 'Wij hebben dan ook de indruk dat auditoren sneller geneigd zijn een aanbeveling toe te kennen aan een kantoor, mogelijk omdat hier geen consequentie aan verbonden is.'

Op basis van de bevindingen stellen de onderzoekers dat er richtlijnen moeten komen voor het toekennen van een verbeterpunt dan wel een aanbeveling. Ook menen ze dat er een maximum moet komen voor het aantal aanbevelingen dat een auditor mag toekennen voordat het consequenties heeft voor een kantoor. 'Een mogelijkheid hiervoor is dat drie aanbevelingen even zwaar weegt als één verbeterpunt.' (LW)

• Het rapport is op te vragen via e.bravenboer@advocatenorde.nl

Ja, het was een frontale botsing. Deken Willem Bekkers over de aanvaring tussen de Algemene Raad en het College van Afgevaardigden in de vergadering van juni. Mr, nr. 8/9

Zo werd Jesse een paar keer 'een jochie' genoemd. Maar soms was de rechter de gewonemensentaal even vergeten en dan noemde hij Jesse ineens 'meneer Dingemans'. Ik weet niet waar ik verdrietiger van werd, van een vermoord jongetje dat 'jochie' werd genoemd of 'meneer Dingemans'. Columnist Aaf Brandt Corstius over het Promis-vonnis in de zaak Julien-C, NRC Next, 7 september

Ik steunde de advocaten die opkwamen voor de onderdog. Ik kan je zo tien namen noemen van advocaten die ik heb gepusht. De vrijdag 7 september overleden rechtbankreporter Jacques van Veen had zo zijn favorieten. Het Parool, 10 september

Ik eet elke dag een ijs-sie in de ijssalon in de Scheldestraat, omdat ik het lekker vind om elke dag een ijs-sie te eten. Nou komt meneer T. daar ook wel eens om een ijs-sie te eten. Het is niet zo dat ik met hem daar een afspraak maak om samen een ijs-sie te eten, maar het kan gebeuren dat hij toevallig een ijs-sie staat te eten als ik er ook ben. Wat moet ik dan doen? Dan gaan ik niet weg omdat hij daar dat ijs-sie staat te eten. Columnist Frits Abrahams vermaakt zich prima bij de 'rechtszaak van de eeuw' tegen Willem H., NRC Handelsblad, 18 september

Wie wordt de andere columnist?

Gevraagd:

scherp schrijvende, van humor voorziene, breed kijkende, verrassend opiniërende, persoonlijk oordelende columnist.

Geboden:

podium, deadlines, denkstimulans, fantasieprikkeling, afreageerplek, jaarlijks diner met schrijvers, beroemdheid bij succes.

Sinds enkele weken is de redactie van het *Advocatenblad* op zoek naar een tweede columnist, die ter afwisseling van Matthijs Kaaks voor in het blad de

rechterkolom vult. Wie denkt de balie geregeld een genadeloze lachspiegel voor te kunnen houden, in ruim 400 woorden? Wie heeft niet al te veel last van statusangst en poetst niet bevreesd aan het eigen imago? Wie wil dit alles met enkele stukjes aannemelijk maken, waarvan de beste in de *Orde van de dag* en later in het *Advocatenblad* zullen worden gepubliceerd?

Mail de columns voor 1 november naar:

linus.hesseling@reedbusiness.nl

Begin 2008 geeft de redactie de winnaar ruim baan.

Afschaffing verplicht procuraat (II)

'De grootste slag hebben we vorig jaar al gemaakt'

Op 1 maart 2008 zal het verplicht procuraat worden afgeschaft. Wat betekent dat voor advocatenkantoren en gerechten? Het *Advocatenblad* laat betrokkenen aan het woord over de gevolgen op de werkvloer. Deze week: **mr. Wil Callemeijn, rolrechter te 's-Hertogenbosch.**

.....
Michel Knapen,
 journalist

.....
 Vier jaar was hij rolrechter, en augustus 2007 zal zijn laatste maand in die functie zijn. De wijzigingen die de afschaffing van het verplicht procuraat bij de rechtbank 's-Hertogenbosch met zich meebrengt, zal Wil Callemeijn doorvoeren in zijn nieuwe positie van sectorvoorzitter van de sector Civiel Recht.

Maar omvattend zijn die wijzigingen niet en problemen verwacht hij al helemaal niet. Dé grote operatie die de afschaffing van het verplicht procuraat mogelijk moest maken, was de introductie van het roljournaal. 'Daarmee werken wij, maar ook de advocatuur, sinds september 2006. Vanaf die datum werken alle negentien rechtbanken met de schriftelijke rol.

Daarvoor moesten medewerkers worden opgeleid en er kwam een nieuw softwaresysteem. Dat functioneert naar wens. Daarmee hebben we de belangrijkste aanpassing voor de afschaffing al achter de rug.' Op dit moment ondergaat het elektronische systeem opnieuw veranderingen, maar die zijn vooral bedoeld om het gebruiksgemak voor de advocatuur te vergroten.

Ook de rechtbank 's-Hertogenbosch zal na 1 maart te maken krijgen met grote aantallen advocaten die zonder procureur gaan procederen, en dan wellicht voor het eerst zelf hun stukken gaan aanleveren. Nu zijn dat er in het arrondissement 's-Hertogenbosch nog zo'n 250 maar dat worden er fors meer, verwacht Callemeijn. En lang niet iedereen zal zijn conclusies, akten en andere processtukken conform de regels indienen. 'Nu de procureur als filter wegvalt, zal het vóórkomen dat daarin fouten worden gemaakt. Daarop kunnen we ons niet goed voorbereiden. Maar het landelijk rolreglement moet bij de advocatuur bekend worden geacht, dus met die fouten zal het wel meevalen.' Wel gaat de rechtbank met de advocatuur in gesprek over het vrijwillige procuraat, want dat moet volgens Callemeijn mogelijk blijven.

Foto: Erik Verburgt

.....
 'Advocaten moeten zelf een check op hun producties inbouwen voordat deze naar de rechtbank worden gestuurd; ook een secretaresse kan kijken of die ene handtekening niet ontbreekt'

Maar worden producties te laat ingediend of ontbreekt er een handtekening op een stuk: eigenlijk is dat een probleem voor de advocaat en zijn cliënt, niet voor de rechtbank. 'Onze dienstverlening gaat niet zo ver dat wij het werk van advocaten en procureurs gaan overnemen. We krijgen nu al vragen van advocaten die willen weten hoe ze moeten procederen, maar daarover kunnen wij niet adviseren. Wel als het gaat over de procedures bij de griffie. Advocaten moeten zelf een check op hun producties inbouwen voordat deze naar de rechtbank worden gestuurd. Ook een secretaresse kan kijken of die ene handtekening niet ontbreekt.'

Gaat er desondanks wat mis in het stukkenverkeer, dan zal de Bossche griffie daar partijen niet meteen de dupe van laten worden. 'Net zoals bij de introductie van de schriftelijke rol', zegt Callemeijn. 'Advocaten

krijgen zeker de eerste maanden de kans om fouten te herstellen.' Voor de griffie zal dat in die periode extra werk betekenen, maar dat kan de rechtbank 's-Hertogenbosch wel opvangen. 'We zijn een grote rechtbank en kunnen dus met medewerkers schuiven. Bij kleinere rechtbanken zal dat moeilijker zijn.'

De nieuwe wet Griffierechteninning, die 1 januari 2009 wordt ingevoerd, vereist wel nog een overgangsvoorziening voor de periode tussen 1 maart 2008 en 1 januari 2009. Is die wet eenmaal van kracht, dan kan de boekhouding van de rechtbank een nieuw systeem van inning gaan invoeren. Dat wordt in ieder geval eenvoudiger dan het bestaande systeem, wat de rechtbank uiteindelijk veel werk zal besparen, denkt Callemeijn. 'Anders is wel dat partijen vooraf hun griffierecht moeten hebben betaald, anders kunnen we de zaak niet in behandeling nemen.'

agenda

* MISLEIDING IN RECLAME

op maandag **8 oktober 2007** organiseert de Vereniging voor Reclamerecht het symposium 'Misleiding ontleed – het misleidingsbegrip in de reclame in Nederland, België, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk'. Sprekers: Erik Vollebregt, Gert Straetmans, Peter Meyer en Laura Anderson. Het symposium duurt van 13.30-17.30 uur en vindt plaats bij Freshfields Bruckhaus Deringer, Strawinskylaan 10 te Amsterdam. Gratis voor leden. Aanmelden kan door de tekst: 'Ja, graag ben ik aanwezig op het symposium' met vermelding van uw naam te sturen naar marcia.curriel@simmons-simmons.com.

* JURYRECHTSPRAAK

Op dinsdag **16 oktober 2007** wordt in het Amsterdamse Parooltheater een debat over juryrechtspraak gehouden. naar aanleiding van *Juryrechtspraak in Nederland*, van journalist Lex van Almelo. Deelnemers: Theo de Roos (hoogleraar, plaatsvervangend raadsheer en adviseur van de minister van Justitie) en Fred Teeven (VVD-Kamerlid en oud-officier van justitie), Lex van Almelo en nog enkele rechters. Stellingen van Van Almelo: 'Juryrechtspraak – waarbij een panel van burgers beslist over de schuldvraag en (mede) over de strafmaat – verbetert de kwaliteit van de strafrechtspraak'; 'Een regering die burgers wil betrekken bij de overheid moet het debat over leken- c.q. juryrechtspraak niet na één negatief advies afblazen.' Aanvang 21.00 uur. Locatie: Sint Pieterpoortsteeg 33, Amsterdam. Reserveren is noodzakelijk: 020-558 44 44 of theater@parool.nl.

* KLIMAATVERANDERING EN MILIEURECHT

De Vereniging voor Milieurecht organiseert op donderdag **18 oktober 2007** een jubileumcongres over 'Klimaatverandering en de rol van het milieurecht'. Vanuit verschillende invalshoeken verhalen de sprekers over de internationale en nationale juridische ontwikkelingen op het gebied van klimaatverandering. In workshops wordt ingegaan op drie thema's: de gemeentelijke en provinciale mogelijkheden voor een klimaatvriendelijk beleid, transitie naar duurzame energie en adaptatie in Nederland. Tijd: 10.00-17.00 uur. Locatie: Museum Boijmans van Beuningen, Rotterdam. Prijs voor niet-leden: € 100. Informatie: www.milieurecht.nl, info@milieurecht.nl.

* VERDACHTEN EN GETUIGEN OORLOGSMISDRIJVEN

Hoe kunnen betrouwbare en bruikbare getuigenissen worden verkregen, als de getuige lijdt onder een oorlogstrauma? En hoe kunnen de fundamentele rechten van zowel de getuigen als de verdachten gewaarborgd worden als een groot internationaal belang op het spel staat? Vrijdag **19 oktober 2007** houdt het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM) in samenwerking met Knoops & Partners Advocaten de studiedag 'Het horen van getuigen met een oorlogstrauma en de positie van verdachten van oorlogsmisdrijven'. Tijd en locatie: Campus Den Haag, Lange Houtstraat 5-7, Den Haag, van 9.00-17.15 uur. Deelname aan de cursus kost € 400, voor advocaten levert deelname 6

PO-punten op. Inschrijven via het NJCM-secretariaat: e-mail njcm@law.leidenuniv.nl, tel. 071-527 77 48. Meer info: www.njcm.nl.

* MENSENHANDEL

Het Centre for Information and Research on Organised Crime (CIROC) organiseert op woensdag **31 oktober 2007** een seminar onder de titel: 'Mensenhandel: achtergronden en aanpak'. Welke kennis bestaat er over mensenhandel? Hoe gaan daders te werk? Wat weten we van de slachtoffers? Hoe sluit de Nederlandse wetgeving en opsporing aan bij de praktijken van daders en de behoeften van slachtoffers? Deelnemers aan de studiedag ontvangen na afloop het themanummer over mensenhandel van *Justitiële verkenningen*. Tijd: 09.30-17.30 uur. Kosten voor deelname bedragen € 195. Locatie: VU Amsterdam. Aanmelden vóór 12 oktober 2007 via www.ciroc.nl. Voor vragen kunt u zich wenden tot het secretariaat van de sectie Strafrecht en Criminologie van de VU, tel. 020-598 62 31.

* SCHADE EN EXPERTISE

Op donderdag **1 november 2007** organiseert het Juridisch PAO van de Universiteit Leiden, in samenwerking met de Stichting Landelijk Register Gerechtelijke Deskundigen (LRGD) en de Stichting Deskundigen en Rechtspleging (SDR), het symposium 'Schade en Expertise'. Vanuit verschillende disciplines wordt de problematiek belicht van het vaststellen van schade door een deskundige in het kader van een geschil in rechte. Aan de orde komen o.a. Business Valuation, letselschade, planschade,

brandschade en ICT-schade. Opleidingspunten: 5 punten PO Advocatuur, 5 PE-punten LRGD. Prijs voor LRGD-geregistreerden en leden van de rechterlijke macht: € 150. Overigen: € 250. Het symposium vindt plaats van 09.30-16.30 uur te Leiden. Meer informatie op www.paoj.nl.

* LEKENRECHTSPRAAK

Op dinsdag **20 november 2007** organiseert het Juridisch Genootschap 's-Hertogenbosch een bijeenkomst over lekenrechtspraak. Over dit thema spreekt prof. dr. J.P.A. De Hert, hoogleraar aan de Vrije Universiteit Brussel en hoofddocent bij het Tilt (UvT). De Hert bespreekt o.a. de voordelen van lekenrechtspraak, de door velen als drempel ervaren ondeskundigheid van juryrechters en zijn visie op een 'deskundige toepassing van ondeskundigheid'. Tijdstip: 20.15 uur. Plaats: Hotel Mövenpick, Pettelaarpark 90 te 's-Hertogenbosch. Aanmelding bij secretaris mr. R.E. Koopman, tel. 0411-675 533.

* UNION INTERNATIONALE DES AVOCATS

De Union Internationale des Avocats (UIA) congresseert van **31 oktober tot 4 november** in Parijs. Bij die gelegenheid wordt ook het 80-jarige bestaan van de UIA gevierd. De congres-thema's zijn: *Criminal procedure at the crossroads, corporate governance* en *Women: law as an expression of cultures and powers*. De openingsceremonie van het congres op 31 oktober wordt voorgezeten door president Nicolas Sarkozy van Frankrijk. Voor meer informatie kunt u e-mailen naar uiacentre@uianet.org

Van de deken

Willem Bekkers

Tuchtrecht is geen strafrecht

Met de Advocatenwet van 1952 werd het Hof van Discipline de hoogste tuchtrechter van de advocatuur. Het hof viert komende maand zijn lustrum met een symposium.

Intussen buigt het kabinet zich over het rapport *Beleidsuitgangspunten wettelijk geregeld tuchtrecht* van de werkgroep Huls. Als de regering de commissie Huls volgt, betekent dit het einde van het Hof van Discipline. De Orde heeft aan het ministerie van Justitie kenbaar gemaakt dit een slechte zaak te vinden.

Een ander punt is dat de commissie-Huls in haar rapport het tuchtrecht in verband brengt met het strafrecht. De werkgroep haalt namelijk met instemming een oud-strafrechter aan die stelt dat het tuchtrecht 'zowel naar inhoud en strekking van materiële normen als naar de procedure het strafrecht benadert'. De identificatie van tuchtrecht met strafrecht, ook al is het maar ten dele, komt mij onjuist voor.

Volgens het tuchtrecht heeft een advocaat het recht – en de plicht – om zich in het openbaar te verantwoorden. Dat verantwoorden dient plaats te vinden tegenover een forum dat zonder badinerende, bestraffende of moraliserende toon ruimte biedt voor een debat waarbij klager én verweerder tot hun recht komen.

In het strafrecht is dat laatste niet anders, maar een strafrechtzitting is wel wezenlijk anders dan een zitting van de tuchtrechter. Sonja Boekman, jarenlang voorzitter van een van de kamers van het Hof van Discipline, was in het algemeen niet zachtzinnig tegenover advocaten (noblesse oblige), maar had wel een open houding: 'Legt u het eens uit'. Zij beschreef dat mooi in de bundel *Hamburgerstraat 28*: 'Het enige prettige was dat wij niet boven de mensen uit torenden, maar aan een grote tafel zaten. (...) Je krijgt zo een beter contact met de mensen.' Om precies dezelfde reden betreur ik dat diverse raden en het Hof van Discipline terecht zijn gekomen in strafzittingszalen.

Een ander aspect is de veelvoorkomende overweging in uitspraken dat een advocaat een zwaardere maatregel krijgt opgelegd als hij ter zitting geen berouw toont. Deze opvatting strookt niet met de stelling dat een advocaat in het belang van zijn cliënt tot het uiterste moet gaan. Het is juist tuchtrechtelijk verwijtbaar als een advocaat zich niet voluit inzet voor zijn cliënt.

Waar dan precies tuchtrechtelijk de grens ligt, is niet altijd meteen duidelijk, althans, in het heetst van de strijd is dit moeilijker vast te stellen dan met wijsheid achteraf. Ter zitting kan de advocaat nog eens duidelijk maken wat zijn afwegingen zijn geweest en waarom hij in de gegeven omstandigheden vond dat hij niet over de grens ging. Daarbij is het niet nodig om berouw te tonen, mogelijk wel begrip of inzicht aan het eind van het debat ter zitting.

Dat is natuurlijk anders als bij voorbaat vaststaat dat zonder meer sprake is van tuchtrechtelijk verwijtbaar handelen. In dat geval mag van een advocaat worden verwacht dat hij zich openlijk tegenover de klager verontschuldigt.

Reageren: vandedeken@advocatenorde.nl

Nieuwe vereniging: jeugdrechtadvocaten

Omdat minderjarigen vaker in aanraking komen met het rechtssysteem (strafrecht, jeugdbeschermingsmaatregelen, vreemdelingenrecht, scheiding van de ouders) is voor hen in april de Vereniging voor Nederlandse Jeugdrechtadvocaten (VNJA) opgericht. De vereniging

zal zich presenteren op het Jaarcongres van de Orde, vandaag, 28 september in Den Haag. De VNJA wil dat minderjarigen kunnen steunen op gespecialiseerde jeugdrechtadvocaten. De VNJA telt inmiddels 100 leden. Informatie: www.jeugdrechtadvocaten.nl.

Ordenieuws

Samenstelling Commissie Diversiteit

De in december 2006 ingestelde Commissie Diversiteit heeft inmiddels een aantal

personele wijzigingen ondergaan. De huidige samenstelling is: mr. E. Unger (voorzitter), mr. E. M. L. Moerel, mr. J. I. C. Wiersema, mr. G. C. Boot, mr. S. Hepkema en drs. P. Otto.

Uitspraak Akzo-zaak

Op 17 september jl. heeft het Gerecht van Eerste Aanleg in Luxemburg arrest gewezen in de Akzo-zaak. Het arrest betreft het geschil tussen Akzo en de Europese Commissie over de vraag of bepaalde documenten – aangetroffen tijdens een inspectieonderzoek door de

Commissie – vertrouwelijk dienen te blijven op grond van het beginsel van het *legal privilege* van de advocaat in dienstbetrekking. Zie voor een toelichting op het arrest www.advocatenorde.nl, in de rubriek nieuws. In het volgende nummer van dit blad, dat verschijnt op 12 oktober, een analyse van de uitspraak door de advocaten Sjöcrona, Koops en Vermeij.

Commercie en dienstverlening

(‘Advocaat moet “nee” kunnen zeggen’, *Advocatenblad* 2007-12, p. 520-524)

Of Jan Paul Heering heeft Ad Verbrugge verkeerd begrepen, of Ad Verbrugge maakt een denkfout, maar dat commercie en dienstverlening niet samen zouden gaan, dat door de commerciële aanpak de advocaat minder gericht zou (kunnen) zijn op het dienstbaar zijn aan de klant, dat is klinkklare nonsens.

Ongetwijfeld is de vraag eerder of onafhankelijkheid betaald moet worden, en zo ja, hoe veel. Die vraag heeft niks te maken met de beroepsethiek van de advocaat. Een goede advocaat moet onafhankelijk en dienstverlenend zijn. Een advocaat die dat niet is, kan geen ‘prestige, macht en aanzien’ verwerven.

(Marein Smits, op persoonlijke titel, advocaat te Amsterdam)

Correctie: verkeerd referentietarief

In de opiniebijdrage ‘Niet te duur’ in de laatste aflevering van de rubriek Moordkuil (Advocatenblad 2007-12, 7 september 2007, pp. 525) is abusievelijk een verkeerd referentietarief in 1996 genoemd. Bij dezen maakt Marianne Dumont de berekening opnieuw.

Uitgangspunt is een werkweek van 40 uur, 20 vakantiedagen per jaar en 52 weekenden (104 dagen). Dat levert op 260 werkdagen per jaar, nog te vermindern met 20 niet-werkdagen vanwege verplichte vrije dagen, studiedagen et cetera dat resulteert in 240 werkbare dagen.

De 1200 declarabele uren leveren dan $1200/240 = 5$ uur declarabel per dag op. Aangezien advocaten niet gestructureerd kunnen doorwerken (een normale advocatenpraktijk heeft veel ‘afvaltijd’) dient voor die vijf uur declarabel zeker 8 uur of meer (dus minimaal 1920 uur per

Naschrift

Of Marein Smits heeft zowel Ad Verbrugge als ondergetekende verkeerd begrepen, want door geen van beiden is beweerd dat commercie en dienstverlening niet zouden samengaan. Verbrugge plaatste de afnemende dienstbaarheid in verband met het toegenomen individualisme in de samenleving, terwijl ik slechts heb gewezen op een spanningsveld tussen ondernemerschap en onafhankelijkheid in bepaalde situaties. Dat onafhankelijkheid gewoon een kwestie van betaling is, zoals Marein op persoonlijke titel beweert, is echter moeilijk te volgen, ofschoon ik het – al was het maar om van allerlei lastige dilemma’s af te zijn – graag zou willen aannemen.

(Jan Paul Heering, advocaat te Den Haag)

jaar) per dag gewerkt te worden. Ook dient vakliteratuur et cetera bijgehouden te worden en die is niet-declarabel.

Het laatste referentietarief was in 1996 f 290 (€ 131,60). Als dit met 3% wordt doorgerekend naar 2007 resulteert € 182,16. Voor het gemak hanteer ik hierbij het veelgebruikte uurtarief van € 185 x 1200 uren = omzet € 222.000. Minus de kosten (ongeveer 60%, ofwel € 133.200) komt de winst op € 88.800.

Hiermee is meteen gegeven dat een toevoegingsadvocaat nog veel meer uren moet maken, gezien de puntenvergoeding van ongeveer € 90 per uur (met vast aantal uren per zaak), om aan een fatsoenlijk salaris te komen.

(Marianne Dumont, advocaat te Rotterdam)

87e jaargang –
28 september 2007 –
nr. 13
Verschijnt elke drie weken.

Het Advocatenblad is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Reed Business bv. De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve de rubrieken Van de Orde en Disciplinaire beslissingen.

Redactie

mr. K.A. Boshouwers
mr. B.J. Th. Bouma
mr. A. Groenewoud
dr. L. Hesselink
mr. P.T.C. van Kampen
mr. M.R. Maathuis
mr. W.J.B. van Nielen
mr. C.C. Oberman
mr. G.J. van Oosten
mr. L.N.J.B. van Osch
mr. A.P. Ploeger
mr. L.H. Rammeloo
dr. mr. L.W.M. Wopereis

Redactionele bijdragen

t.a.v. L. Hesselink
Reed Business bv
Postbus 16500, 2500 BM Den Haag
tel. 070-4415226
fax 070-4415919
e-mail: linus.hesselink@reedbusiness.nl
Bezoekadres: Benoordenhoutseweg 46, Den Haag
Zie www.elsevierjuridisch.nl

Uitgever

drs. Serge dos Santos Gomes

Eindredactie

Linus Hesselink

Bureau redactie

Charlotte Helmer

Vormgeving

Dimdim, Dmitry de Bruin

Correctie

Sandra Braakmann

Druk

Drukkerij Groen bv, Leiden

Digitaal archief

Advocatenblad
www.advocatenorde.nl,
voor houders van het (gratis)
Baliencertificaat

Orde van de dag

Gratis abonneren op de wekelijkse nieuwsbrief voor advocaten? Stuur een e-mail naar enova@reedbusiness.nl met als onderwerp Inschrijven Orde van de dag.

Juridische Vacaturebank

www.jbb.nl

ISSN 0165-1331

Advertenties

Brouwer's Direct Marketing bv
Steekterweg 80 G, 2407 BH
Alphen a/d Rijn
tel. 0172-234460,
fax 0172-233017
e-mail: bdmby@euronet.nl
Advertentietarieven op aanvraag.
Inzendtermijn:
afl. 14: 28 september 2007
afl. 15: 12 oktober 2007

Abonnementen

Alle advocaten, leden van de Nederlandse Orde van Advocaten, ontvangen het blad gratis. Voor adreswijzigingen kunnen zij terecht bij de Nederlandse Orde van Advocaten, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag, tel. 070-3353535, fax 070-3353531.

Niet-leden betalen

€ 191 per jaarabonnement (incl. BTW en verzendkosten) en voor de jaarband € 15. Studenten 50% korting.

Abonnementen kunnen op elk gewenst tijdstip ingaan. Opgave via www.reedbusiness.nl of bij onze Klantenservice. Abonnementen lopen automatisch door, tenzij uiterlijk 30 dagen voor de vervaldatum bij onze Klantenservice wordt opgezegd. Dit kan schriftelijk, telefonisch of per e-mail. Ook voor informatie over uw lopende abonnement kunt u contact opnemen met onze Klantenservice.

Klantenservice

Postbus 808, 7000 AV
Doetinchem
Telefoon: 0314-358358
(op werkdagen tussen 8.30 en 17.00 uur).
Fax: 0314-349048
e-mail: klantenservice@reedbusiness.nl

Reed Business bv legt gegevens vast voor de uitvoering van de (abonnement) overeenkomst. Deze gegevens kunnen worden gebruikt om u te informeren over voor u relevante producten en diensten van Reed Business bv, haar groepsmaatschappijen en zorgvuldig geselecteerde derden. Uw e-mailadres wordt alleen gebruikt om u te informeren over gelijksoortige producten en diensten van Reed Business bv en haar groepsmaatschappijen. Als u geen prijs stelt op deze informatie, per post of via e-mail, dan kunt u dit schriftelijk doorgeven aan: Reed Business bv, t.a.v. Adresregistratie, Postbus 808, 7000 AV Doetinchem.

De BeterWeter

Slimme advocaten weten het al. Je wordt alleen een BeterWeter als je er twee keer zo sterk voor staat. En dat kan met Kluwer **Navigator**, de online kennistool waarmee u altijd beschikt over de meest actuele en relevante zoekresultaten. Resultaten afkomstig uit gerenommeerde bronnen zoals de Algemene Databank Wet- en regelgeving, de Juridische Bibliotheek, Legal Office, de Groene Serie en de Editie Cremers. Daarmee bent u voortaan beter op de hoogte dan uw concurrent.

Word ook een BeterWeter en vind voortaan direct wat u zoekt. Ga naar www.kluwer.nl/beterweter en probeer gratis een week lang Kluwer **Navigator**. Of bel 0570-673400 en maak een afspraak voor een persoonlijke demonstratie.

Kluwer Navigator. Net dat beetje meer kennis.

Nog maar even wachten

De advocatenmaatschap en de nieuwe personenvennootschap

J.M. Blanco Fernández

docent rechtspersonen- en vennootschapsrecht (Radboud Universiteit Nijmegen), advocaat te Amsterdam

Het einde van de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel Vaststelling van titel 7.13 BW (28 746) (hierna: de Vaststellingswet) begint in zicht te komen. Het wetsvoorstel, dat op 23 december 2002 bij de Tweede Kamer is ingediend, ligt nu bij de Eerste Kamer. De verwachting is dat het begin 2008 wordt aangenomen.

Naast de Vaststellingswet, die de eigenlijke regeling van de personenvennootschap behelst, is op 6 juni 2007 het wetsvoorstel Aanpassing van de wetgeving aan en invoering van titel 7.13 BW (hierna: de Invoeringswet) bij de Tweede Kamer ingediend. Het regelt aspecten van de inwerkingtreding van de Vaststellingswet (overgangsrecht) en het wijzigt wetgeving waarin specifieke kwesties over de personenvennootschap geregeld worden, denk aan faillissement van of betekening aan een personenvennootschap. De Invoeringswet bevat ook enkele kleine wijzigingen van de Vaststellingswet.

Geen breuk

De nieuwe wetgeving vormt geen breuk met het bestaande recht van de personenvennootschap. Er komen wel enkele veranderingen. Het onder het huidige recht bestaande onderscheid tussen contractuele samenwerkingsverbanden van beroepsbeoefenaren (maatschap, art. 7A:1655 e.v. BW) en bedrijfsbeoefenaren (vof, art. 15 e.v. WvK) vervalt. Elk contractueel samenwerkingsverband waarin beroeps- of bedrijfshandelingen

Welke rechtsvorm pakt voor het advocatenkantoor het gunstigst uit, nu de personenvennootschap volgend jaar de aansprakelijkheid verandert? De maatschap kan nu vrijer worden ingericht dan de nv/bv, terwijl de aansprakelijkheid weer wat kan worden beperkt door persoonlijke bv's. Voor een definitieve keuze kan beter worden gewacht op de aanstaande verandering van het bv-recht.

worden verricht, is een vennootschap als bedoeld in art. 7:800 BW.¹

Inschrijfplicht

Onder het geldende recht geldt de verplichting tot inschrijving in het handelsregister voor ondernemingen en rechtspersonen (art. 2 lid 2 Handelsregisterwet 1996). Een maatschap is het een noch het ander, en dus niet inschrijfplichtig. Deze situatie verandert met de afschaffing van het onderscheid tussen beroep en bedrijf en de beoogde invoering van de Handelsregisterwet 2007.² De verplichting tot inschrijving in het handelsregister zal gelden voor elke openbare vennootschap die een beroep of bedrijf uitoefent, dus ook voor een openbare vennootschap die tot doel

heeft de uitoefening van de advocatuur (art. 5 en 6 jo. 62 Handelsregisterwet 2007).³ Voor stille vennootschappen geldt de inschrijfplicht niet. Stille vennootschappen zijn vennootschappen die niet op een voor derden duidelijk kenbare wijze naar buiten optreden (art. 7:801 lid 2 BW). Bij echte kostenmaatschappen zal doorgaans sprake zijn van een dergelijke stille vennootschap.

Geen arbeidsovereenkomst

Met de Invoeringswet is een bepaling ingevoerd die verbiedt dat tussen de vennootschap en een vennoot een arbeidsovereenkomst bestaat (art. 7:800 lid 3). De minister is van oordeel dat de 'affectio societatis' eraan in de weg staat dat een vennoot in dienst staat van een andere vennoot.⁴ Als de wijziging doorgaat, kan er aanleiding zijn om de

1 Ook een commanditaire vennootschap is een vennootschap in de zin van artikel 7:800 BW. Ik ga in dit artikel aan de bijzonderheden van de commanditaire vennootschap voorbij.

2 Wet van 22 maart 2007, houdende regels omtrent een basisregister van ondernemingen en rechtspersonen, Stb. 2007, 153. De wet is nog niet in werking getreden.

3 Volledigheidshalve wijs ik erop dat (het nog niet ingevoerde) art. 6 Handelsregisterwet 2007 waarschijnlijk gewijzigd wordt door de Invoeringswet (TK 31 065, nr. 2, p. 14). Het betreft hier een tekstuele wijziging.

4 TK 31 065, nr. 3, p. 3.

positie van een 'salary partner' nog eens onder de loep te nemen. Mogelijk is immers sprake van een arbeidsverhouding die niet verenigbaar is met de vennootschapsverhouding.

Aansprakelijk voor het geheel

Een belangrijke verandering betreft het aansprakelijkheidsregime. Onder het huidige recht zijn maten voor verbintenissen van de maatschap ieder voor een gelijk deel aansprakelijk (art. 7A:168o BW). Het nieuwe art. 7:813 lid 1 BW bepaalt dat vennoten van een openbare vennootschap hoofdelijk aansprakelijk

zijn voor verbintenissen van de vennootschap. Het tweede lid brengt op deze regel een voor advocatenkantoren belangrijke nuancering. Indien de vennootschap een opdracht heeft ontvangen, is ieder van de vennoten voor het geheel aansprakelijk ter zake van een tekortkoming in de nakoming, tenzij de tekortkoming niet aan hem kan worden toegerekend. Het bereik van deze regel is niet helemaal duidelijk. Wanneer is de tekortkoming door een vennoot niet aan een medevennoot toe te rekenen? Kan bijvoorbeeld het laten verlopen van een fatale termijn aan een andere

.....
Als de vennootschap een opdracht heeft ontvangen, is elke vennoot voor het geheel aansprakelijk, tenzij de tekortkoming niet aan hem of haar kan worden toegerekend

compagnon worden toegerekend? Wat indien onder de compagnons zich niet alleen advocaten, maar ook notarissen en/of belastingadviseurs bevinden? Zijn tekortkomingen van de advocaten ook aan de andere beroepsbeoefenaren toe te rekenen? Mijn ervaring is dat de opvattingen hierover binnen de advocatuur sterk uiteenlopen.

Het valt buiten het bestek van dit artikel op deze problematiek in te gaan. Ik merk slechts op dat de vraag wanneer een tekortkoming aan een medevennoot kan worden toegerekend, naar mijn mening niet in abstracto is te beantwoorden. Het enkele feit dat tussen de tekortschietende vennoot en de medevennoten een vennootschappelijke band bestaat, maakt de tekortkoming niet toerekenbaar. De onschuldige vennoten zijn niet, enkel vanwege die band, de hoeders van hun tekortschietende broeder ten opzichte van de benadeelde. Er zullen zich bijkomende omstandigheden moeten voordoen, wil sprake zijn van toerekening: was tekortkoming uitzonderlijk van aard of viel zij binnen de risico's van de praktijkuitoefening? Is de tekortschietende vennoot een *first offender* of staat hij bekend als een *walking liability*? Was de opdracht verleend specifiek met het oog op de tekortschie-

tende vennoot (art. 7:404 BW) of was zij aan het kantoor verleend?

De rechtspersoonlijkheid is zonder belang voor het aansprakelijkheidsregime. Bij de vennootschap met rechtspersoonlijkheid zijn de vennoten evenzeer hoofdelijk aansprakelijk voor de verbintenissen van de vennootschap als de vennoten van de vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid. De wettelijke regeling van de aansprakelijkheid laat overigens eventuele contractuele afwijkingen onverlet. De huidige praktijk van beperking van aansprakelijkheid door middel van algemene voorwaarden, bijvoorbeeld, wordt door de nieuwe regeling niet geraakt.

Rechtspersoonlijkheid

De Vaststellingswet voert de mogelijkheid in dat de vennootschap tevens rechtspersoon is. Dit is algemeen gekenschetst als een van de meest in het oog springende vernieuwingen. Maar aan deze vernieuwing moet men niet al te zwaar tillen. Uitgangspunt van de wet is dat er geen materiële verschillen bestaan tussen de twee 'soorten' vennootschappen. Alles wat de vennootschap met rechtspersoonlijkheid mag, mag de vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid ook.⁵ De rechten en plichten van vennoten, de inrichtingsmogelijkheden, de rechten van crediteuren enzovoort zijn gelijk voor beide vennootschappen. Wat aan onderscheidends overblijft, zijn verschillen in de technische uitwerking, vooral in de vormgeving van goederenrechtelijke verhoudingen.

Bij de vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid zijn de vennoten, net als onder het geldende recht, gezamenlijk gerechtigd tot het vennootschappelijke vermogen. Er bestaat tussen hen een vennootschappelijke goederengemeenschap. Bij de vennootschap met rechtspersoonlijkheid is er geen sprake van een gemeenschap. De vennootschap is als rechtspersoon gerechtigd tot het vermogen. De goederenrechtelijke ordening is bij de vennootschap met rechtspersoonlijkheid in zoverre gelijk aan die van de rechtspersonen van Boek 2 BW.

⁵ Met uitzondering van de mogelijkheid tot omzetting in of uit een bv.

Voor diensten verricht vóór de inwerkingtreding van de nieuwe wetgeving brengt een redelijke wetsuitleg mee dat het oude aansprakelijkheidsregime geldt

In dit opzicht biedt rechtspersoonlijkheid, naar mijn mening, een duidelijk voordeel tegenover de gemeenschapsfiguur. In het bijzonder bij beschikkingen over registergoederen is de rechtspersoon eenvoudigweg te prefereren boven de gemeenschap.

Toch kleeft aan de vennootschap met rechtspersoonlijkheid een belangrijk nadeel, althans voor de kleinere samenwerkingsverbanden. De verhoudingen zijn bij deze vennootschap meer geformaliseerd dan bij de vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid. Art. 7:802 BW bepaalt dat bij de vennootschap met rechtspersoonlijkheid de belangrijkste afspraken (vertegenwoordiging, winstdeling, boekjaar, ontbinding,...) in een notariële akte moeten worden opgenomen. Wijzigingen van de overeenkomst ter zake van deze onderwerpen dienen 'op straffe van nietigheid' eveneens in een notariële akte te worden opgenomen (art. 7:802 lid 3 BW). Dit vormvereiste geldt ook voor tijdelijke afwijkingen, bijvoorbeeld de wijziging van de omvang van de vertegenwoordigingsbevoegdheid van de besturende vennoten in verband met omstandigheden van voorbijgaande aard. Ik meen dat vooral bij vennootschappen met een klein aantal vennoten de nadelen van de notariële eis zwaarder kunnen wegen dan de voordelen van een eenvoudiger goederenrechtelijk regime.

Een voordeel van de vennootschap met rechtspersoonlijkheid kan zijn de mogelijkheid van omzetting van de vennootschap in een bv. Het voordeel is in zoverre weer betrekkelijk dat een vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid omgezet kan worden in een vennootschap met rechtspersoonlijkheid, die vervolgens in een bv kan worden omgezet. Ook de wisseling van vennoten kan eenvoudiger zijn bij de vennootschap met rechtspersoonlijkheid. De vereiste leveringshandelingen met betrekking tot de aandelen vinden plaats door middel van onderhandse aktes tussen de vennootschap en de toe- of uittredende vennoot. Het is, anders dan bij de vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid, derhalve niet nodig dat alle vennoten (eventueel krachtens volmacht) partij zijn bij de leveringshandeling. Maar ook aan dit voordeel zullen kleine kantoren, waar wisseling van vennoten zeldzaam zijn, betrekkelijk weinig hebben.

Overgangsrecht

Vragen over overgangsrecht moeten worden beantwoord aan de hand van de Overgangswet Nieuw Burgerlijk Wetboek (de Overgangswet). Twee uitgangspunten zijn: onmiddellijke werking van titel 7.13 bij invoering (art. 68a Overgangswet) en behoud van verkregen rechten (art. 69 Overgangswet). Daarnaast voorziet de Invoeringswet in invoering van een artikel 220a in de Overgangswet.⁶ Dit artikel geeft enkele bijzondere regels voor bepaalde verhoudingen. Het overgangsregime is in grote lijnen als volgt.

Bestaande openbare maatschappen worden op het tijdstip van inwerkingtreding van titel 7.13 aangemerkt als vennootschap in de zin van die titel. De vennootschap verkrijgt niet door de enkele inwerkingtreding rechtspersoonlijkheid. Zij wordt een personenvennootschap zonder rechtspersoonlijkheid. De minister heeft zich overigens op het standpunt gesteld dat dit anders is voor die maatschappen die voorafgaande aan de inwerkingtreding aan de vereisten van artikel 7:802 BW voldoen, kort gezegd: de overeenkomst is in een

⁶ TK 31 065, nr. 2, p. 9.

Modellen van de Orde

De Orde bestudeert in afwachting van de parlementaire behandeling van de wetsvoorstellen of en in hoeverre de maatschapsmodellen op www.balienet.nl moeten worden aangepast. U wordt zo spoedig mogelijk geïnformeerd. (red.)

notariële akte opgenomen en de akte bevat alle voorgeschreven gegevens.⁷ In dat geval wordt de maatschap op het tijdstip van inwerkingtreding van rechtswege een openbare vennootschap met rechtspersoonlijkheid.⁸

Wat betreft de aansprakelijkheid is het hoofdelijkheidsregime van de nieuwe regeling alleen van toepassing op verbintenissen die zijn ontstaan na inwerkingtreding van titel 7.13. Voor een advocatenkantoor zullen de belangrijkste verbintenissen zijn de opdrachten die het kantoor van cliënten ontvangt. Ik zou menen dat bij een dergelijke duurverhouding een redelijke wetsuitleg met zich meebrengt dat voor diensten verricht tot de inwerkingtreding het oude aansprakelijkheidsregime geldt (aansprakelijkheid voor gelijke delen) en voor diensten nadien verricht het nieuwe (hoofdelijkheid).

Aandacht verdient voorts de verplichting tot inschrijving in het handelsregister. Indien de vennootschap niet binnen drie maanden na inwerkingtreding is ingeschreven,⁹ geldt art. 7: 811 lid 2 BW. Dit artikel bepaalt dat, ongeacht wat de overeenkomst van vennootschap dienaangaande voorschrijft, de vennootschap geldt ten aanzien van derden als algemeen voor alle zaken, voor onbepaalde tijd aangegaan en geen der vennoten uitsluit van de bevoegd-

⁷ TK 31 065, nr. 2, p. 20.

⁸ In het bestek van dit artikel kan ik niet ingaan op de implicaties van deze verkrijging van rechtspersoonlijkheid: inbreng van goederen, positie van derden die met de vennootschap hebben gehandeld vóórdat zij rechtspersoonlijkheid verkreeg.

⁹ Zoals gezegd geldt de verplichting tot inschrijving uiteraard niet voor stille vennootschappen, zoals echte kostenmaatschappen.

Voor de definitieve keuze van de rechtsvorm kan beter worden gewacht totdat de regeling van het nieuwe bv-recht vastere contouren krijgt

heid om de vennootschap te vertegenwoordigen (vgl. het huidige art. 29 WvK).

Personenvennootschap of flexibele bv?¹⁰

Vele kantoren zijn in de afgelopen jaren overgegaan van de maatschap naar de nv of de bv. Zo ver valt te overzien, zijn er nauwelijks juridisch inhoudelijke argumenten om de ene kapitaalvennootschap boven de andere te prefereren. Er bestaan tussen de nv en de bv geen voor een advocatenkantoor echt belangrijke verschillen. Ten opzichte van de maatschap is het grote voordeel van de kapitaalvennootschap de beperking van aansprakelijkheid voor de aandeelhouders. Het nadeel is de beperkte ruimte die het nv/bv-recht biedt om de vennootschap naar eigen inzicht van de gebruikers in te richten. Het nv/bv-recht is immers dwingend recht (art. 2:25 BW). Dit nadeel tracht men te compenseren door de statuten van de nv/bv te flankeren met overeenkomsten tussen de aandeelhouders. Maar het blijft toch behelpen. De verhouding tussen de in de statuten (en het dwingende recht) neergelegde rechten van de aandeelhouders en vennootschapsorganen ten

¹⁰ Ik ga aan de fiscale implicaties van dit alternatief voorbij.

opzichte van de contractuele afspraken is nog steeds onduidelijk. De maatschap stelt hiertegenover de mogelijkheid van grote vrijheid van inrichting en afwezigheid van de plicht tot openbaarmaking van een jaarrekening, maar tegelijk het nadeel van persoonlijke aansprakelijkheid van de vennoten, hoewel deze aansprakelijkheid weer enigszins beperkt kan worden als de maatschap bestaat uit persoonlijke bv's van de desbetreffende advocaten. De nieuwe personenvennootschap brengt in deze situatie geen noemenswaardige verandering.

Wachten op nieuw bv-recht

Anders is het geval voor het bv-recht. Afgelopen juni is bij de Tweede Kamer het voorstel ingediend tot flexibilisering van het bv-recht.¹¹ Het voorstel geeft aan de bv een veel duidelijker gezicht ten opzichte van de nv dan nu het geval is. Een kenmerkende noot is daarbij de ruime mogelijkheden die de wet zal bieden om de bv naar het inzicht van de gebruikers vorm te geven. In sommige opzichten is de inrichtingsvrijheid groter dan bij de personenvennootschap: de mogelijkheid om een arbeidsovereenkomst aan te gaan tussen de bv en aandeelhouders, om het stemrecht uit te sluiten,¹² om een vennoot uit te sluiten van de winst...

Voor kantoren die zich over de eigen rechtsvorm bezinnen, lijkt het mij verstandig met een definitief besluit te wachten totdat de regeling van het nieuwe bv-recht vastere contouren krijgt. Het is niet uit te sluiten dat de nieuwe bv qua inrichtingsvrijheid net zoveel te bieden heeft als de personenvennootschap, met het voordeel van een duidelijkere afscherming van de aansprakelijkheid van de aandeelhouders. En in elk geval lijkt mij dat de nieuwe bv zeker te prefereren zal zijn boven de nv zoals wij deze kennen.

¹¹ Wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek in verband met de aanpassing van de regeling voor besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid (Wet vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht), TK 2006-2007, 31 058.

¹² Deze mogelijkheid is bij de personenvennootschap kwestieus.

Advocaat stagiaire Corporate / M&A

Kandidaat-notaris commercieel vastgoed

Advocaat-medewerker Ondernemingsrecht

Jurist Bank- en effectenrecht

Kantonrechter

Voor een compleet aanbod van juridische vacatures ga je naar jbb.nl

Juridische Banenbank

rechter schrijft terug

Jan van der Does

Oplichter Zilverwier

‘Meneer de rechter, het gaat mij niet om de regeltjes. Die kennen we allemaal wel. Het gaat mij om de mens! De mens, zoals hij uiteindelijk is bestemd. Bestemd om in geluk te leven. Ook mijn cliënt.’

Mr. Carlo Zilverwier liet een plechtige stilte vallen. De tolk benutte de stilte om de kern van het betoog te vertalen. De vreemdeling knikte. Het was mooi gezegd. En ook de kerkelijke hulpverleners knikten. Het was taal die ze verstonden. De stilte gaf mij de gelegenheid om alvast in gedachten de uitspraak te formuleren, zoals de raadsman die kennelijk voor ogen stond.

‘Overwegende dat het hier gaat om de mens, zoals hij is bedoeld, is reeds hierom het beroep gegrond.’

Nu het zwaartepunt van zijn betoog was geformuleerd, beperkte mr. Zilverwier zich tot het voorlezen van de gronden van het beroep, zoals hij deze een halfjaar tevoren reeds had ingediend. Het aangevochten besluit was onvoldoende gemotiveerd en onzorgvuldig.

Wat beweegt een advocaat om een kansloze zaak te starten en te bepleiten? En wat beweegt een advocaat om argumenten te gebruiken die het in een zaaltje met geestverwanten wel doen, maar die in een rechtszaal tot niets kunnen leiden?

Het komt natuurlijk vaak voor dat een advocaat een zwakke zaak aantreft, die hoe dan ook ter zitting behandeld dient te worden. Dit is met name in het strafrecht en het vreemdelingenrecht het geval, waar mogelijke detentie de interventie vereist van een rechter. Het is een uitdaging voor een advocaat om ook dan het onderste uit de kan te halen. Maar het onverplicht starten van een kansloze zaak, dat grenst aan oplichting.

En de oplichting van mr. Zilverwier was des te schrijnender omdat hij een taal gebruikte waarvan hij suggereerde dat die universeel was. Voor de cliënt en zijn hulpverleners bevestigde de taal de betrouwbaarheid van de advocaat. Voor de rechter had mr. Zilverwier nog niets gezegd dat ter zake was.

Religie trekt onvermijdelijk querulanten. Hetzelfde is het geval met het vreemdelingenrecht. Voor zover ik het kan overzien, zijn het met name eenmanspraktijken die zich laten verleiden tot zinloze exercities.

In elke advocatenopleiding zou het onderwerp behandeld moeten worden. Wanneer ben ik gehouden tot een ‘neen’? Hoe leg ik uit dat recht en rechtvaardigheid niet altijd samenvallen? Hoe zeg ik het tegen mijn cliënt? Hoe weersta ik de emoties? En hoe weersta ik mijn eigen commerciële motieven?

De advocaat als eerste zeef van het recht. ‘Naar menselijke maat mag u gelijk hebben, naar goddelijke maat mag u nog meer gelijk hebben, naar juridische maat krijgt u het niet.’

De vreemdeling heeft over het algemeen geen flauw idee hoe zijn advocaat het er vanaf brengt. Dat is een belangrijke reden waarom slechte kwaliteit niet wordt uitgezuiverd. In het geval van mr. Zilverwier had de vreemdeling trouwens de overtuiging dat hij het zeer met zijn raadsman had getroffen. Alleen de rechter deugde niet.

Hoe beoordeelde mr. Zilverwier zijn eigen optreden? Hij was buitengewoon innemend en daarmee voor mij onpeilbaar. Alleen God ziet het innerlijk aan.

kroniek

straf

proces

recht

deel 2

.....

Inhoud

Deel 1

Aanwezigheidsrecht, tegenspraak, verstek en gemachtigde raadsman

Beslag en beklag

Benadeelde partij

Betekening

Bewijsrecht en -motivering

- Eigen waarneming
- Getuigenbewijs
- Kennelijke leugenachtigheid (en leugendetector)
- Nemo tenetur en het bewijs
- Onderbouwde standpunten
- Vrijheid in waardering en selectie

Contra-expertise

Dwangmiddelen

- Bloedproef
- Cameratoezicht
- DNA
- Tappen
- Undercoveragenten (en zwijgrecht)
- Voorlopige hechtenis

Deel 2

Horen van getuigen

Klaagschrift tegen niet-vervolgen

Ontnemingsprocedure

Rechtshulp

Rechtsmiddelen

- Hoger beroep
- Verzet (in Wet Mulder-zaken)

Strafoplegging

Vormverzuimen en artikel 359a Sv

- Aanhouding
- Binnentreden en doorzoeking
- Briefgeheim
- BVD/AIVD
- Controle- versus opsporingsbevoegdheden
- DNA
- Startinformatie

Verschoningsrecht

Verzoekschriften ex artikel 89

Sv en 591a Sv

Wraking

Wet- en regelgeving

.....

Afgelopen jaar was het jaar van de onderbouwde standpunten, hupjes, hekjes en heimelijke informatievergaring. Ook dit tweede deel van de kroniek is gebaseerd op uitspraken gepubliceerd in de *Nieuwsbrief Strafrecht (NbSr)*, *Nederlandse Jurisprudentie (NJ)* en *Nederlands Juristenblad (NJB)*. Vanwege het specialistische karakter zijn uitspraken over uit- en overlevering niet in de kroniek verwerkt. De kroniek ziet bovendien uitsluitend op procesrechtelijke uitspraken en niet op strafrechtelijk van belang zijnde onderwerpen.

.....
Petra van Kampen
redactielid
.....

Horen van getuigen

In HR 20 december 2005, *NbSr* 2006, 4/ *NJ* 2006, 434 m.nt. Reijntjes bevestigt de Hoge Raad nog eens dat het vanuit het oogpunt van behoorlijke procesorde van wezenlijke betekenis is dat op een behoorlijk voorgedragen verzoek van de verdachte tot het horen van een getuige een uitdrukkelijke beslissing wordt gegeven. Dat wezenlijke belang wordt onderstreept door het oordeel van de Hoge Raad dat het ontbreken van een dergelijke beslissing in beginsel nietigheid van het onderzoek ter terechtzitting tot gevolg heeft. Dat is volgens de Hoge Raad evenwel anders indien de verdediging door het verzuim redelijkerwijs niet kan worden geacht in enig belang te zijn geschaad. Zie ook HR 31 januari 2006, *NbSr* 2006, 79.

Aloude regel in het strafrecht is dat een bewezenverklaring in het strafrecht niet gebaseerd mag zijn op de belastende verklaring van één enkele getuige.

mijn advocaat is mijn getuige
en mijn getuige is mijn advocaat.
Wij zijn onafscheidelijk.

Dat is een te wankel basis. Eenzelfde conclusie trok de Hoge Raad in 1994 in de situatie dat de in het proces-verbaal neergelegde belastende verklaring het enige bewijsmiddel is waaruit de betrokkenheid van de verdachte rechtstreeks blijkt, en die persoon nadien

door een rechter is gehoord en ten overstaan van die rechter zijn verklaring heeft ingetrokken, op essentiële punten een ontlastende verklaring heeft afgelegd, of heeft geweigerd te verklaren. In dat geval dient de desbetreffende getuige hoe dan ook te moeten worden opgeroepen, alvorens zijn bij de politie afgelegde verklaring voor bewijs wordt gebezigd (HR 1 februari 1994, *NJ* 1994, 427). In het onderhavige geval was sprake van een vervolging ter zake van poging tot zwaar lichamelijk letsel. Het hof deed de bewezenverklaring in essentie steunen op de verklaring van het slachtoffer. Zij legde echter in eerste aanleg een op onderdelen ontlastende verklaring af. En weliswaar was er in dit geval ander bewijs, bestaande uit de verklaring van de buurvrouw over hetgeen het slachtoffer haar over haar verwondingen vertelde, maar naar het oordeel van de Hoge Raad moet ook in die situatie de voorstaande regel worden toegepast. Beide verklaringen komen immers uit dezelfde bron (het slachtoffer), terwijl het slachtoffer haar verklaring nadien heeft gewijzigd. Dat betekent dat het slachtoffer in hoger beroep had moeten worden opgeroepen. Nu dat niet gebeurde, mocht de verklaring afgelegd bij de politie niet voor bewijs (in hoger beroep) worden gebezigd. HR 6 juni 2006, *NbSr* 2006, 177/*NJ* 2006, 333/*NJB* 2006, 1178. Zie voorts HR 6 juni

2006, NJ 2006, 332/NJB 2006, 1177 en HR 5 december 2006, NJB 2007, 98.

Binnen de context van het EVRM is het algemene uitgangspunt zoals bekend dat het getuigenbewijs in beginsel ter zitting moet worden gepresenteerd en dat de verdediging de gelegenheid moet hebben om de getuige te ondervragen. Het is standaardjurisprudentie dat het gebruik tot het bewijs van een verklaring van een anonieme getuige niet onder alle omstandigheden in strijd is met het EVRM. Wel geldt daarbij dat de procedure dient te voorzien in adequate maatregelen die tegenwicht kunnen bieden aan de handicaps die de verdediging daarbij ondervindt. Bewijs dat is verkregen zonder de uitoefening van de rechten die de verdediging in het algemeen toekomen, moet naar het oordeel van het EHRM met uiterste voorzichtigheid ('extreme care') worden gebruikt. Daarnaast geldt dat een veroordeling niet uitsluitend of in beslissende mate mag worden gebaseerd op anonieme getuigenverklaringen. Een veroordeling waarvoor dat wel geldt, terwijl bovendien onduidelijk is of de belangen van de getuige om anoniem te blijven een beperking van de verdedigingsrechten kunnen rechtvaardigen, is 'unfair', zo volgt uit Krasniki tegen Tjechië, EHRM 28 februari 2006, NbSr 2006, 131. Daarmee is het laatste woord over de Nederlandse regeling omtrent de bedreigde getuige nog niet gezegd. Hier is immers het antwoord op de vraag of de getuige terecht als bedreigde getuige werd aangemerkt, onttrokken aan het oordeel van de zittingsrechter: HR 28 maart 2006, NJ 2007, 38 m.nt. Schalken (Paul van O.). Het is de vraag hoe dat zich verhoudt tot de uitspraak in Krasniki.

Zie voor wat betreft het horen van getuigen en de visie van het Europese Hof ook Bocos-Cuesta tegen Nederland d.d. 10 november 2005, NJ 2006, 239 m.nt. Schalken/NJB 2006, 259, waarin het EHRM wel concludeerde tot schending van art. 6 EVRM, en Scheper tegen Nederland, EHRM 5 april 2005, NJ 2006, 551 m.nt. Schalken, waarin het EHRM niet concludeerde tot een dergelijke schending.

de brief over het rapport is anoniem. het rapport is geheim. dat in het rapport staat, wat in de brief staat, kunnen we niet weten, dus, u bent gewoon het bokje.

s'jinge, wat stiekt dat...

Merkwaardig is HR 14 maart 2006, NbSr 2006, 143/NJ 2006, 108. Daarin doet de raadvrouw in hoger beroep een verzoek tot het horen van een getuige naar aanleiding van een kort tevoren door haar ontvangen anonieme brief. Daarin wordt opgemerkt dat in de desbetreffende zaak met een speciaal observatieteam van het landelijk rechteerteam en speciale technische hulpmiddelen is gewerkt. Die bijdrage(n) zijn echter volgens de brief nimmer aan het strafdosier toegevoegd. De anonieme schrijver meldt voorts wie de verantwoordelijke man voor de inzet van de hulpmiddelen is en dat een en ander aanleiding was voor een groot rijksrechercheonderzoek, dat aanleiding gaf tot een rapport. De raadvrouw verifieert het bestaan van dat rapport. Het rapport blijkt inderdaad te bestaan, maar de inhoud ervan is niet gepubliceerd. De A-G concludeert tot afwijzing van het verzoek. Het hof ook, omdat 'het anonieme schrijven dat de verdediging aan de verzoeken ten grondslag heeft gelegd onvoldoende aanknopingspunten geeft om de juistheid daarvan aannemelijk te achten en ook overigens de noodzaak van het door de raadvrouw gestelde niet is gebleken'. De Hoge Raad oordeelde dat het hof de juiste maatstaf toepaste (art. 328 jo. 315 jo. 415 Sv) en dat de afwijzing niet ontoereikend of onbegrijpelijk is gemotiveerd, gezien onder meer hetgeen ter motivering aan de verzoeken ten grondslag is gelegd.

In HR 7 maart 2006, NbSr 2006, 147/NJ 2006, 195/NJB 2006, 641 was het de verdachte zelf die om het verhoor van een aantal getuigen verzocht. Dat verzoek werd door het hof ingewilligd, waarna de zaak werd teruggewezen naar de rechter-commissaris voor de desbetreffende verhoren. De rechter-commissaris meldde de verdachte – die niet door een raadsman werd bijgestaan – dat hij niet zelf bij de verhoren zou worden toegelaten. Indien hij vragen had die hij gesteld wilde zien, zou hij deze schriftelijk aan de rechter-commissaris moeten opgeven. De verdachte is het daarmee niet eens. In antwoord verwijst de rechter-commissaris naar art. 186a, waarin is bepaald dat het recht van de verdachte om bij de verhoren aanwezig te zijn, niet onverkort van toepassing is. De rechter-commissaris ziet daarbij evenwel art. 187a Sv over het hoofd, waarin is bepaald dat aan de verdachte die geen raadsman heeft, op last van de rechter-commissaris een raadsman wordt toegevoegd, indien die raadsman bevoegd zou zijn enig verhoor bij te wonen. Dat laatste is door de rechter-commissaris niet betwist. De Hoge Raad concludeert in dat kader dat de ten overstaan van de rechter-commissaris afgelegde verklaringen, die door de verdachte zijn betwist, niet voor bewijs kunnen worden gebezigd en casseert.

HR 14 november 2006, NbSr 2006, 464/NJ 2006, 630/NJB 2006, 2026 handelt

over een getuige die met begeleider en raadsman de zittingszaal betreedt en daar vervolgens geen verklaring aflegt. De begeleider legt uit dat de getuige geen medicatie heeft gehad en daarom nu te versuft is om te antwoorden. Op vragen van het hof deelt de begeleider mede hoe hij de getuige kent. De begeleider staat daarbij niet onder de eed of belofte. Dat is volgens standaardjurisprudentie van de Hoge Raad een essentieel vormverzuim, dat nietigheid tot gevolg heeft. De Hoge Raad wijst er in dat kader ook op dat de omstandigheid dat de wet een getuige, anders dan een benadeelde partij, niet expliciet het recht toekent van bijstand door een advocaat, er niet aan in de weg staat dat een getuige zich tijdens zijn verhoor ter terechtzitting laat bijstaan door een advocaat.

Klaagschrift tegen niet-vervolgen

In de zaak die leidde tot Hof 's-Hertogenbosch 12 juli 2005 (*NbSr* 2006, 122) was sprake van een voorwaardelijk sepot met een daaraan gekoppelde proeftijd. De verdachte die het betrof, diende daarop een klaagschrift in op de voet van art. 12 Sv. De A-G concludeerde de niet-ontvankelijkheid van klagster. Het hof oordeelde dat wel degelijk sprake was van een rechtstreeks belang voor klagster. De sepotbeslissing impliceert dat de schuld aan enig strafbaar feit als uitgangspunt is genomen. Bovendien is van belang dat deze sepotbeslissing wordt opgenomen in de justitiële documentatie, hetgeen voor klagster in haar bedrijfsvoering nadelig kan zijn. Gelet daarop is het hof van oordeel dat sprake is van een rechtstreeks belanghebbende.

In *Ramsahai* en anderen tegen Nederland, EHRM 10 november 2005, *NJB* 2006, 300 bepaalde het EHRM dat art. 6 EVRM op de procedure van art. 12 Sv niet van toepassing is, omdat geen sprake is van een criminal charge als bedoeld in art. 6 EVRM. In diezelfde pro-

cedure bepaalde het EHRM ook dat de beslissing in de art. 12 Sv-procedure in dit geval openbaar moest zijn. Het ging in dit geval over het klaagschrift tegen het niet-vervolgen van een politieagent, die betrokken was bij een schietpartij waarbij Ramsahai overleed. Het EHRM concludeerde dat waar beslist wordt dat een persoon, bekleed met openbaar gezag, die verantwoordelijk is geweest voor iemands overlijden, niet strafrechtelijk wordt vervolgd, art. 2 EVRM vereist dat die beslissing aan publieke controle onderhevig is.

Ontnemingsprocedure

Eén van de verschillen tussen hoofdzaaken en ontnemingsprocedures is dat in deze laatste de rechter niet gebonden is aan de termijn van veertien dagen waarbinnen uitspraak dient te worden gedaan. Met het oog daarop bepaalt art. 511e Sv dat indien de dag van de uitspraak niet ter zitting aan degene op wie de vordering betrekking heeft, is

medegedeeld, hem daarvan een kennisgeving moet worden betekend. In HR 13 juni 2006, *NbSr* 2006, 248/*NJ* 2006, 347 bepaalde de Hoge Raad dat een redelijke wetsuitleg meebrengt dat, indien genoemde kennisgeving in persoon is betekend of deze op een andere wijze tevoren bekend was met de datum van uitspraak, dit hoger beroep moet worden ingesteld binnen veertien dagen na de einduitspraak. Buiten die gevallen moet hoger beroep worden ingesteld binnen veertien dagen nadat zich een omstandigheid heeft voorgedaan waaruit voortvloeit dat de einduitspraak de betrokkene bekend is.

Rechtshulp

In HR 19 december 2006, *NJ* 2007, 26 handelt het om een rechtshulpverzoek uit België en het op vordering van de officier van justitie verleende verlof ex art. 552p Sv om het in beslag genomen celmateriaal aan de Belgische autoriteiten te kunnen overdragen. Daartegen wordt door de wensouders van het kind cassatie ingesteld. Het Wetboek van

Strafvordering voorziet echter niet in een bepaling volgens welke tegen een beschikking als bedoeld in art. 552p Sv beroep in cassatie openstaat voor anderen dan het OM dan wel de klager (als bedoeld in art. 552a Sv). Aldus zijn de wensouders in hun cassatieberoep niet-ontvankelijk.

Rechtsmiddelen

Hoger beroep

Spontane uitlatingen van de verdachte ter zitting dienen te worden onderdrukt, zo blijkt wel uit HR 17 januari 2006, *NbSr* 2006, 44. Aldaar riep de verdachte, toen de politierechter hem meedeelde dat hij niet naar de gevangenis zou gaan: ‘Dan hoef ik dat hoger beroep niet.’ Enkele dagen later sprak de veroordeelde echter een vriend, die hem erop wees dat hij door de uitspraak van de politierechter wel een strafblad kreeg. De verdachte ging daarop alsnog in hoger beroep. Zijn raadsman bepleitte de ontvankelijkheid daarvan op grond van het argument dat hij niet begreep waarvan hij afstand deed. De Hoge Raad was niet overtuigd en oordeelde dat de onbekendheid met het ontstaan van een strafblad geen reden was om het ontijdige cassatieberoep ontvankelijk te verklaren.

De verdachte die bij de dagvaarding in hoger beroep de bijsluiter kreeg dat op de in de dagvaarding genoemde datum alleen de ontvankelijkheid van het hoger beroep zou worden beoordeeld, en dat eerst daarna een datum voor de inhoudelijke behandeling zou worden bepaald, werd wel in cassatieberoep ontvangen, toen hij – naar aanleiding van een brief van de reclassering over een onvoorwaardelijke werkstraf d.d. 6 januari 2005 – alsnog op 11 januari 2005 cassatie instelde. In die situatie is immers sprake van een bijzondere, niet aan de verdachte toe te rekenen omstandigheid, die de overschrijding van de termijn verontschuldigbaar doet zijn. HR 30 mei 2006, *NbSr* 2006, 184/*NJB* 2006, 1075. Niet verontschuldigbaar was de termijnoverschrijding in HR 20 juni 2006, *NbSr* 2006, 240. Zie over veront-

schuldigbare dwaling en overschrijding van de termijn voor het instellen van rechtsmiddelen ook HR 21 maart 2006, *NbSr* 2006, 136/*NJB* 2006, 725.

Verontschuldigbaar was de termijnoverschrijding bij het instellen van hoger beroep ook in HR 10 oktober 2006, *NbSr* 2006, 416/*NJB* 2006, 1779. Ter zitting in hoger beroep gaf de verdachte aan dat hem door een baliemedewerker in het gerechtsgebouw was verteld dat hij eerst moest wachten op de brief met de uitspraak voordat hij in hoger beroep kon gaan. Het hof ging daaraan voorbij (en verklaarde verdachte wegens termijnoverschrijding niet-ontvankelijk), omdat op de achterzijde van de dagvaarding de beroepstermijn in duidelijke bewoordingen staat aangegeven. De Hoge Raad casseerde: gelet op die stelling – waarvan de juistheid door het hof in het midden werd gelaten, zodat in cassatie van de juistheid ervan moet worden uitgegaan – is het kennelijke oordeel van het hof dat er geen sprake is van een bijzondere omstandigheid niet zonder meer begrijpelijk. Daaraan doet de verwijzing van het hof naar de achterzijde van de dagvaarding niet af, omdat daar ook wordt aanbevolen om zich tot de griffie te wenden voor informatie. Aangenomen moet worden dat de verdachte dat heeft gedaan. Dat die informatie door een centrale baliemedewerkster werd gegeven, doet daar niet aan af. Zie ook HR 10 oktober 2006, *NJB* 2006, 180, waarin de verdachte zich ’s morgens ziek meldde en hem toen verteld werd dat hij op een ander tijdstip terug zou moeten komen en dat hij daar vanzelf bericht over zou ontvangen.

De verdachte namens wie het cassatieberoep werd ingesteld dat leidde tot HR 28 februari 2006, *NbSr* 2006, 117/*NJB* 2006, 180/*NJB* 2006, 596 was al ver heen, voordat de behandeling van zijn hoger beroep in zijn aanwezigheid een feit was. Binnen twee weken – in juli 2002 – nadat hij op de hoogte werd gesteld van zijn veroordeling bij verstek door de rechtbank tot een werkstraf van 240 uur liet hij het parket per brief weten dat hij beroep wilde aantekenen. Daarop berichtte de griffier hem dat hoger beroep alleen kon worden ingesteld door het la-

ten opmaken van een akte, dan wel een aangetekende brief naar de griffie te versturen. De griffier berichtte de verdachte ook dat zijn brief als het instellen van hoger beroep zou worden aangemerkt, mits hij het instellen daarvan rechtsgeldig zou maken. Dat gebeurde, waarop in hoger beroep tevergeefs een dagvaarding werd uitgereikt aan het adres dat de verdachte bij zijn eerste brief opgaf. Om die reden werd de dagvaarding vervolgens alsnog betekend aan de griffie. Volgens het GBA-overzicht zou de verdachte inmiddels naar een onbekend land zijn vertrokken. De behandeling in hoger beroep op 16 mei 2003 vond in zijn afwezigheid plaats. Verdachte werd in hoger beroep bij verstek veroordeeld tot vijf maanden onvoorwaardelijke gevangenisstraf. In de tussentijd kreeg de verdachte in september 2002 van het CJIB het bericht dat hij zich moest melden voor de tenuitvoerlegging van zijn taakstraf, hetgeen hij deed (en hij gaf netjes adreswijzigingen door), tot het moment waarop het CJIB de reclassering berichtte dat de werkstraf stop moest worden gezet, omdat tijdig hoger beroep was ingesteld. Op dat moment – november 2003 – had de verdachte er al 168 uur opzitten. De Hoge Raad concludeerde dat de verdachte evident had gedwaald over de onherroepelijkheid van het vonnis en dat die dwaling ook verontschuldigbaar was. Gelet op het grote belang om bij de zitting aanwezig te zijn, concludeerde de Hoge Raad dat de verdachte, gelet op art. 6 lid 1 EVRM, de mogelijkheid moest hebben alsnog in hoger beroep in zijn tegenwoordigheid te worden berecht. De A-G was een andere mening toegedaan: naar zijn mening had het op de weg van verdachte gelegen om, toen hij niets van het hoger beroep hoorde, bij justitie te informeren naar het aanhangige beroep.

Zie over het indienen van hoger beroep door middel van een brief aan de rechtbank waarin werd medegedeeld dat bezwaar werd aangetekend ook HR 13 juni 2006, *NbSr* 2006, 250/*NJB* 2006, 1184. De Hoge Raad oordeelde ook in die zaak dat een dergelijke brief moet worden aangemerkt als een bijzondere volmacht ex art. 450 Sv tot het instellen van hoger beroep.

HR 5 december 2006, *NJ* 2006, 93 m.nt. Reijntjes handelt om een voorwaardelijke veroordeling tot een geldboete van € 288. De verdachte gaat tegen dit arrest in cassatie. Art. 427 Sv bepaalt dat geen cassatie openstaat tegen arresten van het hof betreffende overtredingen, als een geldboete van maximaal € 250 is opgelegd. Daarin wordt evenwel geen onderscheid gemaakt tussen onvoorwaardelijke en voorwaardelijke veroordelingen. Ook uit de strekking van de bepaling kon volgens de Hoge Raad niet worden ontleend dat het art. alleen betrekking heeft op onvoorwaardelijk opgelegde geldboetes, zodat de verdachte wat de Hoge Raad betreft in zijn cassatieberoep kon worden ontvangen.

Verzet (in Wet Mulder-zaken)

Op grond van art. 26 Wet Mulder kan een betrokkene, die bij inleidende beschikking een administratieve sanctie is opgelegd, beroep instellen bij de officier van justitie. Indien dat niet gebeurt, wordt de beschikking onherroepelijk. Indien vervolgens de sanctie niet wordt voldaan, kan verhaal worden genomen zonder dwangmiddel. Tegen de kennisgeving van verhaal is verzet mogelijk op grond van art. 27 lid 6 WAHV. Tegen de beslissing van de kantonrechter op het verzet kan op grond van art. 26 WAHV beroep worden ingesteld bij het Gerechtshof Leeuwarden. Daarvoor moet een griffierecht worden betaald. Bij tussenbeslissing van 10 maart 2004 besloot het hof in de onderhavige zaak de hoogte van het te betalen griffierecht en de zekerheidsstelling te matigen. Bij beschikking d.d. 22 maart 2004 werd de beschikking van de rechtbank tot ongegrondverklaring van het verzet door het hof bevestigd. Tegen die tussenbeschikking stelde de A-G bij de Hoge Raad cassatie in in het belang der wet. De Hoge Raad bepaalde daarop dat het hof op grond van de wet geen bevoegdheid toekomt om het wettig griffierecht te matigen dan wel in debet te stellen en evenmin om de verschuldigde zekerheid te matigen. Die bevoegdheid kan ook niet worden ontleend aan art. 6 lid 1 EVRM omdat in de verzetprocedure als bedoeld in art. 26 lid 3 WAHV slechts het onderzoek naar

de rechtmatigheid van de inning door middel van verhaal betreft, zonder dat de rechtmatigheid van de sanctie zelf nog voorwerp van onderzoek is en zonder dat verdere lasten kunnen worden opgelegd. Er is derhalve geen sprake van een 'criminal charge' of 'determination of civiel obligations'. HR 23 mei 2006, *NbSr* 2006, 187/*NJB* 2006, 1073.

Strafoplegging

Omstandigheden die worden gebruikt ter motivering van de straf behoeven als zodanig niet ontleend te zijn aan de in de uitspraak gebezigde bewijsmiddelen, noch aan in de uitspraak nader aangeduide bewijsmiddelen. Voldoende is dat die omstandigheden ter terechtzitting zijn gebleken, zo concludeerde de Hoge Raad in zijn arrest d.d. 14 februari 2006, *NbSr* 2006, 68/*NJB* 2006, 552. Zie daartoe ook HR 30 mei 2006, *NJ* 2006, 313/*NJB* 2006, 1175.

Een maand later overwoog de Hoge Raad dat geen rechtsregel de rechter belet daarbij ook de opstelling van de verdachte te betrekken, zoals het feit dat de verdachte geen enkel inzicht heeft getoond in de door hem begane strafbare feiten en daarvoor kennelijk ook geen verantwoordelijkheid neemt. HR 14 maart 2006, *NbSr* 2006, 141.

Van recidive kan bij de strafoplegging echter slechts worden gesproken indien het gaat om een onherroepelijke veroordeling: HR 6 juni 2006, *NJ* 2006, 329.

Strafoplegging was ook aan de orde in HR 12 september 2006, *NbSr* 2006, 397. Het betreft daar de situatie dat het Hof 's-Gravenhage, nadat het arrest van het Hof Amsterdam door de Hoge Raad ten aanzien van de feiten in stand was gelaten, maar voor wat betreft de strafoplegging werd vernietigd, de verdachte tot een zwaardere straf heeft veroordeeld voor de bewezen verklaarde feiten. Dat behoeft volgens de Hoge Raad niet tot cassatie te leiden, nu de rechter naar wie de zaak wordt verwezen, vrij is in de waardering van de factoren die hij daartoe van belang acht.

De strafoplegging moet uiteraard wel afdoende gemotiveerd zijn. Een veroordeling van de verdachte tot een geldboete van € 100.000 zonder dat uit de stukken van het geding of het verhandelde ter zitting iets blijkt over de draagkracht van de verdachte, wordt dan ook gecasseerd: HR 17 oktober 2006, *NbSr* 2006, 403/*NJ* 2006, 578.

Vormverzuimen en art. 359a Sv

Aanhouding

Bekend is het standpunt van de Hoge Raad dat vormverzuimen slechts tot een gevolg als bedoeld in art. 359a Sv kunnen leiden, indien zij plaatsvonden binnen het strafrechtelijk voorbereidend onderzoek dat betrekking heeft op de thans ten laste gelegde feiten (HR 30 maart 2004, *NbSr* 2004, 146/*NJ* 2004, 376 m.nt. Buruma). HR 22 augustus 2006, *NbSr* 2006, 333/*NJ* 2006, 483/*NJB* 2006, 1403 handelt over een aanhouding die volgt omdat de verbalisant meent dat verdachte gesignaleerd staat voor Spanje. Bij zijn insluiting geeft verdachte aan dat zich in zijn tas een pistool bevindt. Daarop is verdachte in verzekering gesteld wegens overtreding van de Wet wapens en munitie. Nadat blijkt dat verdachte niet gesignaleerd stond, wordt hij heengezonden en vervolgd wegens overtreding van de WWM. Betoogd wordt dat de aanhouding onrechtmatig was. De Hoge Raad wijst erop dat de aanhouding – naar het oordeel van de Hoge Raad – niet in het kader van het voorbereidend onderzoek in deze zaak plaatsvond, zodat het verweer door het hof terecht werd verworpen.

Binnentreden en doorzoeking

HR 17 januari 2006, *NbSr* 2006, 49/*NJ* 2006, 495/*NJB* 2006, 353 handelt over onrechtmatig binnentreden door een hulpofficier van justitie. Weliswaar is de hulpofficier voorzien van een machtiging, maar uit die machtiging blijkt niet dat bij dringende noodzakelijkheid in afwezigheid van de bewoner kan worden binnentreden. Nadat is binnentreden, is de rechter-commissaris van de bevindingen in kennis gesteld,

waarna onder zijn leiding een doorzoeking plaatsvond. Het hof concludeerde dat het binnentreden weliswaar onrechtmatig was, maar dat dit niet geldt voor de doorzoeking onder leiding van de rechter-commissaris, zodat naar het oordeel van het hof volstaan kan worden met de constatering ex art. 359a Sv dat het binnentreden onrechtmatig was. Dat oordeel geeft volgens de Hoge Raad geen blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Voorts ligt in dat oordeel naar de conclusie van de Hoge Raad besloten dat de resultaten niet het rechtstreeks gevolg zijn van het onrechtmatig binnentreden, zodat deze resultaten niet voor bewijs behoeften te worden uitgesloten. Zie omtrent dit arrest de noot van Mevis in NJ 2006, 495, die onder meer het onderscheid tussen rechtstreekse en niet-rechtstreekse gevolgen bekritiseert.

In het geval dat de doorzoeking werd uitgevoerd door daartoe niet-bevoegde ambtenaren van de douane en het bewijsmateriaal wel rechtstreeks door het vormverzuim werd verkregen, volgde wel bewijsuitsluiting door het Hof 's-Gravenhage (21 november 2005, *NbSr* 2006, 19) en vrijspraak wegens het ontbreken van ander bewijsmateriaal ter zake.

Bewijsuitsluiting volgde ook door het Hof Amsterdam in het arrest d.d. 21 juni 2006, *NbSr* 2006, 281, in het geval een uitdrukkelijke bevoegdheid tot doorzoeken in de machtiging ontbrak en de activiteiten van de politieambtenaren voordat de rechter-commissaris arriveerde derhalve niet binnen de bevoegdheid van art. 9 Opiumwet vielen. De voor die komst aangetroffen cocaïne is dan ook onrechtmatig verkregen.

Geen bewijsuitsluiting volgde toen verbalisanten een afgesloten erf betraden door over een hekje van één meter te stappen, zonder redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit. Het hof oordeelde dat weliswaar inbreuk werd gemaakt op het recht op privacy als bedoeld in art. 8 EVRM, maar dat dit niet tot bewijsuitsluiting behoefde te leiden: kennelijk achtte de verdachte zijn privacy voldoende beschermd door afsluiting van zijn erf met dit hekje en

meende hij daardoor in voldoende mate onbevangen zichzelf te kunnen zijn, zodat de geconstateerde inbreuk naar het oordeel van het hof beperkt was en niet behoefde te worden overgegaan tot bewijsuitsluiting. De Hoge Raad zag daarin geen probleem: HR 19 december 2006, *NJ* 2007, 28.

Bewijsuitsluiting volgt mogelijk wel in de zaak die aanleiding gaf tot HR 7 november 2006, *NJ* 2007, 65 m.nt. Reijntjes/*NJB* 2006, 1924 (en die is verwezen naar het Hof Amsterdam om op het bestaande hoger beroep te worden afgedaan). Genoemd arrest handelt om een doorzoeking van een woning van de verdachte. Tijdens die doorzoeking stuiten de verbalisanten op twee tonnen hennep. Die is niet in beslag genomen. Wel wordt de hulpofficier geïnformeerd. Die gaat vervolgens naar de desbetreffende woning en treft daar de vriendin van verdachte, niet zijnde de bewoonster van het pand. De hulpofficier vordert uitlevering van de tonnen, waarna de vriendin de hulpofficier in de gelegenheid stelt de tonnen uit de berging te halen, omdat zij niet weet over welke tonnen het gaat. Door de verdediging wordt betoogd dat dit onrechtmatig handelen oplevert. Het hof verwerpt dat verweer: omdat de vriendin het feitelijk in haar macht had om aan het bevel te voldoen, was zij daartoe verplicht. Zij verklaarde zich bereid mee te werken en verschaftte de hulpofficier toegang tot de woning. Omdat de officier daarmee slechts beoogde de uitlevering te vereenvoudigen, was een machtiging tot binnentreden volgens het hof niet vereist. De Hoge Raad denkt daar anders over: ingevolge art. 2 lid 1 Awbi is voor het binnentreden van de woning zonder toestemming van de bewoner een schriftelijke machtiging vereist en die was er niet.

Briefgeheim

Art. 100 Sv bepaalt dat de officier van justitie in bepaalde gevallen de uitlevering van poststukken kan bevelen, een en ander voor zover deze poststukken klaarblijkelijk van de verdachte afkomstig zijn, voor hem bestemd zijn of op hem betrekking hebben, of indien zij het voorwerp van het straf-

baar feit uitmaken of tot het begaan ervan hebben gediend. Openen mag de officier van justitie dergelijke stukken echter pas met machtiging van de rechter-commissaris, zo bepaalt art. 101 lid 2 Sv. Art. 26 Douanewet bevat een vergelijkbare bepaling, inhoudende dat aan enige instelling van vervoer toevertrouwde brieven zonder goedvinden van de afzender of van de geadresseerde slechts geopend mogen worden indien de rechter-commissaris in de rechtbank van het arrondissement waarbinnen de brief is aangetroffen daartoe, op verzoek van de inspecteur, bevel heeft gegeven. In HR 21 november 2006, *NbSr* 2006, 451/*NJ* 2006, 648 gaat het om uitlevering van een zich bij de FedEx bevindende brief, bestemd voor verdachte. Deze brief werd geopend en bleek een tweede brief te bevatten. Daarin zat een stortingsbewijs van \$ 200.000.000. In cassatie wordt betoogd dat door het openen van de binnenenveloppe onrechtmatig werd gehandeld en dat het hof dit verweert ten onrechte verwierp. De Hoge Raad deelt evenwel de mening van het hof: zoals het hof heeft vastgesteld, bepaalt art. 11 van de door FedEx gehanteerde contractuele voorwaarden dat degene die FedEx een brief toevertrouwt, FedEx op voorhand toestemming geeft de brief te openen in geval zij dit nodig acht of haar daarom wordt verzocht door een overheidsinstelling. Aldus heeft de afzender goedgevonden dat het desbetreffende poststuk werd geopend, zodat een bevel van de rechter-commissaris niet vereist was.

BVD/AIVD

HR 5 september 2006, *NbSr* 2006, 375/*NJB* 2006, 1498 handelt over het gebruik in het strafproces van door inlichtingen- en veiligheidsdiensten vergaard materiaal. De Hoge Raad oordeelde daarin – zoals ook het Hof 's-Gravenhage oordeelde – dat de wetgever blijkens de wetsgeschiedenis bij de art.en 139a-139e Sr de BVD uitdrukkelijk de bevoegdheid heeft toegekend tot het onder omstandigheden aftappen en opnemen van telefoongesprekken, zonder dat voorzien is in een rechterlijke toetsing voor- of achteraf. In het geval van de inlichtingendiensten is immers slechts voorzien in

parlementaire controle. Dat geldt ook voor het aanwenden van de bijzondere bevoegdheid tot het opnemen van telefoongesprekken. Uit de wetsgeschiedenis blijkt voorts dat het onderscheid tussen het optreden van inlichtingen- en veiligheidsdiensten enerzijds en opsporingsdiensten anderzijds wat de wetgever betreft niet in de weg staat aan informatieverstrekking. Geen rechtsregel verzet zich ertegen dat door de BVD verstrekte informatie als startinformatie wordt gebruikt voor een strafrechtelijk onderzoek, noch dat zo vergaarde informatie tot het bewijs in een strafzaak wordt gebruikt. De Hoge Raad wijst er in dat kader op dat art. 359a Sv niet van toepassing is in het geval dat het onderzoek door de inlichtingen- en veiligheidsdienst onregelmatig plaatsvond; dat artikel is immers beperkt tot het voorbereidend onderzoek in strafzaken. Dat neemt niet weg dat de resultaten van een inlichtingen- en veiligheidsdienstonderzoek onder omstandigheden niet tot het bewijs mogen worden gebruikt. Daarvan is bijvoorbeeld sprake indien doelbewust met het oog op het buiten toepassing blijven van strafvorderlijke waarborgen geen opsporingsbevoegdheden worden aangewend, teneinde gebruik te kunnen maken van door de inlichtingendienst vergaarde informatie, of indien het optreden van de betrokken dienst een schending van aan een verdachte toekomende fundamentele rechten heeft opgeleverd, die van dien aard is dat daardoor geen sprake meer is van een fair trial. Daarnaast is denkbaar dat, in verband met de beperkte mogelijkheden tot toetsing van de betrouwbaarheid de verdedigingsrechten in die mate zijn beperkt, het gebruik van dat materiaal niet verenigbaar is met de eisen van art. 6 EVRM. Als op die onbetrouwbaarheid een beroep wordt gedaan, zal de rechter de gegrondheid van die stelling moeten onderzoeken, rekening houdend met de positie van de inlichtingendienst en anderzijds de eisen van art. 6 lid 3 EVRM. De vraag hoe dat onderzoek moet worden verricht valt in, algemene zin niet te beantwoorden. Wel merkt de Hoge Raad op dat de rechter dient te streven naar compen-

satie van de eventuele beperkingen van de verdediging door andere wegen te zoeken teneinde de betrouwbaarheid te toetsen. De tegen de uitspraak van het hof gerichte cassatiemiddelen dat het hof ten onrechte gebruikmaakte van startinformatie van de BVD/AIVD, dat het gebruik van tapgegevens afkomstig van de BVD onrechtmatig was, alsmede dat een tapverslag van een telefoongesprek waaraan een anonieme persoon deelnam valt onder art. 344a lid 3 Sv, falen elk. Zie ook HR 5 september 2006, *NbSr* 2006, 376 en HR 5 september 2006, *NbSr* 2006, 377.

Op 1 november 2006 trad overigens de Wet afgeschermd getuige in werking. Deze wet ziet op het verbeteren van de bruikbaarheid van informatie afkomstig van de AIVD. Zie daartoe onder het kopje Wet- en regelgeving.

Controle- versus opsporingsbevoegdheden

HR 21 november 2006, *NbSr* 2006, 455/*NJ* 2006, 653/*NJB* 2007, 28 betreft het geven van een stopteken aan een auto met inzittenden en het vragen van de bestuurster (de verdachte) naar haar rijbewijs. Ter zitting in hoger beroep wordt betoogd dat de controlebevoegdheid ex art. 160 WVV in dit geval werd aangewend voor een ander doel dan waarvoor die is gegeven, zodat het OM niet-ontvankelijk moet worden verklaard. Het hof reageert daar niet op, maar had dat uiteraard wel moeten doen. Dat leidt echter niet tot cassatie. De Hoge Raad herhaalt het uitgangspunt dat het bestaan van een redelijk vermoeden van schuld niet in de weg staat aan het uitoefenen van controlebevoegdheden, mits bij de aanwending daarvan tegenover een verdachte de aan hem toekomende waarborgen in acht worden genomen. De Hoge Raad voegt daaraan toe dat het feit dat de controlebevoegdheid werd aangewend naar aanleiding van informatie die zou kunnen wijzen op betrokkenheid van een of meer inzittenden bij enig strafbaar feit, aan de rechtmatigheid van de uitoefening van de controlebevoegdheden niet kan afdoen. Ook indien die stelling juist zou zijn, kan daaruit immers niet worden afgeleid dat de controlebe-

voegdheid *uitsluitend* is gebruikt voor een ander doel – namelijk het verrichten van opsporingshandelingen – dan waarvoor deze is verleend.

DNA

HR 21 november 2006, *NbSr* 2006, 456/*NJ* 2006, 651 betreft een verdachte aan wie schriftelijke toestemming wordt gevraagd voor het afnemen van DNA-materiaal. Zijn raadvrouw betoogde nadien dat die toestemming niet op de door de wet voorgeschreven wijze is verkregen, nu geen melding wordt gemaakt van de gevolgen van medewerking, hij niet op de hoogte is gesteld van zijn keuzemogelijkheid bij het af te nemen materiaal, terwijl hij evenmin is gewezen op zijn recht op bijstand door een advocaat. Het hof erkent dat deze voorschriften niet zijn nageleefd en wijst erop dat die vormen er blijkens de wetgeschiedenis toe dienen om te voorkomen dat twijfel rijst over het vrijwillige karakter van de medewerking van de verdachte en om te waarborgen dat de verdachte zich kan beraden over de inbreuk op zijn lichamelijke integriteit en vrijwillig – en niet onder druk van opsporingsambtenaren – zijn toestemming verleent. Nu niet gesteld werd, noch gebleken is dat de verdachte in casu niet vrijwillig toestemming verleende, is naar het oordeel van het hof voor bewijsuitsluiting geen plaats. De Hoge Raad deelt die mening en wijst er volledigheidshalve op dat niet is gebleken dat de verdachte níét vrijwillig in de afname van het materiaal zou hebben toegestemd, indien de voorschriften wel ten volle zouden zijn nageleefd. Dat de voorschriften er nu juist voor bedoeld zijn dat te waarborgen, laat de Hoge Raad onbesproken.

Het doel van het onderzoek waarvoor DNA wordt bevolen, staat centraal in HR 19 december 2006, *NJ* 2007, 27. Het gaat daar om een persoon die wordt verdacht van een woninginbraak. Ter zitting in hoger beroep bepleit de verdediging de onrechtmatigheid van het bevel tot afname van DNA-materiaal, omdat dat bevel geen ander doel zou hebben dan het opnemen van het profiel in de DNA-databank. Het hof verwierp dat verweer en volgens de

Hoge Raad terecht: een DNA-onderzoek kan immers ook worden bevolen om bevestiging te krijgen van reeds verkregen onderzoeksresultaten, zoals verklaringen van de verdachte omtrent zijn betrokkenheid bij het feit waarvan hij wordt verdacht.

Startinformatie

HR 31 januari 2006, *NbSr* 2006, 84/NJ 2006, 365 m.nt. Reijntjes betreft startinformatie afkomstig van de Britse autoriteiten. Die startinformatie leidde in Nederland tot een opsporingsonderzoek, onder meer tegen de verdachte. Het door het hof gebezigde bewijsmateriaal is afkomstig uit dit Nederlandse onderzoek. De Hoge Raad concludeert in dat kader dat onder genoemde omstandigheden de Nederlandse autoriteiten op de desbetreffende startinformatie mochten afgaan, in die zin dat op grond van de daardoor gerezen verdenking een opsporingsonderzoek in Nederland mocht worden ingesteld en dat, ook al zou later blijken dat aan de verkrijging van die informatie in het Verenigd Koninkrijk enig gebrek kleeft, dat behoudens bijzondere omstandigheden niet tot niet-ontvankelijkheid van de officier van justitie in zijn vervolging kan leiden.

Aldus oordeelde de Hoge Raad ook in de situatie dat de startinformatie afkomstig was van MMA (Meld Misdaad Anoniem). Geen rechtsregel verbiedt immers dat de politie anonieme informatie gebruikt als startinformatie voor een opsporingsonderzoek. Mede gelet daarop getuigt het oordeel dat het gebruik van dergelijke informatie niet in strijd is met art. 6 EVRM dan wel de beginselen van een behoorlijke procesorde niet van een onjuiste rechtsopvatting. Het is evenmin onbegrijpelijk, gezien het feit dat de informatie door de politie is getoetst en gestaafd met nadere onderzoeksgegevens en niet voor bewijs is gebezigd. HR 13 juni 2006, *NbSr* 2006, 251/NJ 2006, 346/NJB 2006, 1292.

Verschoningsrecht

Centraal in HR 24 januari 2006, *NbSr* 2006, 41/NJ 2006, 109/NJB 2006, 357 staat de omvang van het verschonings-

recht van de advocaat. In genoemde zaak stelde het Openbaar Ministerie zich op het standpunt dat uitsluitend brieven en andere geschriften daaronder vallen die aan of door de geheimhouder als zodanig zijn geschreven. De rechtbank deelde dit standpunt niet, omdat dit een beperking zou inhouden die niet strookt met de bedoeling van het verschoningsrecht. Volgens de rechtbank kan de geheimhoudingsplicht zich onder omstandigheden ook uitstrekken tot schriftelijke informatie van een derde. De Hoge Raad deelt die mening; de stelling dat onder het verschoningsrecht uitsluitend brieven en andere geschriften vallen die aan of door de geheimhouder als zodanig zijn geschreven vindt, gelet ook op de strekking van de art. 98 en 218 Sv, geen steun in het recht. Zie omtrent het verschoningsrecht ook HR 4 april 2005, *NbSr* 2006, 169.

Het verschoningsrecht stond ook centraal in HR 9 mei 2006, *NbSr* 2006, 194/NJ 2006, 622 m.nt. De Boer. In die zaak ging het om een onderzoek naar aanleiding van de dood van de driejarige Savanna. In dat onderzoek werd ook de gezinsvoogdes als verdachte aangemerkt (van overtreding van art. 307/308/309 Sr). In het kader van die verdenking wordt bij de Stichting Thuiszorg na een bevel uitlevering door de rechter-commissaris het dossier van Savanna in beslag genomen. Tegen die inbeslagname wordt door de stichting een klaagschrift ex art. 552a Sv ingediend. De rechtbank meent dat de stukken weliswaar onder het medisch verschoningsrecht vallen, maar dat zeer uitzonderlijke omstandigheden de doorbreking van het verschoningsrecht rechtvaardigen. De rechtbank motiveert dat met verwijzing naar de omstandigheid dat de aanleiding van het onderzoek gelegen is in een zeer ernstig feit, dat door de dood van Savanna grote ophef is ontstaan en dat de gegevens in het dossier van groot belang zijn voor het aan de dag brengen van de waarheid over het functioneren van de gezinsvoogdes. De Hoge Raad casseert en wijst er daarbij onder meer op dat het hier niet gaat om een tegen de verschoningsgerechtigde bestaande verdenking,

alsmede op het feit dat de rechtbank er onvoldoende blijk van heeft gegeven te hebben onderzocht of de gegevens ook op een andere wijze konden worden verkregen. Zie ook de noot van De Boer in NJ 2006, 622.

De Rechtbank Rotterdam oordeelde op 27 februari 2006 over het afluisteren van gesprekken tussen de verdachte en verschillende advocatenkantoren, meer in het bijzonder de telefonistes/secretarissen daarvan. In het procesdossier waren terzake zeven uitgewerkte gesprekken opgenomen. De verdediging bepleitte niet-ontvankelijkheid van het OM wegens handelen in strijd met art. 126aa lid 2 Sv, dat bepaalt dat dergelijke gesprekken vernietigd dienen te worden, tenzij het mededelingen bevat die niet bij voorbaat door het verschoningsrecht worden beschermd. In dat geval mogen de processen-verbaal van dergelijke mededelingen alleen met voorafgaande machtiging van de rechter-commissaris bij de processtukken worden gevoegd. De rechtbank overweegt in dat kader dat ook aan de telefoniste/secretaresse een verschoningsrecht toekomt. Aldus had art. 126aa lid 2 Sv in acht moeten worden genomen. De rechtbank wijst er daarbij op dat de verbalisanten die de bewuste communicatie uitwerkten, ter zitting hebben verklaard dat zij zich niet bewust waren van het feit dat deze gesprekken niet bij de processtukken mochten worden gevoegd. Aldus werd evenmin de officier van justitie op de hoogte gesteld van de uitwerking. Dat levert een ernstig, onherstelbaar vormverzuim op, dat echter niet tot niet-ontvankelijkheid leidt, omdat niet is komen vast te staan dat het OM doelbewust of met grove veronachtzaming van de belangen van de verdachte diens recht op een eerlijk proces heeft geschaad. Rb. Rotterdam 27 februari 2006, *NbSr* 2006, 130.

Het feit dat de getuige – zoals een advocaat – zich op een verschoningsrecht kan beroepen, betekent niet dat het deze getuige zou vrijstaan om vooruitlopend daarop niet te verschijnen, omdat verschijning zinloos zou zijn, zo bepaalde de Rechtbank Amsterdam op 12 mei en 27 april 2006 (*NbSr* 2006,

299). Het is de rechter(-commissaris) die een beroep op het verschoningsrecht marginaal dient te toetsen. Door niet te verschijnen, ontnemt de getuige de rechter(-commissaris) die mogelijkheid.

Er zijn omstandigheden waarin naar het oordeel van de Hoge Raad de waarheidsvinding dient te prevaleren boven het verschoningsrecht. Dat is onder meer het geval, indien de raadsman zelf wordt verdacht van ernstige strafbare feiten, zoals art. 285a Sr. Dat betekent dat in die gevallen – als aan de overige voorwaarden is voldaan – telefoongesprekken die de advocaat voert met zijn cliënt (in wiens zaak de advocaat getuigenverklaringen trachtte te beïnvloeden) rechtmatig afgeluisterd en opgenomen kunnen worden. De stelling dat dit alleen mag plaatsvinden in een gerechtelijk vooronderzoek tegen de advocaat vindt geen steun in het recht, zoals de Hoge Raad eerder bepaalde (HR 30 maart 2004, NJ 2004, 377). Zie HR 12 september 2006, NbSr 2006, 401/NJ 2006, 512.

Het verschoningsrecht van de advocaat strekt zich zoals bekend op grond van art. 98 lid 2 Sv niet uit tot stukken die voorwerp van het strafbare feit uitmaken of tot het begaan daarvan hebben gediend. Het oordeel of dat het geval is, komt toe aan de advocaat, tenzij er in redelijkheid geen twijfel over kan bestaan dat dit standpunt onjuist is. In HR 17 oktober 2006, NbSr 2006, 408/NJ 2006, 582 concludeerde de rechtbank dat ze dergelijke aanknopingspunten niet had, en oordeelde het beklag tegen het beslag gegrond. Uit de processtukken volgde evenwel dat de voorwerpen in het bijzijn van de plaatselijk deken aan de hand van een lijst van criteria in beslag werden genomen. De stukken geven geen uitsluitel over de aard van de in beslag genomen stukken. Klager heeft daarover niet meer verklaard dan dat ze deel uitmaken van het dossier van zijn cliënt. In die omstandigheden had de rechtbank naar het oordeel van de Hoge Raad moeten motiveren dat zich niet de situatie voordeed dat redelijkerwijs geen twijfel kan bestaan dat het standpunt van de klager dat de stukken onder zijn verschoningsrecht vallen,

ik heb een kraak durven zetten
nu hou ik me gedeisd en doe braaf
hetzelfde werk als jullie.

En de lathbeken krijgen
geen toeslag van de regering...

onjuist is. Zie ook HR 17 oktober 2006, NbSr 2006, 410/NJ 2006, 583 en HR 4 april 2006, NJ 2006, 248/NJB 2006, 810.

Verzoekschriften ex art. 89 Sv en 591a Sv

In zijn uitspraak d.d. 19 september 2006, NbSr 2006, 379 oordeelde het Hof Amsterdam dat nachtdetentie – een bijzondere vorm van voorlopige hechtenis waarbij jongeren die aan de criteria voor voorlopige hechtenis voldoen, onder toezicht blijven en onder strikte voorwaarden naar school of werk kunnen gaan – voor dezelfde vergoeding in aanmerking komt als vergoeding die wordt toegekend voor verblijf in een huis van bewaring. Uitgangspunt bij nachtdetentie is immers een verblijf in een justitiële opvanginrichting gedurende 24 uur per dag, 7 dagen in de week.

Wraking

Met een zekere verharding van het justitieel klimaat neemt ook het aantal wrakingsverzoeken toe. De kans van slagen echter niet. Een aantal voorbeelden. Zo bepaalde de Rechtbank Amsterdam dat de weigering de raadsman toe te laten tot het verhoor en de opening van een gerechtelijk vooronderzoek geen grond oplevert voor vrees dat de rechter-commissaris bij de behandeling van de zaak niet onpartijdig zou zijn (Rb. Amsterdam 22 maart 2006, NbSr 2006, 302). Idem oordeelde deze rechtbank in het geval dat de rechter-commissaris bij de beoordeling van het bevel bewaring de verdachte zou hebben toegevoegd 'dat hij er tot over zijn oren inzit' (Rb. Amsterdam 10 februari 2006, NbSr 2006, 303), en in het geval dat de rechter-commissaris eerder een vordering als bedoeld in art. 226a Sv toewees (Rb. Amsterdam 25 januari 2006, NbSr 2006, 305).

Anders was het ook voor de Rechtbank Amsterdam in de situatie dat de rechter-commissaris opmerkingen maakte over

de ongeloofwaardigheid van de verklaring van verdachte en diens betrokkenheid bij een diefstal (Rb. Amsterdam 6 oktober 2004, *NbSr* 2006, 306.)

Wet- en regelgeving

Op 1 januari 2006 trad een wet in werking die tot gevolg heeft dat de verjaringstermijn voor vervolging van moord en enkele andere misdrijven vervalt (*Stb.* 2005, 595/596, Kamerstukken 28 495). Met inwerkingtreding van deze wet, gebaseerd op een initiatiefwetsvoorstel van Dittrich en Van Haersma Buma, is art. 70 sub 5 Sr (waarin een verjaringstermijn van achttien jaren was neergelegd voor de zwaarste misdrijven) vervallen. In plaats daarvan is een tweede lid toegevoegd, waarin is neergelegd dat voor misdrijven waarop levenslange gevangenisstraf is gesteld, niet verjaren. Ook de verjaringstermijn voor misdrijven waarop meer dan tien jaar gevangenisstraf is gesteld is met de inwerkingtreding verlengd (van vijftien naar twintig jaar) (*NbSr* 2006, p. 19 e.v.) Voorts werd bij die wijziging art. 72 Sr aangepast. Aan het tweede lid werd bij de onderhavige wetwijziging een volzin toegevoegd, luidende dat het recht tot strafvervolging vervalt indien vanaf de dag waarop de oorspronkelijke verjaringstermijn aanving, een periode verstreek die gelijk was aan tweemaal de geldende verjaringstermijn. In het geval

van overtredingen zou die onherroepelijke, definitieve termijn derhalve vier jaar bedragen.

Dat laatste leidde tot een nieuwe wetwijziging, die in werking trad op 7 juli 2006 (*Stb.* 2006, 310, Kamerstukken 30 582). Daarbij werd in art. 72 lid 1 Sr bepaald dat elke daad van vervolging de verjaring stuit, ook ten aanzien van anderen dan de vervolgte. Het tweede lid bepaald thans dat na stuiting een nieuwe termijn aanvangt, en dat het recht tot strafvervolging in het geval van overtredingen na tien jaar definitief vervalt. In het geval van misdrijven is de verjaring eerst definitief nadat een periode van tweemaal de geldende verjaringstermijn is verstreken. Zie ook *NbSr* 2006, p. 792-793.

Eveneens op 1 januari 2006 trad in werking de wet van 16 juni 2005 tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering en enkele andere wetten in verband met de regeling van de bevoegdheid tot het vorderen van gegevens (*Stb.* 2005, 390/609, Kamerstukken 29 441). Zie daarover meer uitgebreid *NJ* 2006, p. 57-58.

Op 1 januari 2006 traden voorts de nieuwe ATV-richtlijnen (Aanmeldings-, Transactie- en Vervolgingsrichtlijnen) voor fiscale en douanedelicten 2006 in werking. Zie daartoe *NbSr* 2006, p. 29-30.

De Wet toezeggingen getuigen in strafzaken, de Wet wijziging Sr in verband met het niet afleggen van een verklaring na een daartoe strekkende toezegging en het Besluit getuigenbescherming traden

in werking op 1 april 2006 (*Stb.* 2005, 254 en 255/*Stb.* 2006, 21 en *Stb.* 2006, 150, Kamerstukken 26 294). Op grond van genoemde wet kunnen afspraken worden gemaakt tussen de officier van justitie en een verdachte van een strafbaar feit met het oog op het verkrijgen van een getuigenverklaring in een strafzaak tegen een andere verdachte. De wet heeft geleid tot invoering van art. 44a Sr, alsmede tot invoering van de art.en 226g-226l Sv, wijziging van art. 344a lid 2 Sv, art. 359 lid 4 Sv en art. 360 lid 2 Sv. Zie *NbSr* 2006, p. 362-366.

Op 1 mei 2006 trad in werking een wijziging van de Wet Melding ongebruikelijke transacties en de Wet identificatie bij dienstverlening (*Stb.* 2006, 187/211, Kamerstukken 29 990). Zie *NbSr* 2006, p. 565-566.

Op 15 mei 2006 trad deels in werking de Wet DNA-onderzoek bij veroordeelden en het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken (*Stb.* 2006, 190/220). Op grond van genoemde wet, die gefaseerd in werking treedt, kunnen DNA-profielen van veroordeelden worden opgeslagen in de DNA-databank. Daarnaast zijn de bewaartermijnen voor DNA-profielen en celmateriaal verhoogd. Zie *NbSr* 2006, p. 563-565. Op 1 augustus 2006 trad een ander onderdeel van de Wet DNA-onderzoek bij veroordeelden in werking (zie *Stb.* 2006, 312).

Op 1 juni 2006 trad in werking de Wet van 1 december 2005 houdende goedkeuring van het verdrag tussen de Beneluxstaten inzake grensoverschrijdend

(advertenties)

Ter overname aangeboden:

Eenmans advocatenkantoor in het pittoreske Gulpen, Zuid-Limburg.
Na 33 jaar ga ik ermee stoppen. Praktijkruimte is te huur, evenals woonruimte.

Inlichtingen: Mr. H.F.M. Beaujean
Molenweg 15, 6271 JN Gulpen
Tel. 043-4502470, fax 043-4504300
E-mail: hfmbeaujean@home.nl

KB
systeem mappen

De Trias dossiermap
"DE NIEUWE MAP VOOR DE ADVOCATUUR"

gratis proefmap?
023-5422184

Prijzen vanaf
€ 49,50
p/100 stuks
excl. BTW

6 cm

■ 12 KLEUREN
■ ELASTIEK
■ ONVERSLIJTBAAR

postbus 9687
2003 LR Haarlem
kb@systeemmappen.nl
www.systeemmappen.nl

politiek optreden (*Trb.* 2005, 35/2006, 148). Het verdrag voorziet in een verruiming van de mogelijkheden tot politieke samenwerking, onder meer op het gebied van de mogelijkheid om rechtstreeks gegevens uit te wisselen tussen de politiediensten van de verdragsluitende partijen. Zie *NbSr* 2005, p. 282-294 en *NJB* 2006, p. 345.

Op 1 augustus 2006 trad in werking de Aanwijzing toepassing opsporingsbevoegdheden in dwangmiddelen tegen advocaten. Zie *NbSr* 2006, p. 1155-1157. Daarin bevindt zich onder meer een uiteenzetting van de reikwijdte van het verschoningsrecht en een stappenplan met betrekking tot de doorzoeking van een advocatenkantoor.

Op 1 september 2006 trad de Wet Computercriminaliteit II gedeeltelijk in werking (*Stb.* 2006, 300/301, Kamerstukken 26 671). Genoemde wet regelt onder meer de aansprakelijkheid voor internetproviders, de vernietiging van computergegevens, het onderscheid tussen opgeslagen en stromende gegevens en het opsporingsonderzoek ter zake openbare computernetwerken. Voor wat betreft het Wetboek van Strafvordering handelt het

onder meer om de art.en 1250 Sv, 1261a Sv, 126m Sv, 126ma Sv, 126ni Sv, 126ta Sv, 126ui Ss, 352 Sv en 552fa Sv.

Op 1 november 2006 trad de Wet afgeschermde getuige in werking (*Stb.* 2006, 460/461, Kamerstukken 29 743). In deze wet wordt speciaal voor medewerkers van de AIVD/MIVD een rechtspositie gecreëerd, die in belangrijke mate – maar niet geheel – parallel loopt aan de positie van de bedreigde getuige. Het wetsvoorstel is bedoeld om de bruikbaarheid van de informatie afkomstig van deze inlichtingendiensten te verbeteren. Op grond van genoemde wet kan de rechter-commissaris de openbaarmaking van bepaalde gegevens in het belang van de staatsveiligheid beletten. Op grond van genoemde wet vormen geschriften opgemaakt door openbare colleges en ambtenaren als bedoeld in art. 344 lid 1 sub 3 Sv bovendien een schriftelijk bescheid dat kan meewerken tot het bewijs, ook indien het geschrift niet bestemd is om tot bewijs van een feit te dienen. Zie *NbSr* 2006, p. 1099-1102.

Op 1 januari 2007 traden in werking de wijzigingen die het gebruik van de conferentie in het strafrecht mogelijk

maken (*Stb.* 2006, 388/609, Kamerstukken 29 828). De desbetreffende wijzigingen voorzien in een wettelijke regeling om het horen van verdachten, getuigen en deskundigen mogelijk te maken. Daartoe zijn in het Wetboek van Strafvordering de art.en 78a en 131a Sv opgenomen. De regeling voorziet niet in een instemmingsrecht van de betrokken partijen bij het gebruik van de videoconferentie, noch in een rechtsmiddel tegen het besluit tot gebruik van een videoconferentie. De nadere regeling is vervat in het gewijzigde Besluit videoconferentie, dat eveneens in 1 januari 2007 in werking trad (*Stb.* 2006, 275/610). Zie *NbSr* 2006, p. 1297-1303. Zie ook Viola tegen Italië, EHRM 5 oktober 2006, *NJB* 2006, 73 waarin het EHRM concludeerde dat deelname via videoconferentie op zichzelf niet in strijd is met het EVRM. Of dat ook in een concrete situatie het geval is, hangt af van de vraag of de toepassing een legitiem doel heeft en verenigbaar is met de uitoefening van verdedigingsrechten als bedoeld in art. 6 EVRM. Het EHRM concludeerde in die zaak dat geen schending van art. 6 EVRM plaatshad.

Dé wettenbundel voor elke zaak

Aan welke kant u ook staat

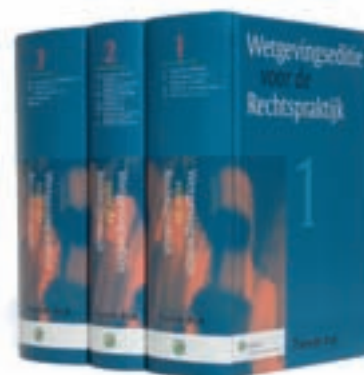
Wetgevingseditie voor de Rechtspraak Dé wettenbundel voor de juridische professional

De Wetgevingseditie voor de Rechtspraak bevat een uitgekiende selectie van wet- en regelgeving, speciaal afgestemd op de rechterlijke macht, de advocatuur en de (lokale) overheid. De uitgave is duurzaam uitgevoerd in drie gebonden delen. Door gebruik van margekopjes, rasterblokjes voor het vinden van hoofdonderdelen en leeslinten, is de uitgave gemakkelijk te hanteren.

De tweede druk biedt u de stand van zaken per 1 augustus 2007, zoals voorzien begin mei 2007. Met de Wetgevingseditie voor de Rechtspraak beschikt u over de actuele wetgeving die voor dagelijks gebruik nodig is. Daarnaast bevat de editie veel extra's, zoals uitvoeringsregelingen bij wetten, uitvoeringswetten en protocollen bij verdragen en richtlijnen voor het Openbaar Ministerie. De volledige inhoudsopgave van de Wetgevingseditie voor de Rechtspraak vindt u in onze shop op internet: www.kluwer.nl/shop.

Bestellen

U kunt de Wetgevingseditie voor de Rechtspraak los bestellen, maar ook een abonnement nemen.

3 delen gebonden
Tweede druk 2007
6176 pagina's, € 112,50
ISBN 9789013045680

www.kluwer.nl/shop
Telefoon: 0570 - 673555
Fax: 0570 - 691555
E-mail: info@kluwer.nl

Moordkuil

Irritaties, klachten en andere felle berichten over grote en kleine misstanden kunt u kwijt in deze rubriek.

'Volgens Orde is advocaat gevaarlijk en onbetrouwbaar'

De Orde heeft zich van haar leden vervreemd. Het uitgangspunt van de Orde is het dienen van het algemeen belang, en daarmee is het belang van de leden in de visie van de Orde kennelijk niet te verenigen.

.....
Gerard Dorsman

advocaat en eenpitter sinds 1982
.....

Gevaar

Advocaten zijn uit de kantine van gerechtsgebouwen geweest. De advocatuur mocht niet de zwakste schakel zijn in de beveiliging. Advocaten worden gezien als potentiële gevaarstelling. Ik heb mezelf als volwaardig ketenpartner nooit als bedreiging gezien voor de andere ketenpartners. Advocaten missen een snelle en betaalbare lunch, terwijl de andere ketenpartners zich gesubsidiëren laven aan warme en koude spijzen. De advocaat is teruggeworpen op automaatkoffie en gevulde koeken.

Het algemeen belang wordt gediend door een *level playing field*. Goede en regelmatige voeding verhoogt de concentratie en prestaties, ook van advocaten, maar de Orde ziet slechts een ongemotiveerd gevaar in de aanwezigheid van advocaten in de kantine. Waarom in Rotterdam de eerste verdieping wel

voor het publiek toegankelijk kan zijn en de kantine op de begane grond niet, laat zich niet begrijpen.

Geen uitbetaling

Advocaten zijn volgens de Orde onbetrouwbaar. De boekhoudverordening moest er komen teneinde een dam op te werpen tegen frauderende advocaten. Het resultaat is dat de illegale vreemdeling (veel eenpitters doen vreemdelingenrecht en strafrecht) die zijn beroep tegen zijn vreemdelingenbewaring wint onder toekenning van een schadevergoeding, kan fluiten naar zijn centen. Nagenoeg iedere doorbetaling aan die illegale vreemdeling is namelijk in strijd met de letter en de geest van de boekhoudverordening. De 'tweede handtekening' kent de vreemdeling niet persoonlijk en hij kan niet beoordelen of de voorgedragen betaling bevrijdend zal plaatsvinden. Illegale vreemdelingen beschikken nagenoeg nooit over identiteitspapieren of girale rekeningen. Kasbetalingen aan de vreemdeling vinden plaats zonder deugdelijke verificatie en identificatie. De 'tweede handtekening' gaat slechts af op de blauwe ogen van zijn of haar kantoorgenoot.

De boekhoudverordening verhindert de doorbetaling aan de cliënt. Ik heb mijn plaatselijke deken verzocht aan te geven hoe de gelden wel conform de letter en de geest van de verordening doorbetaald kunnen worden. Mijn deken opperde een directe kasbetaling door justitie aan de cliënt! De verjaringstermijn jegens justitie is veel korter dan

jegens mijn stichting derdengelden en de cliënt loopt het risico terstond weer aangehouden te worden als hij zich bij justitie meldt. Overigens betaalt de IND aan de rechtbank en de rechtbank betaalt alleen giraal uit. De Orde heeft dus met het vaststellen van de boekhoudverordening niet het algemeen belang gediend.

Vergoeding

Het algemeen belang wordt gediend door een behoorlijke vergoeding te stellen tegenover de kwalitatief goede rechtshulp, die de toegevoegde advocaat reeds sinds jaar en dag verleent. De Orde heeft ons jarenlang voorgehouden dat eerst het zuur zou komen, de verscherpte regels en kwaliteitsnormen, maar daarna het zoet, een redelijke vergoeding. De werkelijkheid is anders. De *gemiddelde* vergoeding in strafzaken was in 2006 lager dan in 2005 en nu wordt er bezuinigd van € 400 naar € 350 miljoen op jaarbasis. De vergoedingen worden lager en de lasten zwaarder.

Autoriteit Juridische Dienstverlening

Mijn oplossing: de Orde opheffen en een Autoriteit Juridische Dienstverlening oprichten. Dat scheelt jaarlijks € 2000 aan bijdragen, waar niets dan ellende tegenover staat. Voor zover daar behoefte aan bestaat, kunnen advocaten zich verenigen ter behartiging van hun belangen, iets wat de Orde nooit heeft gedaan.

De stichting Hans Melchers Fonds betaalt juridische bijstand aan mensen en instellingen die het slachtoffer zijn van onrechtmatige perspublicaties. ‘Als iemand al wil optreden tegen een onrechtmatige publicatie, staat hij als benadeelde partij vaak zwakker omdat hij de expertise mist.’

Onrechtmatige perspublicaties

‘Je mag mensen niet zomaar op hun ziel trappen’

.....
Miek Smilde
journalist
.....

Het Hans Melchers Fonds (HMF) is opgericht door naamgever Hans Melchers en bestaat sinds eind vorig jaar. Directe aanleiding voor de oprichting vormden de persoonlijke ervaringen van de gefortuneerde zakenman in 2005, toen zijn dochter Claudia werd ontvoerd. Nadat bekend werd dat de ontvoerders 300 kilo cocaïne als losgeld eisten, berichtte het ANP dat Melchers ‘bijna wel zeker is betrokken bij de handel in drugs’. Andere media namen dat over. Melchers besloot het er niet bij te laten zitten en gaf advocaat Herman Doeleman, in mediarecht gespecialiseerd, opdracht op te treden tegen de kranten waarin en de internetsites waarop foutieve informatie stond. Dit leidde, in een enkel geval na tussenkomst van de rechter, tot diverse schadevergoedingen en rectificaties. Klachten bij de Raad voor de Journalistiek werden geheel of ten dele gegrond geacht. Twee procedures, tegen *de Telegraaf* in eerste aanleg en tegen het ANP in hoger beroep, lopen nog.

Hart voor de zaak

Melchers vroeg Doeleman een stichting op te zetten die financiële steun verleent aan mensen en bedrijven die willen optreden tegen valse beeldvorming in de media. Melchers stortte een miljoen euro, en Doeleman trok twee oud-ministers van Justitie, Job de Ruiter en Dries van Agt, aan als bestuursleden. ‘Zij kennen de invloed van de media, zij hebben hart voor de zaak’, aldus Doeleman. Daarnaast maken twee journalisten, Hugo Arlman (oud-*Vrij Nederland*) en Victor Lebesque (oud-*Volkskrant*), deel uit van het bestuur. Doelemans kantoorgenote Jolien van Woudenberg is verantwoordelijk voor het secretariaat.

‘Het HMF wil mensen in staat stellen een superspecialist op het gebied van onrechtmatige perspublicaties in te huren’, legt advocaat Doeleman uit, die voorzitter is van het bestuur van de stichting. ‘Als iemand al wil optreden tegen een onrechtmatige publicatie, staat hij als benadeelde partij vaak zwakker, omdat hij de expertise mist. De media laten zich doorgaans bijstaan door zeer gespecialiseerde juristen, de stichting beoogt die kennis ook toegankelijk te maken voor de andere kant.’ Individuele financiële steun is niet het enige doel van het HMF: ‘Een doel is ook het bevorderen van

fatsoenlijke journalistiek en respect voor de privacy van individuele burgers en rechtspersonen.’

Hugo Arlman, jarenlang werkzaam bij *Vrij Nederland*, en inmiddels freelance journalist, bevestigt dat de pers nogal slordig te werk kan gaan. Als recent voorbeeld haalt hij de berichtgeving aan over de perikelen binnen de VVD. ‘Ik las in *Het Parool* bijvoorbeeld de kop: “Henk Kamp opvolger Mark Rutte?” Wat heb ik daar aan? Het bericht is nergens op gebaseerd, maar het vraagteken suggereert van alles. Of neem berichten waarin de journalist woorden gebruikt als “Zou het niet zo kunnen zijn dat...?” Zoek het dan uit! Ik heb als journalist een hekel aan gespeculeer, en ik erger mij ook aan het klakkeloos overschrijven van berichten. Het hoort bij de journalistieke mores feiten te checken, en je altijd af te vragen of een bericht wel klopt.’

Hoewel Arlman hamert op het belang van feitelijke juistheid, heeft hij begrip voor de druk waaronder veel journalisten hun werk moeten doen. De concurrentie tussen de media is moordend, en tijd om zaken echt goed uit te zoeken, is er niet. Bovendien zijn journalisten van nature niet erg geneigd zachtzinnig met iemands mogelijke reputatie om te gaan.

Hugo Arlman (rechts): 'Als een bericht niet klopt, kan de schade veel groter zijn dan veel journalisten zich realiseren'. Links Herman Doeleman, midden Jolien van Woudenberg

'Ik stond op mijn 25e in het vuur van het moment ook niet dagelijks stil bij de effecten van mijn berichten', geeft Arlman toe. 'En als een bericht klopt, mogen er heel nare dingen over mensen worden geschreven. Maar als het *niet* klopt, kan de schade veel groter zijn dan veel journalisten zich realiseren. Zeker als het om personen gaat, moeten journalisten weten wat ze doen, vind ik. Je mag mensen niet zomaar op hun ziel trappen.'

Open lijst

'Iedereen maakt een kans', legt Van Woudenberg de werkwijze van de stichting uit. Maar natuurlijk zijn er spelregels, al is het maar om misbruik van het fonds te voorkomen. Het bestuur bekijkt elke aanvraag op juridische haalbaarheid. Rita Verdonk kan dus best een verzoek indienen, maar omdat zij op grond van de gangbare jurisprudentie tegen meer journalistieke tegenwind moet kunnen dan slager Bartels uit Meppel, is het twijfelachtig of haar verzoek wordt gehonoreerd. Ook de financiële positie van een aanvrager weegt het bestuur mee. 'We kijken daarbij hoeveel een zaak naar verwachting gaat kosten, welke financiële middelen iemand zelf heeft en wat de zaak eventueel oplevert', licht Van Woudenberg toe. Dat betekent dat ook mensen of bedrijven met een redelijk inkomen of vermogen voor een

bijdrage in aanmerking kunnen komen. De kosten voor een juridische procedure kunnen immers enorm oplopen en veel schadevergoeding valt er meestal niet te halen. 'Het gaat hier wel om fundamentele rechten, het recht op bescherming van de privacy en het recht om niet ongefundeerd aan de schandpaal genageld te worden. Als iemand met een aanzienlijk hoger inkomen dan modaal een tweede hypotheek op zijn huis moet nemen om een advocaat te betalen, zal hij geneigd zijn af te zien van een gang naar de rechter. Het fonds kan dan uitkomst bieden.'

Het bestuur laat een aanvraag eerst preadviseren door een gespecialiseerde advocaat. Het HMF maakt daarvoor gebruik van tien, bij het fonds bekende advocaten. 'Dat is een open lijst, iedereen die erop wil staan, kan zich aanmelden', zegt Doeleman. 'Het moeten specialisten zijn, die ons als bestuur goed kunnen adviseren. Daarom staan er vooral mensen op uit de Randstad; bij de Rechtbank Amsterdam worden nu eenmaal de meeste mediaprocedures gevoerd.'

Is het advies van de geraadpleegde advocaat positief, dan zal een andere advocaat van de lijst de zaak behandelen. Dat kan eventueel ook de advocaat zijn die een aanvrager zelf op het oog heeft. Zo heeft de preadviseur, die de zaak nooit zelf zal kunnen behandelen, geen eigenbelang bij

de uitkomst van zijn advies. Er staan ook geen advocaten van Höcker, het kantoor van Doeleman en Van Woudenberg, op de lijst.

Drie zaken

Tot nog toe beoordeelde de stichting Hans Melchers Fonds zo'n twintig aanvragen. Tien daarvan sneuvelden in de eerste ronde, de rest werd voor preadvies doorverwezen. Drie zaken doorstonden ook deze toets, en zijn voor financiële steun in aanmerking gekomen. 'Drie lijkt misschien weinig, maar jaarlijks dienen landelijk ook niet meer dan dertig, veertig zaken over onrechtmatige perspublicaties', zegt Doeleman. Bovendien is het de stichting zoals gezegd niet alleen om individuele zaken te doen, maar vooral om de bevordering de kwaliteit van de pers. In dat licht laat de stichting momenteel onderzoek verrichten naar de kwaliteit van de rechtbankverslaggeving in kortgedingzaken.

In het najaar gaat op de site van de stichting de databank online waarin alle relevante jurisprudentie over onrechtmatige perspublicaties is verzameld van de afgelopen tien jaar. Handig voor wie zijn kansen wil inschatten. Of zijn feiten checken.

• Meer informatie op www.hansmelchersfonds.com.

Wat 'to do' als je even iemand extra nodig hebt?

Le Tableau bemiddelt exclusief in tijdelijke functies voor de advocatuur en het notariaat.

Wij springen in daar waar tijdelijk personeelstekort is door zwangerschapsverlof of ziekte en bieden assistentie bij grote projecten en (te) hoge werkdruk. Onze interim-kandidaten hebben 5 jaar of meer ervaring in de advocatuur of het notariaat en zijn zorgvuldig door onze consultants gescreend. Onze matching-rate is dankzij onze zorgvuldige voorselectie uitzonderlijk hoog.

Tevens verzorgt Le Tableau in-house en opmaat vaardigheids-trainingen exclusief voor de advocatuur en het notariaat. Wij zijn CEDEO erkend en we verstrekken NOvA en KNB punten.

Le Tableau

VOOR DE ADVOCATUUR EN HET NOTARIAAT

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Mr. Drs. Christ'1 Dullaert (020-523 7600) of kijk op www.letableau.nl

Wij leveren u medische argumenten

De afgelopen tien jaren werden de meest uiteenlopende problemen aan onze artsen voorgelegd. Een greep uit de dagelijkse praktijk:

De operatie van mijn cliënt liep slecht af. Was de behandeling zorgvuldig?

De erfenamen van mevrouw stellen dat zij na de brand langer bleef leven dan meneer. Is dat juist?

Is de lichamelijke schade van mijn cliënt juist getaxeerd en hoe waardeert ik zijn smart?

De verzekeringsmaatschappij stelt dat de betrokkene zelfmoord pleegde. Was het geen ongeval?

De werknemer van mijn cliënt beweert dat hij niet meer kan werken. Kan hij niet net zo veel als vroeger?

De verzekeringspolis schrijft arbitrage voor. Kunt u een arbiter leveren?

MEDISCH ADVIESBUREAU

BINS

Laan 20
2512 GN Den Haag
tel 070 345 98 08
fax 070 345 98 11
e-mail j.w.bins@wxs.nl
www.binsmedical.com

dr. mr. J.W.Bins, arts RGA

FIF 33

RECHERCHE- EN INFORMATIEBUREAU

Voor bedrijven, particulieren en advocatuur

- Onrechtmatig ziekteverzuim
- Alimentatiezaken
- Controle werkzaamheden
- Handelsinformatie
- Fraude / Bedrijfsdiefstal
- Privé-onderzoeken

010 - 477 33 22 www.fif33.nl

Goedgekeurd door Min. van Justitie POB 238
Heemraadssingel 186 • 3021 DM Rotterdam
Fax: 010 - 477 08 30 • e-mail: info@fif33.nl

Alt Kam Boer advocaten

Civiele cassatie?

- prijsafspraken mogelijk
- ook op basis van toevoeging

Info: mr H.J.W. Alt, Pb. 82228, 2508 EE Den Haag,
tel.: 070 358 94 79, fax: 070 358 51 97
alt@altkamboer.com, www.altkamboer.com

Mandaatbesluit van de Algemene Raad 2007

De Algemene Raad,

overwegende, dat het gewenst is het Mandaatbesluit van 4 december 2006 aan te passen, gelet op het vervallen van de portefeuilles in de Algemene Raad en de nieuwe functiebenamingen van de functionarissen op het Bureau van de Nederlandse Orde van Advocaten

besluit

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. Algemene Raad: de algemene raad als bedoeld in artikel 18, eerste lid, Advocatenwet;
- b. Deken: de deken als bedoeld in artikel 18, eerste lid, Advocatenwet;
- c. Bureau van de Nederlandse Orde van Advocaten: het bureau als bedoeld in artikel 33 Advocatenwet;
- f. Algemeen secretaris: de secretaris als bedoeld in artikel 34 Advocatenwet;
- g. Waarnemend algemeen secretaris: de waarnemer van de secretaris als bedoeld in artikel 34 Advocatenwet;
- h. Hoofd uitvoering en dienstverlening: de medewerker die als zodanig is aangeduid in het organogram van de Nederlandse Orde van Advocaten van 1 juli 2007;
- i. Coördinator bewaking en uitvoering regelgeving: de medewerker die als zodanig is aangeduid in het organogram van de Nederlandse Orde van Advocaten van 1 juli 2007;
- j. Senior medewerker bezwaar en beroep: de medewerker die als zodanig is aangeduid in het organogram van de Nederlandse Orde van Advocaten van 1 juli 2007;

- k. Juridisch medewerker: de medewerker die als zodanig is aangeduid in het organogram van de Nederlandse Orde van Advocaten van 1 juli 2007.

Artikel 2

De Algemene Raad verleent aan de deken, de (waarnemend) algemeen secretaris, het hoofd uitvoering en dienstverlening en de senior medewerker bezwaar en beroep ieder afzonderlijk de bevoegdheid in naam van de Algemene Raad de volgende besluiten te nemen op:

- a. bezwaarschriften in het kader van de Verordening op de Permanente Opleiding 2000;
- b. bezwaarschriften in het kader van het Besluit Aanmerken als Opleiding;
- c. bezwaarschriften in het kader van de Wet Openbaarheid van Bestuur.

Artikel 3

1. De Algemene Raad verleent aan de (waarnemend) algemeen secretaris, het hoofd uitvoering en dienstverlening, de coördinator bewaking en uitvoering regelgeving en de juridisch medewerker ieder afzonderlijk de bevoegdheid in naam van de Algemene Raad:
 - a. besluiten te nemen op vrijstellingsverzoeken ex artikel 11 Stageverordening 1988;
 - b. besluiten te nemen op vrijstellingsverzoeken ex artikel 11 Stageverordening 2005;
 - c. besluiten te nemen op vrijstellingsverzoeken ex artikel 15, eerste en derde lid, Stageverordening 1988;
 - d. besluiten te nemen op vrijstellingsverzoeken ex artikel 15, eerste en vijfde lid, Stageverordening 2005;
 - e. besluiten te nemen op verzoeken betreffende artikel 1 sub f Verordening op de Permanente Opleiding 2000;
 - f. besluiten te nemen op verzoeken ex artikel 4, eerste en tweede lid, Verordening op de Permanente Opleiding 2000;

- g. besluiten te nemen op verzoeken van de Raden van Toezicht aan de Algemene Raad goedkeuring te verlenen aan een stageverkortings, genoemd in artikel 9b, tweede lid, Advocatenwet;
- h. besluiten te nemen op vrijstellingsverzoeken, genoemd in artikel 2, derde lid, Reglement op de proeve van bekwaamheid als bedoeld in de algemene wet erkenning EG-hoger-onderwijsdiploma's;
- i. de erkenning van een opleidingsinstelling, genoemd in artikel 4, derde lid, Verordening op de Permanente Opleiding 2000 in te trekken;
- j. kennisgeving te doen van de schrapping van het tableau ex artikel 8, derde lid, Advocatenwet;
- k. individuele opleidingsmaatregelen te treffen op grond van artikel II van de wet van 2 februari 1989;
- l. besluiten te nemen op ontheftingsverzoeken ex artikel 5, eerste lid, Verordening op de Permanente Opleiding 2000;
- m. besluiten te nemen op verzoeken tot afgifte van een EG-verklaring, genoemd in artikel 2 Regeling EG-verklaring advocaten 1996;
- n. besluiten te nemen op ontheftingsverzoeken ex artikel 12, vierde lid, Advocatenwet;
- o. besluiten te nemen op verzoeken om informatie als bedoeld in de Wet Openbaarheid van Bestuur.

Artikel 4

Dit besluit treedt in werking op 15 september 2007 en komt in de plaats van het besluit van de Algemene Raad van 4 december 2006.

Aldus besloten door de Algemene Raad op 3 september 2007.

Het bureau van de orde

Onderwerp	Telefoonnummer	E-mailadres
Algemene informatie	070-335 35 35	info@advocatenorde.nl
N.a.w. -gegevens advocatuur	070-335 35 29	info@barbeheer.nl
Auditbureau (kwaliteitszorg)	070-335 35 71 / 82	audit@advocatenorde.nl
Centrale Controle Verordeningen	070-335 35 26	ccv@advocatenorde.nl
Landelijke financiële bijdrage	070-335 35 23	finorg@advocatenorde.nl
Communicatie (o.a. brochures)	070-335 35 52	pr@advocatenorde.nl
BalieNet-certificaten	070-335 35 71 / 26 / 92	certificaat@advocatenorde.nl
Overige vragen van advocaten	070-335 35 71 / 86	helpdesk@advocatenorde.nl

Opleiding	Telefoonnummer	E-mailadres
Beroepsopleiding (09.00-12.00 uur)	070-335 35 55	opl@advocatenorde.nl
Voortgezette Stagiaire Opleiding (VSO)	070-335 35 58 / 78	vso-po@advocatenorde.nl
Permanente Opleiding (PO)	070-335 35 58 / 78	vso-po@advocatenorde.nl
Permanente Opleiding (ontheffingen)	070-335 35 41 / 89	jz@advocatenorde.nl
Vrijstellingen BO en VSO	070-335 35 41 / 89	jz@advocatenorde.nl

Neuhuyskade 94, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag
 Telefoonnummer algemeen +31 (0)70 - 335 35 35
 Faxnummer algemeen +31 (0)70 - 335 35 31

Opleidingen

VO

Arbeidsrecht

Arbeidsrecht: Module 1 – Aan de slag in de ontslagpraktijk: systematiek en casusanalyse
 13-11-2007 09:45 – 16:30
 Plaats Utrecht
 Doelgroep VSO/PO
 Niveau *
 Instelling OSR Juridische Opleidingen,
 tel. 030-2315314
 Docent(en) mr. M.J. Draaisma, mr. S. Kropman, prof. mr. L.C.J. Sprengers, mr. I.E.M. Sutorius
 Cursusprijs
 VSO € 745 geen btw
 PO € 795 geen btw
 Opleidingspunten
 10 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 10 Totaal

Arbeidsrecht: Module 1 – Aan de slag in de ontslagpraktijk: systematiek en casusanalyse
 11-12-2007 09:45 – 16:30
 18-12-2007 09:45 – 16:30
 Plaats Utrecht
 Doelgroep VSO/PO
 Niveau *
 Instelling OSR Juridische Opleidingen,
 tel. 030-2315314
 Docent(en) mr. J.R. Berculo, mr. E.S. de Bock, prof. mr.

L.H. van den Heuvel, mr. H. Nieuwenhuizen
 Cursusprijs
 VSO € 745 geen btw
 PO € 795 geen btw
 Opleidingspunten
 10 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 10 Totaal

Faillissements- en insolventierecht

Afwikkeling van Insolventies
 07-11-2007 09:30 – 17:30
 14-11-2007 09:30 – 17:30
 21-11-2007 09:30 – 16:15
 Plaats Utrecht
 Doelgroep VSO/PO
 Niveau **
 Instelling Vermande Studiedagen,
 tel. 070-3789896
 Docent(en) mr. N.E.D. Faber, mr. E. Loesberg, mr. M.H.J. van Maanen, mr. H.R. Quint, mr. A.J. Tekstra, mr. M.B. Werkhoven
 Cursusprijs € 1.885 exclusief btw
 Opleidingspunten
 18 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 18 Totaal

Ondernemingsrecht

Van beslag tot executie
 22-11-2007 10:00 – 16:30
 06-12-2007 10:00 – 16:30
 Plaats Utrecht
 Doelgroep VSO/PO
 Niveau *
 Instelling Vermande Studiedagen,
 tel. 070-3789896
 Docent(en) mr. P.J.G. Erkens, mr.

M.L.S. Kalff, mr. M.E. Koppenol-Laforce, mr. E. Loesberg, mr. H.A. Stein, mr. A.J. Tekstra, mr. J.W. Westenberg
 Cursusprijs € 1.295 exclusief btw
 Opleidingspunten
 10 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 10 Totaal

PO

Aansprakelijkheidsrecht

Overheidsaansprakelijkheidsrecht
 06-12-2007 10:00 – 16:45
 Plaats Groningen
 Doelgroep PO
 Niveau **
 Instelling Juridisch Contractonderwijs RUG,
 tel. 050-3635748
 Docent(en) prof. mr. L.J.A. Damen, mr. K.J. de Graaf, prof. mr. J.H. Jans, prof. mr. D.A. Lubach, mr. dr. A.T. Marseille
 Cursusprijs € 495 geen btw
 Opleidingspunten
 05 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 05 Totaal

Rechten & Plichten van de school

11-12-2007 10:00 – 17:00
 12-12-2007 10:00 – 16:30
 Plaats Utrecht
 Doelgroep PO
 Niveau **
 Instelling Studiecentrum voor Bedrijf & Overheid,
 tel. 040-2974889
 Docent(en) mr. drs. F. Brekelmans, mr. J. Janse-Velema, A.P. Kotte, mr. W. Lindeboom, prof. mr. dr. D. Mentink
 Cursusprijs € 1.299 exclusief btw
 Opleidingspunten
 10 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 10 Totaal

Arbeidsrecht

Arbeidsrecht: Module 1 – Aan de slag in de ontslagpraktijk: systematiek en casusanalyse
 13-11-2007 09:45 – 16:30
 20-11-2007 09:45 – 16:30
 Plaats Utrecht
 Doelgroep VSO/PO
 Niveau *
 Instelling OSR Juridische

Opleidingen,
 tel. 030-2315314
 Docent(en) mr. M.J. Draaisma, mr. S. Kropman, prof. mr. L.C.J. Sprengers, mr. I.E.M. Sutorius
 Cursusprijs
 VSO € 745 geen btw
 PO € 795 geen btw
 Opleidingspunten
 10 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 10 Totaal

Congres Grensoverschrijdende Arbeid: nieuwe wet- en regelgeving

23-11-2007 09:00 – 17:15
 Plaats Rotterdam
 Doelgroep PO
 Niveau ** Actualiteiten
 Instelling Lexlumen,
 tel. 030-2657206
 Docent(en) M. van der Boon, F. Cheung, dr. R. Cornelissen, P. Janssen, P. Opentij, J. Smits
 Cursusprijs € 795 exclusief btw
 Opleidingspunten
 06 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 06 Totaal

Rechtspositie onderwijs

06-12-2007 09:45 – 16:30
 Plaats Utrecht
 Doelgroep PO
 Niveau **
 Instelling OSR Juridische Opleidingen,
 tel. 030-2315314
 Docent(en) mr. drs. F.H.J.G. Brekelmans
 Cursusprijs € 470
 Opleidingspunten
 05 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 05 Totaal

Arbeidsrecht: Module 1 – Aan de slag in de ontslagpraktijk: systematiek en casusanalyse

11-12-2007 09:45 – 16:30
 18-12-2007 09:45 – 16:30
 Plaats Utrecht
 Doelgroep VSO/PO
 Niveau *
 Instelling OSR Juridische Opleidingen,
 tel. 030-2315314
 Docent(en) mr. J.R. Berculo, mr. E.S. de Bock, prof. mr. L.H. van den Heuvel, mr. H. Nieuwenhuizen
 Cursusprijs
 VSO € 745 geen btw
 PO € 795 geen btw
 Opleidingspunten
 10 Juridisch

– Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 10 Totaal

Bestuurs(proces)recht

Fundamentele Wijziging van het Ruimtelijk Ordeningsrecht
 12-12-2007 13:00 – 17:45
 Plaats Rotterdam
 Doelgroep PO
 Niveau ** Actualiteiten
 Instelling ORP Erasmus Universiteit Rotterdam,
 tel. 010-4081597
 Docent(en) mr. A.R.G. van Dijk-Barkmeijer, mr. H.F.Th. Pennarts
 Cursusprijs € 425 geen btw
 Opleidingspunten
 04 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 04 Totaal

Bestuursprocesrecht

18-12-2007 10:00 – 17:00
 19-12-2007 10:00 – 17:00
 17-01-2008 10:00 – 17:00
 Plaats Utrecht
 Doelgroep PO
 Niveau **
 Instelling Euroforum,
 tel. 040-2974889
 Docent(en) prof. mr. J.E. Hoitink, mr. drs. T.G.M. Simons, mr. drs. D.A. Verburg
 Cursusprijs € 2.299 exclusief btw
 Opleidingspunten
 16 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 16 Totaal

Burgerlijk (proces)recht

Problemen bij overdracht van onroerende zaken
 04-12-2007 13:00 – 21:00
 Plaats Utrecht
 Doelgroep PO
 Niveau **
 Instelling Kluwer Opleidingen,
 tel. 0570-673568
 Docent(en) prof. mr. E.A.A. Luijten, prof. mr. W.R. Meijer, mr. drs. W.A.P. Nieuwenhuizen
 Cursusprijs € 695 exclusief btw
 Opleidingspunten
 06 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 06 Totaal

Europees recht

EU Monarchies in perspective
 19-10-2007 09:30 – 17:00
 Plaats Leiden
 Doelgroep PO
 Niveau **
 Instelling E.M. Meijers Instituut,
 tel. 071-5275200
 Docent(en) prof. dr. W.T.

In deze rubriek het cursusaanbod in het kader van de Permanente Opleiding (PO) en het cursusaanbod voor de Voortgezette Stagiaire Opleiding (VSO). De door de Orde erkende opleidingsinstellingen naast PO-cursussen kunnen tevens VSO-cursussen voor advocaat-stagiaires organiseren.

Eijsbouts, prof. dr. J. Nergelius, dr. J.W. Sap, prof. dr. A. Tompkins, prof. dr. H. te Velde, prof. dr. M. van den Wijngaert
Cursusprijs € 35 geen btw
Opleidingspunten
04 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
04 Totaal

Failissements- en insolventierecht

Wet schuldsanering natuurlijke personen
30-10-2007 09:30 – 16:30
Plaats Leiden
Doelgroep PO
Niveau * Actualiteiten
Instelling Elsevier Congressen, tel. 070-4415745
Docent(en) G. Benedictus, I. Von Burg, mr. B.J. Engberts, dr. G.H. Lankhorst, mr. A. Noordam, mr. E. Schruer
Cursusprijs € 795 exclusief btw
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

Afwikkeling van Insolventies

07-11-2007 09:30 – 17:30
14-11-2007 09:30 – 17:30
21-11-2007 09:30 – 16:15
Plaats Utrecht
Doelgroep VSO/PO
Niveau **
Instelling Vermande Studiedagen, tel. 070-3789896
Docent(en) mr. N.E.D. Faber, mr. E. Loesberg, mr. M.H.J. van Maanen, mr. H.R. Quint, mr. A.J. Tekstra, mr. M.B. Werkhoven
Cursusprijs € 1.885 exclusief btw
Opleidingspunten
18 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
18 Totaal

Fiscaal recht

De Wet op het financieel toezicht in de praktijk
29-11-2007 10:00 – 16:30
Plaats Hilversum
Doelgroep PO
Niveau * Actualiteiten
Instelling Vermande Studiedagen, tel. 070-3789896
Docent(en) prof. mr. J.B. Huizink, mr. E.P.M. Joosen, mr. T. Nederveen, prof. mr. G.T.M.J. Raaijmakers, prof. mr. R.P. Raas
Cursusprijs € 695 exclusief btw
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

Praktijkproblemen bij koop en levering van vastgoed

07-12-2007 10:00 – 16:30
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling Vermande Studiedagen, tel. 070-3789896
Docent(en) mr. C.G. Breedveld-de Voogd, E. van den Elsen, prof. mr. W.M. Kleijn
Cursusprijs € 695 exclusief btw
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

Gezondheidsrecht

One size fits all? – Werken met bv's en andere rechtsvormen in Cure & Care
09-10-2007 13:45 – 17:00
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling Medilex, tel. 030-6933887
Docent(en) mr. P.H.J. Geurten, mr. dr. H.E.G.M. Hermans, mr. M.M. Janssen, mr. C.P. Kooy, dr. T.H.P.M. Schraven
Cursusprijs € 395 exclusief btw
Opleidingspunten
03 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
03 Totaal

Wet- en regelgeving in de gezondheidszorg

21-11-2007 10:00 – 17:00
29-11-2007 10:00 – 17:00
05-12-2007 10:00 – 17:00
13-12-2007 10:00 – 17:00
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Studiecentrum voor Bedrijf & Overheid, tel. 040-2974889
Docent(en) mr. drs. N.J.E.G. Cremers, mr. M.J.J.M. Essers, mr. dr. H.E.G.M. Hermans, A. Lakerveld, mr. C. Velink, mr. drs. R.W. Verrips, mr. M.P.H.M. Wiggers
Cursusprijs € 2.999 exclusief btw
Opleidingspunten
22 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
22 Totaal

Huurrecht

Juridische aanpak van burenoverlast – Welke mogelijkheden biedt het huurrecht u?
13-12-2007 09:30 – 16:30
Plaats Baarn
Doelgroep PO
Niveau *
Instelling Vermande Studiedagen, tel. 070-3789896
Docent(en) mr. H. Hielkema, M.C.A. Josefa ? de Haard, mr.

P.G.A. van der Sanden
Cursusprijs € 745 exclusief btw
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

Intellectuele eigendom

Life Science – Recent developments in the biotech industries of the low countries
09-10-2007 11:00 – 17:00
Plaats Rotterdam
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling LES Benelux, tel. 0343-575397
Docent(en) mr. R. Kuijten, F. Landolt, mr. D. Pollet, mr. E. Pot, mr. J.M. ter Riet, mr. B. van Wezenbroek
Cursusprijs € 120 geen btw
Opleidingspunten
04 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
04 Totaal

Letselschade

Schadevergoeding letselschade
10-12-2007 10:00 – 17:00
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Studiecentrum Rechtspleging, tel. 0575-595300
Docent(en) mr. C.H. van Dijk, mr. A.J. Verheij
Cursusprijs € 348 inclusief btw
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

Ondernemingsrecht

One size fits all? – Werken met bv's en andere rechtsvormen in Cure & Care
09-10-2007 09:45 – 13:00
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling Medilex, tel. 030-6933887
Docent(en) mr. P.H.J. Geurten, mr. dr. H.E.G.M. Hermans, mr. M.M. Janssen, mr. C.P. Kooy, drs. T.H.P.M. Schraven
Cursusprijs € 395 exclusief btw
Opleidingspunten
03 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
03 Totaal

Flexibilisering en vereenvoudiging van het bv-recht. Inleiding en eerste tranche en blokkingsregeling – aandeelhoudersovereenkomsten en de aan aandelen verbonden andere verplichtingen dan die tot storting op aandelen

Het niveau van de opleidingen is als volgt weergegeven:

- * *Basisniveau* (doorgaans minder dan 1 jaar ervaring in het betreffende vakgebied; weinig tot geen voorkennis aanwezig).
- ** *Verdiepingsniveau* (doorgaans meer dan 1 jaar ervaring in het betreffende vakgebied; basiskennis aanwezig en gerichte praktijkervaring vereist).
- *** *Specialisatieniveau* (doorgaans meer dan 3 jaar ervaring in het betreffende vakgebied; hoog kennisniveau aanwezig en gerichte praktijkervaring vereist).

24-10-2007 13:30 – 17:00
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau *** Actualiteiten
Instelling Stichting tot Bevordering der Notariële Wetenschap, tel. 020-6756479
Docent(en) mr. W.J.M. van Veen, mr. B.C.M. Waaijer
Cursusprijs € 195 geen btw
Opleidingspunten
03 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
03 Totaal

De Nieuwe Wet op de personenvennootschappen
07-11-2007 12:30 – 20:15
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau *** Actualiteiten
Instelling Lexlumen, tel. 030-2657206
Docent(en) prof. dr. A.J.A. Stevens, mr. A.H.G. Wilod Versprille
Cursusprijs € 895 exclusief btw
Opleidingspunten
06 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
06 Totaal

Personenvennootschappen
14-11-2007 13:30 – 17:00
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau ***
Instelling Stichting tot Bevordering der Notariële Wetenschap, tel. 020-6756479
Docent(en) mr. V.A.E.M. Meijers
Cursusprijs € 195 geen btw
Opleidingspunten
03 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
03 Totaal

De geschillenregeling ontketend – Nieuwe mogelijkheden en onzekerheden en Wetsvoorstel nieuwe regels voor kapitaalbescherming: een bedreiging voor bestuurders?
20-11-2007 13:30 – 17:00
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO

Niveau *** Actualiteiten
Instelling Stichting tot Bevordering der Notariële Wetenschap, tel. 020-6756479
Docent(en) mr. B. Bier, mr. drs. A.R.J. Croiset van Uchelen
Cursusprijs € 195 geen btw
Opleidingspunten
03 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
03 Totaal

Van beslag tot executie
22-11-2007 10:00 – 16:30
06-12-2007 10:00 – 16:30
Plaats Utrecht
Doelgroep VSO/PO
Niveau *
Instelling Vermande Studiedagen, tel. 070-3789896
Docent(en) mr. P.J.G. Erkens, mr. M.L.S. Kalf, mr. M.E. Koppenol-Laforce, mr. E. Loesberg, mr. H.A. Stein, mr. A.J. Tekstra, mr. J.W. Westenbergh
Cursusprijs € 1.295 exclusief btw
Opleidingspunten
10 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
10 Totaal

Overige rechtsgebieden

PensioenKaravaan voor Advocaten
07-11-2007 15:15 – 18:00
Plaats Twello
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling Akkermans & Partners Cognitief, tel. 013-5427400
Docent(en) mr. B.F.M. Evers, mr. J.T. Gommer, mr. H.M.J. van den Hurk, mr. F.H.M. Reuling
Cursusprijs € 230 exclusief btw
Opleidingspunten
02 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
02 Totaal

3-daagse Cursus Pensioen voor Advocaten
20-11-2007 10:30 – 17:00
27-11-2007 09:30 – 17:00
04-12-2007 09:30 – 17:00
Plaats Nieuwegein

Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling Akkermans & Partners
Cognitief,
tel. 013-5427400
Docent(en) mr. B.F.M. Evers, mr.
H.M.J. van den Hurk, mr. F.H.M.
Reuling
Cursusprijs € 1.395 exclusief btw
Opleidingspunten
15 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
15 Totaal

*De gerechtsdeurwaarder als ver-
lengstuk van de advocatuur*
29-11-2007 12:00 – 17:00
Plaats Leeuwarden
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Incassade Oordijk BV,
tel. 0888-444222
Docent(en) A. Zijlstra-Knap B.A.
Cursusprijs € 275 inclusief btw
Opleidingspunten
04 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
04 Totaal

*Remedies voor teleurstellende
overeenkomsten*
29-11-2007 13:00 – 17:15
Plaats Zeist
Doelgroep PO
Niveau ***
Instelling NIK Juridische
Opleidingen,
tel. 030-6977889
Docent(en) mr. W.L. Valk
Cursusprijs € 595 exclusief btw
Opleidingspunten
04 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
04 Totaal

*Cursus Pensioen voor Advocaten
– Capita Selecta*
04-12-2007 10:30 – 17:00
Plaats Nieuwegein
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling Akkermans & Partners
Cognitief,
tel. 013-5427400
Docent(en) mr. B.F.M. Evers, mr.
H.M.J. van den Hurk, mr. F.H.M.
Reuling
Cursusprijs € 465 exclusief btw
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

*De nieuwe omgevings-
vergunning (Wabo)*
11-12-2007 10:00 – 16:30
Plaats Bussum
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Euroforum,
tel. 040-2974889

Docent(en) ir. A.M.W. Dirken,
mr. A.G.A. Nijmeijer, mr. ing. B.
Rademaker
Cursusprijs € 849 exclusief btw
Opleidingspunten
04 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
04 Totaal

*Zorgplicht rondom financiële
producten*
19-12-2007 10:00 – 16:30
Plaats Rotterdam
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Euroforum,
tel. 040-2974977
Docent(en) W. van de Beek, prof.
mr. E. Du Perron, R. Goedhart,
J. Koelewijn, F. van Proosdij, mr.
W.M. Schonewille LLM
Cursusprijs € 899 exclusief btw
Opleidingspunten
04 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
04 Totaal

*Ruimtelijke-ordeningsrecht
en milieurecht*
De nieuwe Wro
11-12-2007 09:45 – 13:15
18-12-2007 09:45 – 13:15
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling OSR Juridische
Opleidingen,
tel. 030-2315314
Docent(en) prof. mr. P.J.J. van
Buuren, mr. A.G.A. Nijmeijer
Cursusprijs € 490 geen btw
Opleidingspunten
06 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
06 Totaal

Basiscursus Milieurecht
13-12-2007 09:30 – 17:00
18-12-2007 09:00 – 17:00
Plaats Rotterdam
Doelgroep PO
Niveau *
Instelling Studiecentrum voor
Bedrijf & Overheid,
tel. 040-2974889
Docent(en) mr. M. Maas-
Coymans, nog niet bekend, mr.
H. Pennarts, mr. E. Sillevius Smit,
M. Soppe, J. Tieman, mr. dr. E.
de Valk
Cursusprijs € 1.599 exclusief btw
Opleidingspunten
12 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
12 Totaal

Straf(proces)recht
*Actualiteitencursus strafrecht
en strafprocesrecht*
10-12-2007 10:30 – 17:00
Plaats Zeist

Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling De Brink, Juridische
Raadgevers,
tel. 06-23116254
Docent(en) prof. mr. J.W.
Fokkens, prof. mr. T.M. Schalken
Cursusprijs € 475 exclusief btw
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

*Actuele highlights in
het strafrecht 2007*
19-12-2007 10:00 – 17:00
Plaats Leiden
Doelgroep PO
Niveau * Actualiteiten
Instelling Vermande
Studiedagen,
tel. 070-3789896
Docent(en) prof. mr. J.W.
Fokkens, prof. mr. T. de Roos,
mr. A.E.M. Röttgering
Cursusprijs € 695 exclusief btw
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

Verzekeringsrecht
Internetsverzekeren
13-12-2007 10:00 – 16:45
Plaats Rotterdam
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling Euroforum,
tel. 040-2974977
Docent(en) J. van Beek, drs.
A. de Bos RA, H.M.T. Broeders,
J.A.W.M. de Goeij, drs. E.L.M.
Hilhorst, C. van Hooijdonk,
prof. dr. W.M.A. Kalkman,
R.J.P.H. Schoenmakers, mr. F.
Stadermann, drs. M.A. Visser, B.
de Voogd
Cursusprijs € 899 exclusief btw
Opleidingspunten
02 Juridisch
03 Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

Vreemdelingenrecht
*Vreemdelingenrecht voor
strafrechtadvocaten*
10-12-2007 10:00 – 16:30
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau *
Instelling OSR Juridische
Opleidingen,
tel. 030-2315314
Docent(en) mr. K. Mans, mr. M.F.
Wijngaarden
Cursusprijs € 470 geen btw
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

ADR/Mediation
*Conflicten binnen teams –
last of lust?*
12-12-2007 10:00 – 17:00
Plaats Maartensdijk
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Mediation & Training
Network The Lime Tree,
tel. 030-2255910
Docent(en) drs. J. van der Schoor
Cursusprijs € 495 geen btw
Opleidingspunten
– Juridisch
05 Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

*Terugkomdagen II 'Van
Onderhandelen naar Mediation'*
17-12-2007 08:30 – 20:30
18-12-2007 08:30 – 18:15
Plaats Harderwijk
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Van der Hoeven
Mediation &
Onderhandelen,
tel. 0343-562476
Docent(en) drs. J.F. van der
Hoeven, drs. D.J.M. Nelissen
Cursusprijs € 1.550 geen btw
Opleidingspunten
14 Juridisch
14 Beroepsvaardigheden
01 Management/Organisatie
18 Totaal

Creatief problemen oplossen
19-12-2007 10:00 – 17:00
Plaats Bilthoven
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Mediation & Training
Network The Lime Tree,
tel. 030-2255910
Docent(en) drs. H. Foeken, C.
Frijters
Cursusprijs € 495 geen btw
Opleidingspunten
– Juridisch
05 Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

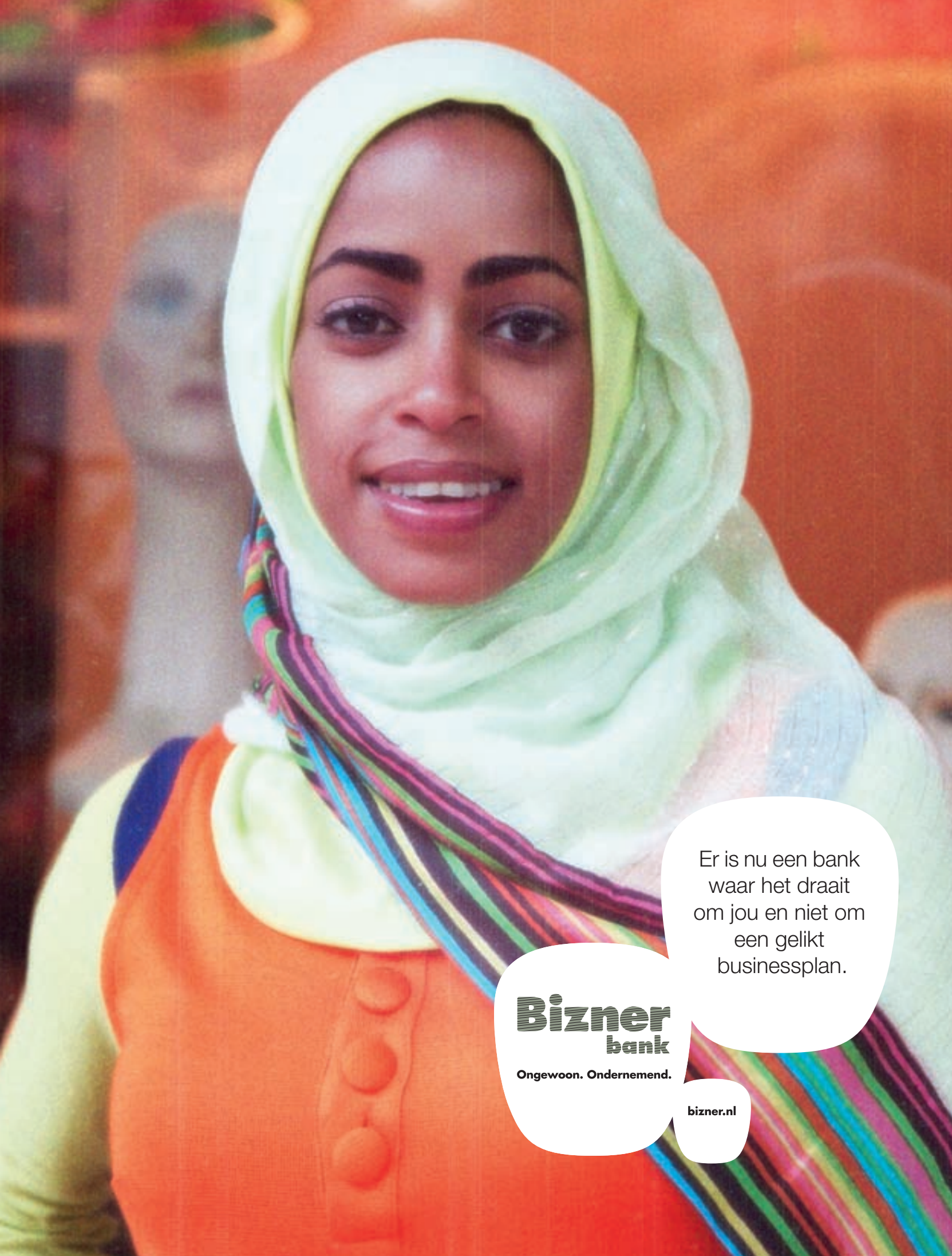
*Beroepsopleiding tot ADR-
Specialist/Legal Mediator*
20-12-2007 09:00 – 17:00
08-01-2008 09:00 – 17:00
12-01-2008 09:00 – 17:00
29-01-2008 09:00 – 17:00
30-01-2008 09:00 – 17:00
12-02-2008 09:00 – 17:00
13-02-2008 09:00 – 17:00
18-03-2008 09:00 – 17:00
19-03-2008 09:00 – 17:00
22-04-2008 09:00 – 17:00
23-04-2008 09:00 – 17:00
20-05-2008 09:00 – 17:00
17-06-2008 09:00 – 17:00
18-06-2008 09:00 – 17:00
02-09-2008 09:00 – 17:00
03-09-2008 09:00 – 17:00
08-10-2008 09:00 – 17:00
04-11-2008 09:00 – 17:00

05-11-2008 09:00 – 17:00
09-12-2008 09:00 – 17:00
09-06-2009 09:00 – 17:00
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau *
Instelling Amsterdams ADR
Instituut,
tel. 020-5253749
Docent(en) dr. ir. A.P. Baanders,
mr. M. Bakker, drs. N.
Bremerkamp, drs. T. van Dijk,
dr. M.C. Euwema, mr. H.F.M.
van de Griendt, mr. C. de Jong,
L. Netsch, mr. M. Pel, mr. M.
Schreuder-Tromp, mr. E. Schutte,
mr. J. Spierdijk
Cursusprijs € 9.700 geen btw
Opleidingspunten
08 Juridisch
91 Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
99 Totaal

Overige vaardigheden
Leidingsgeven en coachen
13-11-2007 09:30 – 17:00
20-11-2007 09:30 – 17:00
Plaats Garderen
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Kluwer Opleidingen,
tel. 0570-673568
Docent(en) mr. R. Smit
Cursusprijs € 1.290 exclusief btw
Opleidingspunten
– Juridisch
12 Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
12 Totaal

Legal English
19-12-2007 13:00 – 17:30
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Kluwer Opleidingen,
tel. 0570-673568
Docent(en) drs. A. Mellor
Cursusprijs € 545 exclusief btw
Opleidingspunten
04 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
04 Totaal

Presenteren
Persoonlijke overtuigingskracht
11-12-2007 09:30 – 17:30
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau ***
Instelling Vermande
Studiedagen,
tel. 070-3150760
Docent(en) P. van der Geer
Cursusprijs € 695 exclusief btw
Opleidingspunten
– Juridisch
06 Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
06 Totaal

Er is nu een bank
waar het draait
om jou en niet om
een gelikt
businessplan.

Bizner
bank

Ongewoon. Ondernemend.

bizner.nl

Beëdigd als advocaat en procureur

Aarts, mw. mr. G., Gustav Mahlerplein 50 (1082 MA) postbus 75505 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-6056000, fax 020-6056700, e-mail g.aarts@houthoff.com

Aboukir, mr. R., Baronieweg 3 (5321 JV) postbus 37 (5320 AA) Hedel, tel. 073-5993832, fax 073-5994090, e-mail info@vankorlaar.nl

Adam, mw. mr. K.A., Pantheon 25 (7521 PR) postbus 109 (7500 AC) Enschede, tel. 053-4804200, fax 053-4804299, e-mail: info@kienhuishoving.nl

Akster, mw. mr. S.R., Groenewoudsedijk 41 (3528 BG) Utrecht, tel. 030-6697000, fax 030-6697015, email: sakster@kaiserscs.nl

Baatenburg de Jong, mw. mr. A., Raadhuislaan 2-3 (2131 BE) Hoofddorp, tel. 023-5541680, fax 023-5624097

Bakker, mw. mr. N., Tupolevlaan 22-a (1119 NX) postbus 112 (1430 AC) Schiphol-Rijk, tel. 020-3548060, fax 020-3548070, e-mail: n.bakker@levenbachgerritsen.nl

Baltus, mr. K.M., Fred. Roeskestraat 100 (1076 ED) postbus 71170 (1008 BD) Amsterdam, tel. 020-5785785, fax 020-5785800, e-mail: kees.baltus@loyensloeff.com

Belhadj, mw. mr. E., Burgemeester Roelenweg 11 (8021 EV) postbus 600 (8000 AP) Zwolle, tel. 038-4259200, fax 038-4259252, e-mail: info@nysingh.nl

Berg, mr. M.A. van den, Grote kerkstraat 42 (7902 CK) postbus 486 (7900 AL) Hoogeveen, tel. 0528-267231, fax 0528-268102, email: info@vansteenenpronk.nl

Berg, mw. mr. L.A.W. van, Claudius prinsenaan 130 (4818 CP) postbus 4620 (4803 EP) Breda, tel. 076-5223677, fax

076-5149403, email: info@houbenadvocaten.nl

Berghs, mw. mr. H.M., Nieuweweg 8 (6301 ET) postbus 803 (6300 AV) Valkenburg LB, tel. 043-6014217 fax 043-6013326

Bergmans, mw. mr. S.F.J., Het Bat 23 (6211 EZ) Maastricht, tel. 043-3219158 fax 043-3218057, email

Berkvens, mw. mr. R.C.J., Wilhelminapark 18 (4818 SL) Breda, tel. 076-5215103, fax 076-5209619

Beurskens, mr. J.F.P., Apollolaan 15 (1077 AB) postbus 75440 (1070 AK) Amsterdam, tel. 020-6741000 fax 020-6741111

Biemond, mr. F.A., Strawinskylaan 2001 (1077 ZZ) postbus 75640 (1070 AP) Amsterdam, tel. 020-5460407 fax 020-5460719 email: sander.biemond@stibbe.com

Blaauw, mr. H., Velserbeek 1 (1981 LA) postbus 397 (1970 AI) IJmuiden, tel. 0255-547800, fax 0255-511933, email: h.blaauw@tanger.nl

Boer, mw. mr. M.H.R., Schoolplein 5-a (3581 PX) postbus 13319 (3507 LH) Utrecht, tel. 030-2313646 fax 030-2342995 email: info@schoolpleinadvocaten.nl

Boere, mw. mr. C.J.A., Prins Bernhardlaan 35 (2400 AD) postbus 155 (2400 AD) Alphen aan den Rijn, tel. 0172-503250, fax 0172-503200, e-mail email@lagrolaw.nl

Bolscher, mw. mr. D.B., Flight Forum 1 (5657 DA) postbus 666 (5600 AR) Eindhoven, tel. 040-2345600 fax 040-2345601 email: info@akd.nl

Boogaard, mw. mr. A.L., Pythagoraslaan 2 (3584 BB) postbus 85250 (3508 AG) Utrecht, tel. 030-2121611 fax 030-2121161 email: lauranne.boogaard@cms-dsb.com

Boogaard, mw. mr. S.H., Kerkstraat 4 (6367 JE) Ubachsberg, postbus 23034 (6367 ZG) Voerendaal, tel. 045-5620540, fax 045-5620541, e-mail s.boogaard@rechter.nl

Boon, mw. mr. R., Utrechtsestraat 5 (3401 CS) IJsselstein, tel. 030-6886868 fax 030-6881224 email: info@gvk-advocaten.nl

Bos, mr. B. van den, Stadsring 77 (3811 HN) postbus 2025 (3800 CA) Amersfoort, tel. 033-4634636 fax 033-4617112 email: info@labee-advocaten.nl

Bos, mw. mr. E.C., Wassenaarseweg 20 (2596 CH) Den Haag, tel. 070-3469646, fax 070-3560490, e-mail e.c.bos@mvng.nl

Bosch, mr. R. van den, Apollolaan 15 (1077 AB) postbus 75440 (1070 AK) Amsterdam, tel. 020-6741000, fax 020-6741111

Boswinkel, mr. E., Winthontlaan 2 (3526 KV) postbus 4085 (3502 HB) Utrecht, tel. 030-2850300, fax 030-2850301, e-mail info@dvan.nl

Broeders, mw. mr. V.C.H.M., St. Pieterskade 26 (6212 AD) postbus 131 (6200 AC) Maastricht, tel. 043-3216640, fax 043-3254301, e-mail l.broeders@paulussen.nl

Brouwer, mr. R.H., Strawinskylaan 2001 (1077 ZZ) postbus 75640 (1070 AP) Amsterdam, tel. 020-5466340, fax 020-54660811, email rembrandt.brouwer@stibbe.com

Brouwer, mr. A.T., Haaksbergerstraat 410 (7545 GA) postbus 70 (7500 AB) Enschede, tel. 053-4308885, fax 053-4324174, email: secretariaat@oudebreuiladvocaten.nl

Bruin, mr. P.E. de, Fred. Roeskestraat 100 (1076 ED) postbus 71170 (1008 BD) Amsterdam, tel. 020-5785365, fax 020-5785800, email: peter.de.bruin@loyensloeff.com

Buiting, mr. J.W.H., Van Stolkweg 10 (2585 JP) postbus 80504 (2508 GM) Den Haag, tel. 070-3380635, fax 070-3506187, e-mail j.buiting@wtsadvocaten.nl

Buuren, mw. mr. E.J. van, Jachthavenweg 121 (1081 KM) postbus 75265 (1070 AG) Amsterdam, tel. 020-6789123, fax 020-6789589, email: info@van-doorne.com

Busch, mw. mr. E., Fred. Roeskestraat 123-3 (1076 EE) postbus 75220 (1070 AE)

Amsterdam, tel. 020-5771270, fax 020-3058751, email: ebusch@jacobslegal.nl

Buyserd, mr. A.N.A., Weena 355 (3013 AL) postbus 1507 (3000 BM) Rotterdam, tel. 010-2172000, fax 010-2172700, email: a.buyserd@houthoff.com

Castelijns, mw. mr. D.D., Amstelplein 8-a (1096 BC) postbus 94700 (1090 GS) Amsterdam, tel. 020-3016301, fax 020-3016333, email: amsterdam@cms-dsb.com

Ciblak, mw. mr. H., Wilhelminastraat 11 (2011 VH) postbus 450 (2000 AL) Haarlem, tel. 023-5173275, fax 023-5173279, email: info@nwadvocaten.nl

Coninck, mw. mr. N.E.M. de, Liesbosstraat 45 (4813 BC) postbus 2005 (4800 CA) Breda, tel. 076-5226470 fax 076-5226413, email: info@koch-heuvel.nl

Daamen, mr. H.M.W., Wilhelminasingel 100 (6221 BL) Maastricht, tel. 043-3254560, fax 043-3215450, email: info@moszkowicz.nl

Dacier, mr. L.J.L.M., Pijnsweg 72-a (6419 CM) Heerlen, tel. 045-5714576 fax 045-5713026, email: info@boumans-adv.nl

Dalmijn, mw. mr. L.H., Amstelplein 8-a (1096 BC) postbus 94700 (1090 GS) Amsterdam, tel. 020-3016205 fax 020-3016335, email: laurens.dalmijn@cms-dsb.com

Dammingh, mr. W.J., Steinhagenseweg 2-d (3446 GP) postbus 68 (3440 AB) Woerden, tel. 0348-707428 fax 0348-707411, email: hdammingh@politiebond.nl

Decupere, mw. mr. I.K., Sint Pieterskade 26 (6212 AD) postbus 131 (6200 AC) Maastricht, tel. 043-3216640 fax 043-3254301, email: advocaten@paulussen.nl

Delahaye, mr. J.J.C., Brusselsestraat 51 (6211 PB) postbus 292 (6200 AG) Maastricht, tel. 043-3259679 fax 043-3250431, email: info@lelivedadvocaten.nl

Denecke, mw. mr. D.H., Gedempte Oude Gracht 65 (2011 GM) postbus 169 (2000 AD) Haarlem, tel. 023-5319387 fax 023-5321700, email: advocaten@smithuijzen.nl

Deutekom, mr. C. van, Mr. B.M. Teldersstraat 5 (6842 CT) postbus 560 (6800 AN) Arnhem, tel. 026-3538211, fax 026-4430943 : advocaten@smithuijzen.nl

Driel, mr. B.N. van, Postmastraat 48 (4105 DW) postbus 497 (4100 AL) Culemborg, tel. 0345-533481, fax 0345-533418, e-mail b.n.vandriel@israelsvankesse.nl

Dijk, mw. mr. K. van, Gustav Mahlerplein 50 (1082 MA) postbus 75505 (1070 AM) Amsterdam, tel. 050-6056000 fax 020-6056700, email info@houthoff.com

Dikkerboom, mw. mr. M.K.J., Wilhelminapark 41 (3581 NK) Utrecht, tel. 030-2542624 fax 030-2522549, email info@tbladvocaten.nl

Elema, mr. F.H., Oosteinde 4-b (9301 LI) postbus 145 (9300 AC) Roden, tel. 050-5015455 fax 050-5015456, email info@schuurmans-advocaten.nl

Fikkert, mw. mr. E.S., Pantheon 25 (7521 PR) postbus 109 (7500 AC) Enschede, tel. 053-4804200, fax 053-4804299, e-mail info@kienhuishoving.nl

Gaal, mr. H.H. van, Mr. B.M. Teldersstraat 5 (6842 CT) postbus 560 (6800 AN) Arnhem, tel. 026-3538211, fax 026-4430943, e-mail arnhem@cms-dsb.com

Geers, mr. S.H., Strawinskylaan 3127 (1077 ZX) postbus 75306 (1070 AH) Amsterdam, tel. 020-3107300 fax 020-3107350, email geers@gtlaw.com

Gelauff, mr. D.L., Strawinskylaan 1999 (1077XV) postbus 7113 (1007 JC) Amsterdam, tel. 020-7171890 fax 020-7171338, email Diederik.gelauff@nautadutilh.com

Glas, mr. W., Gustav Mahlerplein 2 (1082 MA) postbus 75510 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-7953707 fax 020-7942883, email boekel.de.neree@bdn.nl

Guillaume, mw. mr. A.A.C., Strawinskylaan 2001 (1077 ZZ) postbus 75640 (1070 AP) Amsterdam, tel. 020-5460606 fax 020-5460123, email info@stibbe.nl

Guit, mr. F., Fred. Roeskestraat 100 (1076 ED) postbus 71170 (1008 BD) Amsterdam, tel. 020-5785785 fax 020-5785800, email friso.guit@loyensloeff.com

Meldingen voor deze rubriek kunnen worden doorgegeven aan: adres@advocatenorde.nl

Gijn, mw. mr. L. van, Albert Hahnplantsoen 23 (1077 BM) postbus 75988 (1070 BM) Amsterdam, tel. 020-5773592 fax 020-5789529, email laura.vangijn@kmvns.nl

Haasbeek, mr. L., Apollolaan 15 (1077 AB) postbus 75440 (1070 AK) Amsterdam, tel. 020-6741000 fax 020-6741111

Hafkamp, mw. mr. M., Schuttersweg 8 (1217 PZ) Hilversum, tel. 035-6223340 fax 035-6280065, email hafkamp@gravendeeladvocaten.nl

Hamberg, mw. mr. M.H., Overschiestraat 186-k (1062 XK) postbus 75840 (1070 AV) Amsterdam, tel. 020-4081680 fax 020-6179362, email hamberg@legalscope.nl

Hartog, mw. mr. drs. A.E. den, Dreef 22 (2012 HS) postbus 5287 (2000 CG) Haarlem, tel. 023-5125025 fax 023-5125026, email info@kad.vl

Heijink, mw. mr. M.A., Zuidplein 100 (1077 NB) postbus 79023 (1070 NB) Amsterdam, tel. 020-8909900 fax 020-8909999

Helden, mr. R.W. van, Strawinskylaan 2001 (1077 ZZ) postbus 75640 (1070 AP) Amsterdam, tel. 020-5460127 fax 020-5460813, email rein.vanhelden@stibbe.com

Hepkema, mr. M.G., Strawinskylaan 2001 (1077 ZZ) postbus 75640 (1070 AP) Amsterdam, tel. 020-5460606 fax 020-5460123, email info@stibbe.nl

Hidding, mw. mr. T.J., Oosteinde 4-b (9301 LJ) postbus 145 (9300 AC) Roden, tel. 050-5015455 fax 050-5015456, email info@schuurmans-advocaten.nl

Hombbergen, mw. mr. A.C., Strawinskylaan 1999 (1077 XV) postbus 7113 (1007 JC) Amsterdam, tel. 020-7171000, fax 020-7171111, e-mail lonneke.hombbergen@nautadutilh.com

Horowitz, mw. mr. S.E., Apollolaan 15 (1077 AB) postbus 75440 (1070 AK) Amsterdam, tel. 020-6741000, fax 020-6741111

Meulen, mr. A. ter, Mathenesserlaan 224 (3021 HM) Rotterdam, tel. 010-4777755, fax 010-4780909, e-mail termoulen@avinci.nl

Meijer, mw. mr. S.M.N., Bezuidenhoutseweg 251-253 (2594 AM) Den Haag

Obers, mw. mr. M., Steenweg 22-a (5707 CG) postbus 766 (5700 AT) Helmond, tel. 0492-536666, fax 0492-555600, e-mail info@stiphout-advocaten.nl

Roessingh, mr. M.G., Burg van Roijensingel 2 (8011 CS) postbus 1036 (8001 BA) Zwolle, tel. 038-4280077, fax 038-4218573, e-mail mgroessingh@benthem-gratama.nl

Smid, mw. mr. S.D., Hengelosestraat 100 (7514 AK) postbus 112 (7500 AC) Enschede, tel. 053-4614797, fax 053-4614797

Snijders, mr. A.M.T., Willem II Singel 41 (6041 HR) Roermond, tel. 0475-352010, fax 0475-352011, e-mail snijders@cs-advocaten.eu

Tzankova, mw. mr. I.N., Strawinskylaan 199 (1077 XV) postbus 7113 (1007 JC) Amsterdam, tel. 020-7171000, fax 020-7171111, e-mail info@nautadutilh.com

Urbán, mw. mr. R.A., Pasteurlaan 1 (4624 XK) postbus 500 (4600 AM) Bergen op Zoom, tel. 0164-266600, fax 0164-266388, e-mail info@vitak.nl

Veldhuizen, mr. S.G.M. van, Wilhelminapark 30-a (3581 NH) postbus 14032 (3508 SB) Utrecht, tel. 030-2380799, fax 030-2341197

Praktijk neergelegd

Akker, mr. J.H.C. van den Utrecht 02-08-2007

Aleman, mw. mr. D. Utrecht 24-08-2007

Arkel, mw. mr. E.G. van Amsterdam 01-09-2007

Askvig, mr. F. Rotterdam 03-09-2007

Auwerda, mw. mr. S.M. Amsterdam 01-09-2007

Bergh, mr. A.C.H. van den Haarlem 24-08-2007

Boom, mw. mr. S.H. Amsterdam 01-09-2007

Bremen, mr. M. van Amsterdam 24-08-2007

Cornelissen, mw. mr. T.W.J. Eindhoven 03-09-2007

David, mr. T.A. Den Haag 10-09-2007

Goemans, mw. mr. E.S.A. Den Haag 15-08-2007

Haaf, mw. mr. S.A.M. ten Eindhoven 03-09-2007

Hendrix, mr. J.B.A.M. Breda 31-08-2007

Jong-de Goede, mw. mr. A.P. de Leeuwarden 31-08-2007

Koning, mr. L. de Rotterdam 25-06-2007

Koot-van der Putte, mw. mr. E. Haarlem 17-08-2007

Kriek, mr. J.M.P. Utrecht 14-08-2007

Leusink, mw. mr. L.T. Amsterdam 31-08-2007

Maarschalkerwaard, mr. B.A.M. van Loenen a/d Vecht 31-08-2007

Medema, mr. T.A.J. Amsterdam 01-09-2007

Meulenbeld, mw. mr. F. Den Haag 01-09-2007

Meijer, mw. mr. B. Den Haag 01-09-2007

Mourik, mr. M.G. van Amsterdam 01-09-2007

Mulder, mw. mr. E.M. Joure 24-08-2007

Müller, mw. mr. S. Rotterdam 31-08-2007

Niet, mr. R. van der Rotterdam 01-09-2007

Nijburg, mw. mr. K.M.W.A. Den Haag 09-08-2007

Petten, mr. H. Den Haag 01-09-2007

Ploegmakers, mw. mr. M.M.E. Haarlem 01-08-2007

Portheine-Zieck, mw. mr. F.A. Utrecht 01-09-2007

Postuma, mw. mr. P.R.C. Amsterdam 21-08-2007

Punter, mw. mr. A.F. Amsterdam 07-09-2007

Put, mw. mr. M.E.W.K.A. van der Amsterdam 24-08-2007

Schellekens, mw. mr. V.M. Brussel/BE 01-06-2007

Schinkel, mw. mr. L.C. Amsterdam 14-08-2007

Schmutzer, mr. O.H.J. Amsterdam 01-09-2007

Scholten, mr. M.J. Arnhem 01-09-2007

Schouwenaar, mw. mr. H.A. Amsterdam 01-09-2007

Sleen, mr. W. van der Haarlem 27-08-2007

Teerink, mw. mr. S.W. Amsterdam 31-08-2007

Timmermans, mw. mr. W.W.J. Utrecht 01-09-2007

Ulmer, mw. mr. K. Dordrecht 01-09-2007

Verbruggen, mr. M. Utrecht 01-08-2007

Visscher, mw. mr. S.A.N. Utrecht 01-09-2007

Vliet, mw. mr. C.G.M.G. van der Utrecht 02-08-2007

Vogels, mw. mr. H.W. Amsterdam 01-09-2007

Wirjosoekarto-van de Goorberg, mw. mr. L.M. Middelburg 31-08-2007

Overleden

Vos, mr. M.I. de Wijdenes 27-08-2007

Kantoorverplaatsing

Ahmad, mr. A.A.: Al Salam Tower 6th floor p.o. box 11981, Manama/Bahrein, tel. 00973-17-538800, fax 00973-17-533379

Bakhuis, mw. mr. M. (Amsterdam): Kenaupark 24 (2011 MT) Haarlem, tel. 023-5420202, fax 023-5422225, e-mail margot@bakhuis.org

Beldt, mr. J. van den: Frans Halsplein 4 (2021 DL) Haarlem, tel. 023-5274774, fax 023-5277284, e-mail vandenbeldt@smeetsadvocaten.nl

Bergh, mr. M.J.E. van den: Van Eeghenstraat 98 (1071 GL) postbus 74654 (1070 BR) Amsterdam, tel. 020-5777700, fax 020-6719710, e-mail mail@hocker.nl

Bertrams, mr. R.I.V.F.: Orlyplein 10 (1043 DP) postbus 59280 (1040 KG) Amsterdam, tel. 088-2535219, fax 088-2535260, e-mail rbertrams@akd.nl

Bollema, mr. P. (Groningen): Marktstraat 12 (8601 CT) postbus 45 (8600 AA) Sneek, tel. 0515-426366, fax 0515-431137, e-mail bollema@advocatenkantoor.nl

Bos, mw. mr. O.M. (Rotterdam): Pelmolenaan 10 (3447 GW) postbus 566 (3440 AN) Woerden, tel. 0348-489489, fax 0348-489400, e-mail info@horeca.org

Bouter, mw. mr. J.C. de: Van Eeghenstraat 98 (1071 GL) postbus 74654 (1070 BR) Amsterdam, tel. 020-5777700, fax 020-6719710, e-mail mail@hocker.nl

Bouwman, mr. J.P.G. (Naaldwijk): Naaldwijkseweg 101 (2691 RD) postbus 135 (2690 AC) 's-Gravenzande, tel. 0174-527650, fax 0174-527659, e-mail info@btwadvocaten.nl

Bouwman-Treffers, mw. mr. J. (Naaldwijk): Naaldwijkseweg 101 (2691 RD) postbus 135 (2690

AC) 's-Gravenzande, tel. 0174-527650, fax 0174-527659, e-mail info@btwadvocaten.nl

Brouwer, mr. R.M.: Van Eeghenstraat 98 (1071 GL) postbus 74654 (1070 BR) Amsterdam, tel. 020-5777700, fax 020-6719710, e-mail mail@hocker.nl

Canta, mw. mr. drs. A.M.A.: Pythagoraslaan 2 (3584 BB) postbus 85250 (3508 AG) Utrecht, tel. 030-2121634, fax 030-2121160, e-mail anita.canta@cms-dsb.com

Coenraads, mr. M.E.: Strawinskylaan 2001 (1077 ZZ) postbus 75640 (1070 AP) Amsterdam, tel. 020-5460606, fax 020-5460123, e-mail info@stibbe.com

Cornelissen, mr. R.M.I.: Willem II Singel 41 (6041 HR) Roermond, tel. 0475-352010, fax 0475-352011, e-mail cornelissen@cs-advocaten.eu

Coumou, mr. H.C.J.: Deventerstraat 184 (7321 CG) postbus 1180 (7301 BK) Apeldoorn, tel. 055-3687767, fax 055-3687766, e-mail apeldoorn.advocaten@pellicaan.nl

Davidse, mr. B.J. (Leiden): Heereweg 139 (2161 BA) Lisse, tel. 0252-419121, fax 0252-415660, e-mail davidse@teekenskarstens.nl

Deetman, mw. mr. V.K.S. (Barendrecht): Essenlaan 4 (3062 NM) postbus 4124 (3006 AC) Rotterdam, tel. 010-2140400, fax 010-2140211, e-mail deetman@dejongeadvocaten.nl

Dieleman, mr. W.C. (Zierikzee): Claushof 4 (4532 BB) postbus 273 (4530 AG) Terneuzen, tel. 0115-610799, fax 0115-683336, e-mail info@scotadvocaten.nl

Geevers, mr. F.A.: Burg Reigerstraat 77 (3581 KP) postbus 14018 (3508 SB) Utrecht, tel. 030-2333415, fax 030-2302032, e-mail kantoor@b-ladvocaten.nl

Graaff, mw. mr. E.V. de: Haarlemmerstraat 3-a (1013 EH) Amsterdam, tel. 020-4278816, e-mail schrijvenblijf@yahoo.com

Groeneveld-Blaauw, mw. mr. C. (Barneveld): Utrechtseweg 131 (3702 AC) postbus 1085 (3700 BB) Zeist, tel. 030-6980690, fax 030-6980699, e-mail info@slotadvocaten.nl

Grosscurt, mw. mr. A.E. (Zwolle): Vloeddijk 7-a (8261 GA) postbus 431 (8260 AK) Kampen, tel. 038-4778822, fax 038-4778823, e-mail agrosscurt@vanderkolkvolkerink.nl

Halprin, mr. P.E. (Frankfurt am Main/Duitsland): Fred. Roeskestraat 100 (1076 ED) postbus 71170 (1008 BD) Amsterdam, tel. 020-5785785, fax 020-5785800, e-mail paul.halprin@loyensloeff.com

Hamm-van de Water, mw. mr. A.H.: Alexander Battalaan 65 (6221 CC) Maastricht, tel. 043-6011086, fax 043-3218699

Hardeveld, mr. A. van: Maliesingel 22 (3581 BG) postbus 14197 (3508 SG) Utrecht, tel. 030-2333553, fax 030-2331161, e-mail info@tb-advocaten.nl

Hartings, mw. mr. J.: Claude Debussylaan 54 (1082 MD) postbus 2720 (1000 CS) Amsterdam, tel. 020-5517545, fax 020-6267949, e-mail judith.hartings@bakernet.com

Hattum, mw. mr. B. van (Amsterdam): Parkstraat 107 (2514 JH) postbus 30457 (2500 GL) Den Haag, tel. 070-3760606, fax 070-3651856, e-mail info-adv@barentskrans.nl

Hendriks, mr. L.W.M.: Alexander Battalaan 65 (6221 CC) Maastricht, tel. 043-6011086, fax 043-3218699

Hertog, mr. G.: Strawinskyalaan 10 (1077 XZ) postbus 75299 (1070 AG) Amsterdam, tel. 020-4857000, fax 020-4857001, e-mail info.amsterdam@freshfields.com

Hilberink, mr. G. (Alphen a/d Rijn): Loolaan 73 (7314 AH) postbus 10438 (7301 GK) Apeldoorn, tel. 055-5288788, fax 055-5288777, e-mail info@vvvd.nl

Hoogeboom, mw. mr. N. (Rotterdam): Laan van Zuid Hoorn 61 (2289 DC) Rijswijk/ZH, postbus 24048 (2490 AA) Den Haag, tel. 070-3196040, fax 070-3196041, e-mail n.hoogeboom@valegis.com

Hullegie, mw. mr. Y.J. (Leeuwarden): Oranjestraat 2 (9401 KJ) postbus 605 (9400 AP) Assen, tel. 0592-316362, fax 0592-317470, e-mail y.hullegie@sluyter-advocaten.nl

Jong, mw. mr. C.A.D. de (Utrecht): Oranje Nassaulaan 17 (1075 AH) postbus 53081 (1007 RB) Amsterdam, tel. 020-6646511, fax 020-6647076

Jongen, mr. P.P.J.: Van Eeghenstraat 98 (1071 GL) postbus 74654 (1070 BR) Amsterdam, tel. 020-5777700, fax 020-6719710, e-mail mail@hocker.nl

Jonkman, mr. A.I.D.: Jan van Goyenkade 8 (1075 HP) postbus 75687 (1070 AR) Amsterdam, tel. 020-5722789, fax 020-5722780, e-mail antony.jonkman@debrij.com

Kamphuis, mr. R. (Elst/GLD): Mgr Borretlaan 1 (5371 BM) postbus 52 (5370 AB) Ravenstein, tel. 0486-411422, fax 084-2288448, e-mail info@a-firmadvocatuur.nl

Kenkel, mr. R.: Strawinskyalaan 3127 (1077 ZX) Amsterdam, tel. 020-3017300, fax 020-3017350

Keulers, mr. drs. N.Th.G.: Alexander Battalaan 65 (6221 CC) Maastricht, tel. 043-6011086, fax 043-3218699

Kolokatsi, mw. mr. E.: Stadsring 97 (3811 HP) postbus 1748 (3800 BS) Amersfoort, tel. 033-4652222, fax 033-4650909, e-mail info@stadsringadvocaten.nl

Koning, mr. C.C.J. de (Barneveld): Utrechtseweg 131 (3702 AC) postbus 1085 (3700 BB) Zeist, tel. 030-6980690, fax 030-6980699, e-mail dekonig@slotadvocaten.nl

Koorevaar, mr. J.F.: Apollolaan 153 (1077 AS) postbus 75305 (1070 AH) Amsterdam, tel. 020-3058200, fax 020-3058205, e-mail koorevaar@vanderatlitigation.nl

Koppert, mr. W.J.: Laan van Puntenburg 100 (3511 ER) postbus 2812 (3500 GV) Utrecht, tel. 030-2354178, fax 030-2357700, e-mail wouter.koppert@ns.nl

Koster, mw. mr. M. (Rotterdam): Zuidplein 180 (1077 XV) Amsterdam, tel. 020-7996200, fax 020-7996300

Krebbekx-van Schaik, mw. mr. B.R.W. (Waalre): Wethouder van Eschstraat 1 (5342 AV) postbus 580 (5340 AN) Oss, tel. 0412-666362, fax 0412-666373

Kruitj, mr. J.S. (Rotterdam): Parkstraat 107 (2514 JH) postbus 30457 (2500 GL) Den Haag, tel.

070-3760606, fax 070-3651856, e-mail info-adv@barentskrans.nl

Lambriex, mr. R.J.L.M. (Amsterdam): Times Square 5 (NY 10036-6530) New York/Vereigde Staten van Amerika, tel. 001-212-773-2392, fax 001-212-773-8814, e-mail rutger.lambriex@dp.ey.com

Leeuwen, mw. mr. F.M.O. (Schiedam): Wilhelminaplein 16 (3072 DE) postbus 50535 (3007 JA) Rotterdam, tel. 010-4100055, fax 010-4815172, e-mail info@herikverhulst.nl

Luimes, mw. mr. G.H.J.: Herenstraat 97 (3911 JD) postbus 49 (3910 AA) Rhenen, tel. 0317-619022, fax 0317-617482, e-mail luimes@diepeveenadvocaten.nl

Margetson, mr. N.H. (Rotterdam): Laan van Zuid Hoorn 61 (2289 DC) Rijswijk/ZH, postbus 24048 (2490 AA) Den Haag, tel. 070-3196040, fax 070-3196041, e-mail info@valegis.com

Melis, mw. mr. E.M.C. (Helmond): Saal van Zwanenbergweg 3 (5026 RM) postbus 20 (5000 AA) Tilburg, tel. 013-2202200, fax 013-2202201, e-mail ilsemelis@boomen.com

Meuzelaar, mw. mr. E.I. (Amsterdam): Avenue Louise 65 box 2 (1050) Brussel/België, tel. 0032-2-533-5911, fax 0032-2-533-5959, e-mail eline.meuzelaar@cliffordchance.com

Minjon, mr. O.H. (Alkmaar): Klapproos 2 (1716 VS) postbus 10 (1716 ZG) Opmeer, tel. 0226-354884, fax 0226-354269, e-mail info@klaver-partnersadvocaten.nl

Moeriralam, mw. mr. A.M.S. (Tilburg): Lindenburg 82 (4707 CR) postbus 3380 (4700 GI) Roosendaal, tel. 0165-555703, fax 0165-539123

Molleman, mw. mr. B. (Hilversum): Stadsring 97 (3811 HP) postbus 1748 (3800 BS) Amersfoort, tel. 033-4652222, fax 033-4650909, e-mail info@stadsringadvocaten.nl

Mulder, mw. mr. K.M. (Rotterdam): Piet Heinkade 55 (1019 GM) postbus 2911 (1000 CX) Amsterdam, tel. 020-3016633, fax 020-3016622, e-mail kmulder@vmw.nl

Mus, mr. J.B.: Sophiastraat 28 (4811 EM) postbus 3404 (4800 DK) Breda, tel. 076-5136136, fax 076-5222552, e-mail info@rassers.nl

Mutsaers, mw. mr. E.J.D. (Amsterdam): Prins Bernhardlaan 10 (1405 CN) Bussum

Nie-van Wijnen, mw. mr. F.S. van: Vijverhoef 65 (1081 AW) Amsterdam, tel. 020-4689100, fax 020-4688600, e-mail f.vannie@legalassistance.nl

Ossentjuk, mr. M.R.P. (Beilen): Brinkstraat 32 (7901 LA) Hogeveen, tel. 0528-234800, fax 0528-274358

Otte, mr. M.P.: Droogbak 1-a (1013 GE) postbus 251 (1000 AG) Amsterdam, tel. 020-7119296, fax 020-7119999, e-mail michael.otte@cliffordchance.com

Panjeh Shahi, mw. mr. B.: Strawinskyalaan 10 (1077 XZ) postbus 75299 (1070 AG) Amsterdam, tel. 020-4857000, fax 020-4857001, e-mail info.amsterdam@freshfields.com

Pfeiffer, mr. Chr.E. (Brielle): Oostkade 34 (3221 AK) postbus 228 (3220 AE) Hellevoetsluis, tel. 0181-335520, fax 0181-339551, e-mail info@pfeifferthie.nl

Pluijm, mr. A.R.M. van der: Vondellaan 51 (2332 AA) postbus 1144 (2302 BC) Leiden, tel. 071-5358000, fax 071-5358001, e-mail vanderpluijm@tklaw.nl

Ravenstein, mw. mr. M. van (Amsterdam): One Rockefeller Plaza 15-15th floor (NY 10020) New York/Vereigde Staten van Amerika, tel. 001-212-218-29-90, fax 001-212-218-29-99, e-mail nautadutilh@nautadutilh.com

Regouw, mr. J.B.R.: Apollolaan 151 (1077 AR) postbus 75546 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-3051600, fax 020-3051699, e-mail info@spigthoff.com

Riessen, mr. M.H.J. van: Amstelveenseweg 54-56 bg (1075 XH) Amsterdam, tel. 020-6180908, fax 020-6162070, e-mail marco@kloostermanstronks.nl

Ruitenbergh, mr. E.J.: Van Eeghenstraat 98 (1071 GL) postbus 74654 (1070 BR) Amsterdam, tel. 020-5777700, fax 020-6719710, e-mail mail@hocker.nl

Scholz, mw. mr. L.E.H. (Den Haag): Burgerweeshuispad 301

(1076 HR) postbus 75084 (1070 AB) Amsterdam, tel. 020-5777771, fax 020-5777775, e-mail lisette.scholz@debrauw.com

Sedlick, mw. mr. S.: Statenweg 200 (3033 JA) postbus 27561 (3003 MB) Rotterdam, tel. 010-4432100, fax 010-4668375

Seignette, mw. mr. J.M.B.: Van Eeghenstraat 98 (1071 GL) postbus 74654 (1070 BR) Amsterdam, tel. 020-5777700, fax 020-6719710, e-mail mail@hocker.nl

Selcraig, mw. mr. K.H.P.: Sophiastraat 28 (4811 EM) postbus 3404 (4800 DK) Breda, tel. 076-5136136, fax 076-5222552, e-mail selcraig@rassers.nl

Slangen, mw. mr. I.I.J. (Sittard): 's Gravelandseweg 65 (1217 EJ) postbus 1500 (1200 BM) Hilversum, tel. 035-6931044, fax 035-6247649, e-mail i.slangen@vandiepen.com

Smits, mr. D.J. (Rotterdam): Vestdijk 9 (5611 CA) postbus 2154 (5600 CD) Eindhoven, tel. 040-2445600, fax 040-2445411, e-mail kpa@keizerspoelman.nl

Snijders, mr. H.S. (Rotterdam): Hendy Dunantlaan 1 (2992 KP) postbus 156 (2990 AD) Barendrecht, tel. 0180-642000, fax 0180-642001, e-mail hein.snijders@borsboomhamm.nl

Spoor, mr. N.B. (New York/Vereigde Staten van Amerika): Burgerweeshuispad 301 (1076 HR) postbus 75084 (1070 AB) Amsterdam, tel. 020-5771907, fax 020-5771775, e-mail bernard.spoor@debrauw.com

Staring, mr. A.H. (Amersfoort): Oudegracht 92 (3511 AV) postbus 1055 (3500 BB) Utrecht, tel. 030-2310310, fax 030-2316458, e-mail bstaring@planet.nl

Steenstraten, mw. mr. F. van der: Droogbak 1-a (1013 GE) postbus 251 (1000 AG) Amsterdam, tel. 020-7119940, fax 020-7119999, e-mail floor.vandersteenstraten@cliffordchance.com

Stibbe, mw. mr. P.: Ceintuurbaan 163-II (1073 EJ) Amsterdam, tel. 06-11384403

Stuijvenberg, mr. A. van: Orion 17 (3902 SB) Veenendaal, tel. 0318-550946, e-mail avas@kliksafe.nl

Tekin Erdogan, mr. A.
(Zaandam): Haaksbergweg 13
(1101 BP) postbus 22678 (1100
DD) Amsterdam Zuidoost, tel.
020-6509050, fax 020-6509051,
e-mail info@hotmail.com

Tevette, mw. mr. F.I.M.
(Amsterdam): Hooistraat 7 (2514
BM) postbus 85532 (2508 CE) Den
Haag, tel. 070-3648102, fax 070-
3617847, e-mail s-gravenhage@
capra.nl

Thewessen, mw. mr. I.M.N.
(Naaldwijk): Naaldwijkseweg
101 (2691 RD) postbus 135 (2690
AC) 's-Gravenzande, tel. 0174-
527650, fax 0174-527659, e-mail
info@btwadvocaten.nl

Thie, mw. mr. P.J. (Rotterdam):
Oostkade 34 (3221 AK) postbus 228
(3220 AE) Hellevoetsluis, tel. 0181-
335520, fax 0181-339551, e-mail
info@pfeifferthie.nl

Tuij, mw. mr. M.: Boompjes 40
(3011 XB) postbus 546 (3000 AM)
Rotterdam, tel. 010-4005100, fax
010-4005111, e-mail m.vantuij@
kneppelhout.nl

Uyar, mw. mr. Z. (Leusden):
Strawinskylaan 1999 (1077 XV)
postbus 7113 (1007 JC) Amsterdam,
tel. 020-7171000, fax 020-7171111,
e-mail info@nautadutilh.com

Veer, mr. C.M. van der
(Rotterdam): Koningslaan 60
(1075 AG) postbus 70091 (1007 KB)
Amsterdam, tel. 020-6645111,
fax 020-6620470, e-mail info@
fortadvocaten.nl

Velden, mr. P. van der:
Parkstraat 83 (2514 JG) Den
Haag, tel. 088-2548353, fax
088-2548383, e-mail peter.
vandervelden@kiveld.nl

Vermeij, mr. drs. M.J.N.
(Amsterdam): 't Hoenstraat 5
(2596 HX) Den Haag, tel. 070-
3467472, fax 070-3924378, e-mail
denhaag@svsadvocates.com

Vlieger, mr. J.S.: Batjanstraat 5
(1094 RC) postbus 1717 (1000 BS)
Amsterdam, tel. 020-6935544,
fax 020-6631381, e-mail
j.s.vlieger@vandoornics.nl

Vos, mw. mr. D.R.M. de (Breda):
Joulehof 10 (4622 RG) postbus
101 (4600 AC) Bergen op Zoom,
tel. 0164-707172, fax 0164-707111,
e-mail info@haansbeijnsens.nl

Weesing, mr. G.H.L.:
Keizersgracht 563 (1017 DR)
Amsterdam, tel. 020-6707373,

fax 020-6707474, e-mail porta@
hwbadvocaten.nl

Wessel, mw. mr. J.D.L. (Utrecht):
Wilhelminastraat 14-16 (2011 VM)
Haarlem, tel. 023-5276100, fax
023-5411925, e-mail wessel@
kv-advocaten.nl

Weij, mr. M.: Schippersgracht 13
(1011 TR) postbus 75538 (1070 AM)
Amsterdam, tel. 020-5300160,
fax 020-5300170, e-mail info@
solv.nl

Weijensfeld, mw. mr. E.C.
(Amsterdam): Harmenjansweg
15 (2011 AZ) Haarlem, tel. 023-
5426688, fax 023-5426690,
e-mail fischer@balienet.nl

Wibbelink, mw. mr. P.S.
(Enschede): Ootmarsumsestraat
73 (7602 JR) postbus 31 (7600
AA) Almelo, tel. 0546-820493,
fax 0546-822389, e-mail
wibbelink@danielshuisman.eu

Winden, mr. R.A. van
(Naaldwijk): Naaldwijkseweg
101 (2691 RD) postbus 135 (2690
AC) 's-Gravenzande, tel. 0174-
527650, fax 0174-527659, e-mail
info@btwadvocaten.nl

Wools, mr. K.W.A.: Aamsestraat
88-a (6662 NK) Elst/GLD, tel.
0481-365252, fax 0481-365255,
e-mail info@phijffer.nl

Wouw, mr. M.J. van: Van
Dorpstraat 18 (2584 AJ) Den
Haag, tel. 070-7370009, fax 070-
8910673, e-mail mvanwouw@
vanwouwadvocaat.nl

Nieuw kantoor/ Associatie

**Bouwman Thewessen van
Winden Advocaten** (mrs. J.P.G.
Bouwman, J. Bouwman-Treffers,
I.M.N. Thewessen en R.A. van
Winden) Naaldwijkseweg 101
(2691 RD) postbus 135 (2690
AC) 's-Gravenzande, tel. 0174-
527650, fax 0174-527659, e-mail
info@btwadvocaten.nl

**Cornelissen & Snijders
Advocaten** (mrs. R.M.I.
Cornelissen en A.M.T. Snijders)
Willem II Singel 41 96040 HR)
Roermond, tel. 0475-352010,
fax 0475-352011, e-mail info@
cs-advocaten.eu

**Hendriks Keulers Hamm
Advocaten** (mrs. L.W.M.
Hendriks, N.Th.G. Keulers en
A.H. Hamm-van de Water)
Alexander Battalaan 65 (6221 CC)
Maastricht, tel. 043-6011086, fax
043-3218699

Kolokatsi Molleman Advocaten
(mrs. E. Kolokatsi en B.
Molleman) Stadsring 97 (3811
HP) postbus 1748 (3800 BS)
Amersfoort, tel. 033-4652222,
fax 033-4650909, e-mail info@
stadsringadvocaten.nl

Pfeiffer Thie Advocaten B.V.
(mrs. Chr.E. Pfeiffer en P.J. Thie)
Oostkade 34 (3221 AK) postbus 228
(3220 AE) Hellevoetsluis, tel. 0181-
335520, fax 0181-339551, e-mail
info@pfeifferthie.nl

Slot Advocaten (mrs. C.C.J.
de Koning en C. Groeneveld-
Blaauw) Utrechtseweg 131 (3702
AC) postbus 1085 (3700 BB)
Zeist, tel. 030-6980690, fax
030-6980699, e-mail info@
slotadvocaten.nl

Mede- vestiging

Van den Boomen Advocaten
(mw. mr. E.M.C. Melis) Saal van
Zwanenbergweg 3 (5026 RM)
postbus 20 (5000 AA) Tilburg,
tel. 013-2202200, fax 013-2202201,
e-mail info@boomen.com

Naams- wijziging

Sanden, mw. mr. M.A.A.M. van
der te Waalre thans: **Brunschot-
van der Sanden**, mw. mw.
M.A.A.M. van

Pfeil & Heuts advocaten te Sittard
thans: **Douffet Heuts advocaten**

Geene c.s. Advocaten te Assen
thans: **Geene, Doornbosch,
De Willigen Advocaten en
Adviseurs**

Hamer Advocaten te Amsterdam
thans: **Hamer Weesing
Bollekamp Advocaten**

Kallen Advocaten te Zeist thans:
Seyst Advocaten

SPEE advocaat & procureur te
Schinnen thans: **SPEE advocaten
& procureurs**

Bezoek- adres/post- bus/tel./ fax/e-mail:

AKD Prinsen Van Wijmen N.V.
te Amsterdam: tel. 088-2535000,
fax 088-2535150

AKD Prinsen Van Wijmen N.V.
te Breda: tel. 088-2535000, fax
088-2536001

AKD Prinsen Van Wijmen N.V.
te Eindhoven: tel. 088-2535000,
fax 088-2535601

AKD Prinsen Van Wijmen N.V.
te Rotterdam: tel. 088-2535300,
fax 088-2535400

AKD Prinsen Van Wijmen N.V.
te Brussel/België: tel. 032-0-78-
10-50-00, fax 0032-0-88-253-
50-50

**Van Bon-Moors, van
Sommeren en Berendsen
Advocaten** te Nijmegen: Postbus
1295 (6501 BG) Nijmegen

Bredo, mw. mr. M.E.F. te
Berkel-Enschot: Kerkstraat 17
(5056 AA) postbus 133 (5056 ZJ)
Berkel-Enschot

Douffet Heuts advocaten
te Sittard: e-mail info@
douffetheuts.nl

Gijs Heutink Advocaten te
Amsterdam: Keizersgracht 477
(1017 DL) Amsterdam, e-mail
info@gijsheutinkadvocaten.nl

**Hamer Weesing Bollekamp
Advocaten** te Amsterdam:
e-mail porta@hwbadvocaten.nl

Imthorn, mw. mr. A.J. te
Amsterdam: Wg-Plein 251 (1054
SE) Amsterdam

Rijppaert & Peeters te
Oosterhout/NB: Heuvelstraat 10
(4901 KD) Oosterhout/NB

Schieman Advocaten te
Middelburg: Lange Noordstraat
40 (4331 CE) Middelburg, postbus
is opgeheven

Sio & Matze Advocaten te
Breda: Marijke Meustraat 90

(4818 LW) Breda, postbus is
opgeheven

Smal, mw. mr. J.E. te Castricum:
Dorpstraat 29 (1901 EH) postbus
194 (1900 AD) Castricum, tel.
0251-670212, fax 0251-672987

Advocatenkantoor Smeets te
Someren: Ter Hofstadlaan 80
(5711 VX) Someren

Vergissing advocaat leidt tot toekenning schadevergoeding naar redelijkheid en billijkheid

Geschillencommissie Advocatuur
Bindend advies d.d. 16 augustus 2006 ADV06 0070
(mrs. Jurgens, Van Dijk en Arnoldus-Smit)

Schikking in een arbeidszaak op basis van een onjuiste visie van de advocaat op de inhoud van de arbeidsovereenkomst. De Geschillencommissie stelt een vergoeding naar redelijkheid en billijkheid ten gunste van de cliënt vast.

Feiten

De advocaat staat de cliënt bij in een arbeidsgeschil. Er wordt een schikking bereikt met een pro-forma-ontbinding, met als kern dat vóór 1 december 2005 een beschikking van de kantonrechter is verkregen op basis waarvan de arbeidsovereenkomst op 1 januari 2006 is ontbonden. De advocaat is er daarbij van uitgegaan dat de cliënt vanaf die laatste datum aanspraak heeft op een WW-uitkering. Achteraf blijkt dat een fictieve opzegtermijn van vier maanden van toepassing is op grond waarvan de WW-uitkering eerst aanvang op 1 maart 2006. De advocaat heeft toen een en ander bleek aan zijn cliënt een schadevergoeding gelijk aan één maand WW-uitkering voldaan. De cliënt verlangt

een schadevergoeding gelijk aan twee maanden salaris.

Beoordeling van het geschil

De advocaat heeft erkend zich te hebben vergist in de duur van de fictieve opzegtermijn, maar stelt daar tegenover dat valt te betwijfelen of de uitspraak na een procedure op tegenspraak een beter resultaat zou hebben opgeleverd. Niettemin heeft de advocaat redenen aanwezig geacht om een vergoeding ter hoogte van één maand WW-uitkering te voldoen. De cliënt raamt haar schade op twee maandsalarissen en wenst deze volledig vergoed te zien.

Welk verloop de kwestie zou hebben gehad, als de advocaat met de kennis van de juiste fictieve opzegtermijn de onderhandelingen met de werkgever was aangevangen, kan achteraf niet met voldoende zekerheid worden vastgesteld. Niet valt derhalve uit te sluiten dat een – voor de cliënt – voordeliger onderhandelingsresultaat zou zijn bereikt, noch dat de eventuele beschikking van de kantonrechter voor haar aantrekkelijker zou zijn geweest. De commissie is, alle omstandigheden in aanmerking genomen, van oordeel dat het risico van

het mogelijk mislopen van een voordeliger resultaat door het niet-hanteren van het juiste uitgangspunt bij de advocaat behoort te liggen, nu hij degene is die de vergissing heeft gemaakt.

Met de waardering die de commissie heeft voor het door de advocaat ingenomen standpunt, vindt de commissie niettemin dat gelet op het vorenstaande aanleiding bestaat aan de cliënt een naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid vast te stellen vergoeding toe te kennen, die de advocaat in aanvulling op het reeds aan de cliënt betaalde bedrag dient te voldoen. De commissie stelt dit bedrag vast als na te melden.

Beslissing

De advocaat betaalt aan de cliënt een vergoeding van € 640. Betaling dient plaats te vinden binnen een maand na de verzenddatum van dit bindend advies.

De commissie wijst het meer of anders verlangde af.

Bovendien dient de advocaat overeenkomstig het reglement van de commissie een bedrag van € 70 aan de cliënt te vergoeden ter zake van het klachtengeld.

Overeenkomstig het reglement van de commissie is de advocaat aan de commissie als bijdrage in de behandelingskosten van het geschil een bedrag verschuldigd van € 115.

De uitspraken zijn bewerkt door Germ Kemper, advocaat te Amsterdam. Bij de bewerking is de weergave van het standpunt van cliënt of advocaat over het algemeen ingekort; hier en daar zijn details weggelaten.

DUDOK Bouw- en Vastgoedrecht (www.dudoklegal.nl) is een nichekantoor van advocaten, notarissen en belastingadviseurs in Amsterdam, dat zich richt op het civiele en fiscale bouw-, vastgoed- en aanbestedingsrecht.

De meeste opdrachten worden bij ons multidisciplinair uitgevoerd, dus door de advocaten, de notarissen en de belastingadviseurs in teamverband. Wij werken voor opdrachtgevers uit de publieke en de private sector, zoals projectontwikkelaars, gemeenten, woningcorporaties, bouwers, beleggers en bedrijven.

Omdat wij in een hecht team opereren, bieden wij je een uitstekende en persoonlijke begeleiding bij je specialisatie.

Reacties

Heb je belangstelling voor één van deze functies, stuur dan je sollicitatie met curriculum vitae per e-mail naar DUDOK Bouw- en Vastgoedrecht, t.a.v. jvanbalen@dudoklegal.nl.

Voor nadere informatie over de functie kun je bellen met mr. J.P.A.M. van Balen, 020 540 8828.

JE BENT AL
ADVOCAAT
WIJ BIEDEN
JE DE KANS
OM OOK
SPECIALIST
TE WORDEN!

Vanwege de groei van ons kantoor zijn wij op zoek naar (m/v):

EEN ADVOCAAT-STAGIAIRE

Een advocaat met tenminste 1,5 jaar ervaring, waar enige proceservaring deel van uitmaakt, met enthousiasme voor het vak, doorzettingsvermogen en interesse in de bouw- en vastgoedsector. Wij vragen voor deze functie een resultaatgerichte advocaat met een flexibele instelling.

en

EEN ADVOCAAT-MEDEWERKER

Een advocaat met een afgeronde stagiaire-opleiding, met relevante ervaring in het bouw- of vastgoedrecht, waar proceservaring deel van uitmaakt en kennis van de sector. Voor deze functie zijn wij op zoek naar een ambitieuze advocaat met een stevige persoonlijkheid en ondernemingszin.

De uitdaging

De kans om een daadwerkelijk gespecialiseerd advocaat te worden in de bouw- en vastgoedbranche, binnen een multidisciplinair samenwerkingsverband, in een informele sfeer. Wij bieden intensieve begeleiding in het opleidingstraject en vinden het belangrijk dat onze medewerkers zich blijven ontwikkelen, ondermeer door het volgen van gespecialiseerde opleidingen.

DUDOK
BOUW- EN VASTGOEDRECHT

- Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het Advocatenblad zijn gepubliceerd zijn ook te vinden op www.advocatenorde.nl en BalieNet
- Publicatie in deze rubriek geschiedt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit mr. H.J.A. Knijff, mr. J.D. Loorbach, mr. I.E.M. Sutorius mr. G.J. Kemper en mr. H.J. de Groot.

Schriftelijke bevestiging

Hof van Discipline, 11 september 2006, nummers 4553 en 4564

(mrs. Peeperkorn, Driessen-Poortvliet, De Jong Schouwenburg, Homveld en Van Duren)

Raad van Discipline 's-Hertogenbosch, 3 april 2006 (mrs. Houterman, Teeuwen, Peeters, Henselmans en Caudri)

In de omstandigheden van het geval ligt het op de weg van de advocaat om door middel van een schriftelijke bevestiging vast te stellen dat de cliënt instemt met de inhoud van een uit te brengen dagvaarding. De advocaat is verantwoordelijk voor werkzaamheden die door hem ingeschakelde derden, al dan niet personeelsleden, verrichten.

- Advocatenwet artikel 46 (1. De zorg voor de cliënt; 1.2 De vereiste communicatie met de cliënt)
- Gedragsregels 8, 38

Feiten

Naar aanleiding van een opgekomen letselschade heeft klager zich gewend tot mr. X. De zaak is in behandeling genomen door een juridisch medewerker van (vermoedelijk) de praktijkvennootschap van mr. X. Bijna twee jaar nadat die medewerker de wederpartij bij brief aansprakelijk heeft gesteld, zendt hij een conceptdagvaarding aan klager toe. Twee maanden later wordt die dagvaarding daadwerkelijk uitgebracht. Weer een maand later meldt zich een andere advocaat, mr. A, bij de medewerker met de mededeling dat hem is gevraagd de zaak over te nemen. De medewerker

laat daarop weten het dossier te zullen overdragen als de kosten zouden zijn voldaan. Na enige correspondentie zendt mr. X aan klager een nota ten belope van € 5.886,40, die voldaan dient te worden alvorens het dossier wordt overgedragen.

Onderdeel a van de klacht houdt in dat een dagvaarding is uitgebracht zonder dat klager die heeft goedgekeurd. Onderdeel b van de klacht richt zich tegen de weigering van de medewerker om het dossier over te dragen voordat het bedrag van € 5.886,40 zou zijn betaald.

Beoordeling door de raad

Ad onderdeel a

Mr. X stelt dat de medewerker de conceptdagvaarding bij brief d.d. 4 augustus 2004 aan klager heeft toegezonden, deze vervolgens telefonisch met klager heeft besproken, waarna klager met de dagvaarding heeft ingestemd. De telefonische bespreking is door mr. X niet schriftelijk bevestigd. Klager betwist de conceptdagvaarding te hebben ontvangen. Klager stelt voorts nooit telefonisch met mr. X over een conceptdagvaarding te hebben gesproken en nooit goedkeuring aan de inhoud daarvan te hebben gegeven.

De raad overweegt dat een advocaat ter voorkoming van misverstand, onzekerheid of geschil, belangrijke informatie en afspraken schriftelijk aan zijn cliënt dient te bevestigen. Het ligt op de weg van een advocaat misverstanden over wat is afgesproken te voorkomen door deze afspraken schriftelijk vast te leggen. In dezen had het op de weg van mr. X of van degene die de zaak namens hem behandelde gelegen de telefonische bespreking met klager over de inhoud van de conceptdagvaarding en de instemming van klager daarmee schriftelijk te bevestigen. Als door klager weersproken is niet komen vast te staan dat de dagvaarding met klager is besproken en dat deze met de inhoud daarvan akkoord ging.

De raad acht instemming van een cliënt met de inhoud van de dagvaarding die namens die cliënt wordt uit-

gebracht van dusdanig belang, dat een advocaat zich daarvan altijd dient te vergewissen en voor zover de instemming mondeling is gegeven, deze schriftelijk dient te bevestigen. Het nalaten daarvan acht de raad tuchtrechtelijk verwijtbaar.

De raad acht dit onderdeel van de klacht gegrond.

Ad onderdeel b

Wanneer een advocaat een opdracht aanvaardt, dient hij de financiële consequenties daarvan met zijn cliënt te bespreken en inzicht te geven in de wijze waarop en de frequentie waarmee hij zal declareren. Ook dient een advocaat bij het begin van de zaak en verder telkens wanneer daartoe aanleiding bestaat, te overleggen of er termen aanwezig zijn om te trachten door de overheid gefinancierde rechtshulp te verkrijgen, tenzij hij goede gronden heeft om aan te nemen dat zijn cliënt daarvoor niet in aanmerking kan komen. Of in deze bij het aannemen van de zaak met klager gesproken is over de mogelijkheid van het aanvragen van een toevoeging is niet vast komen te staan. Mr. X stelde ter zitting hierover dat de medewerker zich thans niet meer herinnert of er gesproken is over de mogelijkheid van het aanvragen van een toevoeging.

Gebleken is dat mr. X met klager een letselschaderegelingovereenkomst heeft gesloten. In deze overeenkomst werd de hoogte van het door het kantoor van mr. X gehanteerde uurtarief niet vermeld.

De raad is van oordeel dat mr. X aan klager onvoldoende duidelijk heeft gemaakt op basis van welke honoreringsafpraak de werkzaamheden zouden worden verricht en dat onvoldoende is gebleken of met klager de mogelijkheid van gefinancierde rechtshulp is besproken.

Dit onderdeel van de klacht heeft verder betrekking op de omstandigheid dat door de medewerker werd geweigerd het dossier over te dragen, zolang zijn kosten niet waren voldaan. Bij de beoordeling van een dergelijke klacht behoort er van te worden uitgegaan dat een advocaat slechts behoedzaam gebruik

dient te maken van het terughouden van een dossier in afwachting van de betaling van een declaratie. Indien de declaratie in geschil is, dan wijst de advocaat zijn cliënt op de mogelijkheid het bedrag bij de deken te deponeren totdat het geschil is beslecht. De raad zal dit onderdeel van de klacht met inachtneming van dit uitgangspunt beoordelen.

De raad is van oordeel dat, zoals door mr. X ook is erkend, gelet op het belang van klager om spoedig over het dossier te kunnen beschikken in verband met de lopende procedure, in deze zaak niet gesteld had mogen worden dat het dossier pas zou worden overgedragen aan de opvolgend advocaat indien de kosten waren voldaan, te minder indien klager in aanmerking kwam voor een (voorwaardelijke) toevoeging. Mr. X heeft hierover gesteld dat de medewerker hierover van hem andere instructies had gekregen, doch dat hem dat kennelijk was ontgaan.

De raad overweegt hierover dat mr. X verantwoordelijk was voor deze handelwijze van zijn medewerker. De omstandigheid dat instructies van mr. X aan personeelsleden, die zaken inhoudelijk voor hem behandelen, niet worden uitgevoerd, komt voor risico van mr. X en regardeert klager niet.

Op grond ervan het vorenstaande is de raad van oordeel dat onder verantwoordelijkheid van mr. X in deze zaak onvoldoende aan klager duidelijk is gemaakt wie in deze zaak als behandelend advocaat optrad, welke betalingsafspraken werden gemaakt en of klager al dan niet in aanmerking kon komen voor een (voorwaardelijke) toevoeging, in welk geval het kantoor van mr. X niet langer de belangen van klager zou kunnen behartigen. Mr. X is hierdoor in zijn zorgplicht tegenover klager tekortgeschoten.

De raad acht dit onderdeel van de klacht eveneens gegrond.

Naar het oordeel van de raad heeft mr. X zich op grond van het vorenstaande dusdanig ernstig tuchtrechtelijk ver-

wijtbaar gedragen dat de maatregel van berisping passend en geboden is.

Beslissing van de raad

Aan mr. X wordt de maatregel van berisping opgelegd.

Beoordeling door het hof

Zowel de klager als mr. X gaan in hoger beroep. Klager wordt in dat beroep niet-ontvankelijk verklaard.

Tegen de beslissing van de raad voert mr. X de volgende drie grieven aan:

Grief I

De raad heeft ten onrechte overwogen dat instemming van een cliënt met de inhoud van de dagvaarding die namens die cliënt wordt uitgebracht van dusdanig belang is, dat een advocaat zich daarvan altijd dient te vergewissen en voor zover de instemming mondeling is gegeven, deze schriftelijk dient te worden bevestigd, omdat het nalaten tuchtrechtelijk verwijtbaar is.

Grief II

De raad heeft ten onrechte geoordeeld dat mr. X in zijn zorgplicht tegenover klager tekort is geschoten, gelet op de bijzondere omstandigheden van het geval.

Grief III

Ten onrechte is de maatregel van berisping opgelegd.

Overwegingen van het hof

Met betrekking tot grief I zal het hof er, met mr. X, van uitgaan dat zijn medewerker de aan klager toegezonden conceptdagvaarding telefonisch met de partner van klager die nauw betrokken was bij zijn zaak heeft besproken. Zij zou, aldus mr. X, namens klager hebben ingestemd met het concept. De uitkomst van dit telefoongesprek is niet schriftelijk aan klager bevestigd. De vraag dient dan ook beantwoord te worden of dit aan mr. X tuchtrechtelijk verwijtbaar is.

Het hof beantwoordt deze vraag bevestigend. Naar vaste rechtspraak van het

hof dienen belangrijke informatie en afspraken schriftelijk aan de cliënt te worden bevestigd. De ratio van deze regel is dat de advocaat dient te voorkomen dat misverstand, onzekerheid of geschillen ontstaan over de wijze waarop hij een zaak behandelt. In de onderhavige zaak heeft klager gemotiveerd betwist dat hij zich kon verenigen met de vordering (petitum) van de conceptdagvaarding, te weten schadevergoeding op te maken bij staat. In aanmerking genomen dat mr. X de zaak van klager gedurende ongeveer twee jaar heeft laten behandelen door een juridisch medewerker, niet een advocaat, van zijn kantoor voordat een dagvaarding werd uitgebracht en voorts, dat mr. X, die in de procedure als gemachtigde voor klager zou optreden, in die twee jaar nimmer persoonlijk inhoudelijk contact over deze letselschadezaak met klager heeft gehad, had mr. X er ten minste op moeten toezien dat schriftelijk aan klager werd bevestigd dat klager zich met de dagvaarding en de gekozen opzet van de procedure kon verenigen. Dit is immers een belangrijke afspraak terwijl onder de hiervoor geschetste omstandigheden licht misverstand tussen mr. X en klager kan ontstaan of klager zich al dan niet met de dagvaarding had verenigd.

Met betrekking tot grief II erkent mr. X blijkens zijn toelichting op deze grief dat het gewraakte handelen van zijn medewerker, waarvoor mr. X verantwoordelijk is, onder de gegeven omstandigheden niet toelaatbaar is geweest. Hij wijst erop dat zijn medewerker heeft gehandeld tegen de in zijn kantoor geldende instructie en dat hij, zodra hij weet kreeg van een en ander, ogenblikkelijk maatregelen heeft getroffen en het dossier heeft vrijgegeven. Daarnaast heeft hij gezorgd dat de declaratie werd gecrediteerd en heeft hij in een brief aan de deken excuses aangeboden aan klager. Bovendien heeft hij klager, nadat de onderhavige klacht werd ingediend, nog bijgestaan ter comparitie en heeft hij getracht de belangen van klager zo goed mogelijk te behartigen. Op grond van deze bijzondere omstandigheden, waarbij mr. X tevens wijst op de per-

soonlijheidsstructuur van klager en de reële mogelijkheden binnen de algemene dagelijkse gang van zaken op een advocatenkantoor, vraagt mr. X zich af of een en ander nog wel tuchtrechtelijk verwijtbaar is.

Met de raad is het hof van oordeel dat mr. X verantwoordelijkheid draagt voor zijn medewerker en dat de omstandigheid dat instructies van mr. X aan personeelsleden die, hoewel geen advocaat, zelfstandig zaken voor hem behande-

len, niet worden uitgevoerd, voor risico van mr. X komt. Daarvan dient hem in dit geval wel degelijk tuchtrechtelijk een verwijt te worden gemaakt. De door mr. X genoemde bijzondere omstandigheden maken dat niet anders. Ook deze grief faalt.

Grief III wordt verworpen. Gelet op de ernst van de door klager aan mr. X toevertrouwde belangen, letselschade, en van de aan mr. X verweten gedragingen, ziet het hof in de door mr. X aangevoer-

de argumenten geen aanleiding om een lichtere maatregel op te leggen dan die van berisping.

Volgt

De beslissing van de raad wordt bekrachtigd.

.....
(advertenties)

Het Triage-team
zorgt voor een deskundig medisch advies bij:

- Verkeersletsels.
- Vermeende medische fout.
- Beroepsgelateerde aandoeningen.
- Arbeidsongeschiktheidsverzekeringen.
- Ongevallen verzekeringen.
- Opstellen belastbaarheidsprofiel.
- Overige zaken met een medisch aspect.

Ervaren artsen geven u, met een heldere probleemanalyse, overtuigende argumenten.

Triage neemt deel aan de RvR-regeling voor haalbaarheidsbeoordeling van een vermeende medische fout of kan voor 'fixed price' hierover adviseren (vraag naar de voorwaarden).

De medewerkers bewaken de doorlooptijd.
Binnen 10 werkdagen ontvangt u advies.

Triage medisch adviesbureau werkt landelijk vanuit 's Hertogenbosch uitsluitend voor advocaten welke opkomen voor het slachtoffer.
Anita Petit dit de la Roche, office manager
of één van de andere medewerkers staan u graag te woord.

Postbus 2266

5202 CG 's-Hertogenbosch

Heltheuvelpassage 22b

5246 AP 's-Hertogenbosch

www.Triageconsult.nl

info@triageconsult.nl

073 627 94 00

270 jaar ervaring is voor ons niet genoeg

Schipper Noordam zoekt ambitieuze medewerkers

Ondernemingsrecht Insolventierecht Transportrecht

“Het interessante aan het werken op dit kantoor is het brede palet van disciplines. Op ieder zakelijk rechtsgebied hebben we een expert in huis.”

Matthijs van der Laarse,
advocaat sinds 2005

“Resultaten boeken voor mijn cliënten. Dat is mijn drive. En dat vraagt om een mentaliteit die je hier gelukkig bij iedereen aantreft. Betrokken, pragmatisch en volhardend.”

Esther Abramse,
advocaat sinds 2006

Schipper *Noordam*
advocaten

Informatie en sollicitatie:
Mr. Jorin Hagendoorn

t. 010 24 18 900
www.schippernoordam.com

GOEDVRIEND ADVOCATEN

Het kantoor Goedvriend Advocaten is gevestigd nabij het centrum van Nijmegen aan de St. Annastraat nr. 299. Het kantoor heeft een samenwerkingsverband dat wordt gevormd door advocaten die zelfstandig praktijk voeren. Het samenwerkingsverband is gebaseerd op kostendeling.

Momenteel zijn er zes advocaten werkzaam. Binnen een informele en prettige werksfeer worden er op een hoog niveau juridische diensten verleend. In verband met uitbreiding van het kantoor per januari 2008 willen wij graag in contact komen met collega's/confrères die de ambitie hebben en de uitdaging aandurven zich als zelfstandig advocaat bij ons aan te sluiten.

U kunt uw schriftelijke reactie sturen naar: **GOEDVRIEND ADVOCATEN**, t.a.v. mw. M. Dorresteyn, Postbus 31134, 6503 CC Nijmegen. U kunt ook via e-mail reageren: info@goedvriend.nl

TOGA
atelier
Schout & Katsantonis

www.toga.net

- Rijksleverancier
- Toga's op maat van eerste kwaliteit stof
- Korte levertijd
- Bef cadeau bij bestelling toga

Industrieweg 51 3044 AS Rotterdam
Tel. 010 - 245 07 66 Fax 010 - 245 07 67

Ter overname gezocht:

Praktijken op het gebied van:

- *personen- en familierecht / bopz*
- *strafrecht*
- *vreemdelingenrecht*

Bij voorkeur in de regio Rotterdam.

Nadere informatie bij mr M.G. Bannenberg
Postbus 19200, 3001 BE Rotterdam
T 010 - 28 00 265 of 06 - 27 312 530.

INTERNATIONAAL JURIDISCH INSTITUUT

Spui 186
2511 BW
's-Gravenhage
telefoon 070-3460974
telefax 070-3625235
E-mail iji@worldonline.nl

Het Internationaal Juridisch Instituut adviseert in zaken betreffende internationaal en buitenlands recht, in het bijzonder waar het gaat om vragen van internationaal privaatrecht en buitenlands privaatrecht en procesrecht.

Werkterreinen zijn onder andere:

- personen- en familierecht
- nationaliteitsrecht
- erfrecht
- procesrecht
- overeenkomstenrecht
- strafrecht
- onrechtmatige daad

De brochure inzake taak, werkwijze en tarifiering wordt op verzoek toegezonden.

Bezoek onze site: www.iji.nl

VOX ET
LINGUA

Vertalingen (gewaarmerkt)

Da Costakade 8-huis
1052 SJ Amsterdam

Mobiel 06-20004823
Telefoon 020-6167821
E-mail vox@euronet.nl
Internet www.voxetlingua.nl

VOX ET LINGUA |

Cleary Gottlieb is een internationaal advocatenkantoor met ongeveer 950 advocaten wereldwijd. Reeds meer dan 60 jaar zijn wij in Europa vertegenwoordigd met 300 advocaten. In Brussel werken 70 advocaten van 20 verschillende nationaliteiten. Voor ons kantoor in Brussel zoeken wij een Nederlandse

ADVOCAAT (M/V)

Onze cliënten zijn hoofdzakelijk multinationals, financiële instellingen en regeringen die wij juridisch begeleiden bij een verscheidenheid aan financiële en economische transacties en procedures. Ons kantoor in Brussel concentreert zich op het mededingingsrecht van de EU en haar Lidstaten, algemeen Europees recht, handels- en vennootschapsrecht (vooral overnames en joint ventures), arbitrage en bank- en kapitaalmarktrecht.

Wij zoeken een zeer gemotiveerde, internationaal georiënteerde kandidaat met teamspirit die ook zelfstandig kan werken. U moet uitstekende studieresultaten kunnen voorleggen en juridisch Engels in woord en schrift perfect beheersen (U heeft bij voorkeur ook kennis van andere talen). Een postdoctorale studie, (vooral LL.M.) met goede resultaten in een Engelstalig land, is zeer gewenst. Hoewel ervaring geen vereiste is, geven wij de voorkeur aan kandidaten die hun Nederlandse advocatenstage hebben voltooid.

U zult kunnen meewerken aan juridisch hoogstaande projecten in een internationaal kader. U wordt lid van een team van advocaten en krijgt een "on-the-job" opleiding. U heeft interesse voor Nederlands vennootschaps- en financieel recht. Aangezien ons kantoor niet in departementen is opgedeeld, zult U echter de gelegenheid hebben om te werken aan verschillende projecten. De vergoeding staat in verhouding tot de hoge verwachtingen.

Geïnteresseerden wordt verzocht om hun CV, in het Engels, op te sturen naar: Cleary Gottlieb Steen & Hamilton LLP, Wetstraat 57, 1040 Brussel, België, ter attentie van Maurits Dolmans en Peter Werdmuller.

Voor vragen kunt U contact opnemen met Linda Vandevelde, HR Manager
E-mail: brulegalrecruit@cgsh.com
Telefoon: 0032 2 287 20 00
Fax: 0032 2 231 16 61
www.clearygottlieb.com

NEW YORK

WASHINGTON

PARIS

BRUSSELS

LONDON

MOSCOW

FRANKFURT

COLOGNE

ROME

MILAN

HONG KONG

BEIJING

DOORBRAAK AOV ADVOCATUUR

Mutsaerts realiseert doorbraak in arbeidsongeschiktheidsverzekering voor advocatuur en notariaat

Middels een verzekering exclusief ontwikkeld voor advocatuur en notariaat, biedt Mutsaerts een oplossing met uitgebreide voorwaarden en met verreweg de scherpste premiestelling. Dit scheelt u, afhankelijk van de aanvangsleeftijd, 25 tot 70% over de gehele looptijd.

- beroepsarbeidsongeschiktheid gedurende de hele looptijd
- gerenommeerde verzekeraar
- zowel individueel mogelijk als op collectieve basis voor gehele maatschap
- hoge verzekerde bedragen mogelijk (maximaal € 350.000,- op jaarbasis)

Premievergelijking gehele looptijd

Verzekerd bedrag € 100.000 • Wachtijd 1 jaar

60 jaar 0% index	Traditionele partij	Mutsaerts
35 jaar tot einde	139.652	91.553
40 jaar tot einde	119.336	71.150
45 jaar tot einde	90.821	48.234
50 jaar tot einde	58.393	24.713
55 jaar tot einde	25.835	5.513
65 jaar 0% index	Traditionele partij	Mutsaerts
35 jaar tot einde	215.551	144.940
40 jaar tot einde	190.244	121.832
45 jaar tot einde	154.635	94.480
50 jaar tot einde	114.009	63.561
55 jaar tot einde	73.154	31.861

Wie is Mutsaerts?

Mutsaerts BV, gevestigd in Tilburg, is een onafhankelijk assurantie-kantoor en heeft een geschiedenis die teruggaat tot 1926.

Veel advocaten(kantoren) behoren tot haar clientèle. Het aangaan van een langdurige relatie staat hierbij voorop, waarbij Mutsaerts een proactieve rol vervult.

Uitnodiging

Hebt u interesse in een voor u of uw kantoor op maat gemaakte offerte of vergelijking? Neemt u dan rechtstreeks contact op met ons kantoor en vraagt u naar drs. Freek Njio, fnjio@mutsaerts.nl

Mutsaerts BV
Ringbaan West 240 · Tilburg
Postbus 9102 · 5000 HC Tilburg
T 013 5942828
F 013 5942829
www.mutsaerts.nl

Amsterdam - Den Haag - Eindhoven - Rotterdam - Utrecht - Londen - New York

Wees eigentijds

Wegens de sterke groei van onze praktijk, zijn wij voor onze vestigingen op zoek naar:

Advocaat-medewerkers Ondernemingsrecht
(alle vestigingen)

Advocaat-medewerkers Huurrecht
(Eindhoven)

Advocaat-medewerkers Vastgoed
(Den Haag, Rotterdam en Eindhoven)

Advocaat-medewerkers Pensioenrecht
(Amsterdam)

sr. Advocaat-medewerkers Ondernemingsrecht
(alle vestigingen)

Profiel

Voor deze functies zoeken wij ondernemende juristen die een tikje eigenzinnig, eigenwijs en eigentijds zijn. Mensen die bereid zijn een stap extra te zetten, voor zichzelf, voor collega's en voor cliënten.

Ons aanbod

Holland Van Gijzen biedt een dynamische baan in een prettige en collegiale sfeer. Onze arbeidsvoorwaarden zijn uitstekend. Daarnaast bieden wij een breed pakket aan opleidingen.

Belangstelling?

Stuur of mail dan je sollicitatie (met cv) naar Holland Van Gijzen Advocaten en Notarissen, afdeling Human Resources t.a.v. Eva Verhoef, Postbus 7925, 1008 AC Amsterdam of mail je sollicitatie naar recruitment@hollandlaw.nl.

Holland Van Gijzen Advocaten en Notarissen heeft een strategische alliantie met Ernst & Young Belastingadviseurs.

OMVR | Lunenberg Advocaten is met 25 advocaten een toonaangevend middelgroot kantoor. Vanuit 4 vestigingen (Harderwijk, Nunspeet, Nijkerk en Elburg) worden onze plaatselijke, regionale en landelijke cliënten bijgestaan. Onze advocaten zijn o.a. actief op de volgende rechtsgebieden: handels- en ondernemingsrecht, arbeidsrecht, insolventierecht, ambtenarenrecht, strafrecht, letselschade en personen- en familierecht.

Voor onze vestiging te Harderwijk zijn wij onder meer op zoek naar een:

advocaat-medewerker/-stagiair (m/v)
met bijzondere aandacht voor **ondernemingsrecht**

Indien u werkzaam wilt zijn binnen een professionele en dynamische organisatie waar ruimte geboden wordt voor specialisatie, dan bieden wij u een uitdagende baan met goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden.

Uw schriftelijke reacties kunt u binnen twee weken richten aan:

OMVR | Lunenberg Advocaten
T.a.v. mw. G.S.H.M. van den Berg
Postbus 87, 3840 AB Harderwijk
E-mail: gemma@omvradvocaten.com

Urios

maakt tijdschrijven makkelijk

Eenvoudig uren registreren en declareren doet u met Urios. Een licentie kost slechts € 17,50 per advocaat per maand.

- Dossiers
- Cliënten
- Urenregistratie
- Verschotten
- Declaraties
- Debiteuren

www.ursos.nl

"Eitri's uren en declaratiesysteem is een uitkomst voor de advocatuur"

dhr. A. Lesgever, secretariaat
Kalkman & Dormeier advocaten
Leiden

www.eitri.nl • info@eitri.nl • (072) 512 22 05

van Nierop & Hijma
advocaten

zoeken een

Advocaat

die op basis van kostendeling ons kantoor komt versterken. Ons kantoor is voornamelijk actief op het gebied van het migratierecht, maar andere rechtsgebieden zijn welkom.

Inlichtingen bij mr. R. Hijma

Postbus 14002
3508 SB Utrecht
Tel.: 030 - 233 37 34
E-mail: advocaten@vannierop-hijma.nl

Als advocaat heb je bij ons niet alleen uitzicht op de mooiste rivier van Europa

Ook op een carrière die recht doet aan je ambitie

Werken voor ondernemingen, overheden en instellingen in binnen- en buitenland, deel uitmaken van een commercieel kantoor met nagenoeg alle rechtsgebieden, is dat je ambitie? Maak dan kennis met Kneppelhout & Korthals, het professionele en degelijke, toch eigentijdse kantoor van stand dat staat voor langdurige relaties. In ons team van ruim 30 advocaten werken specialisten met hart voor de cliënt integer en constructief samen. Dat kan intern leiden tot kritische discussies tot ver na kantoortijd. Een blik op de Maas werkt vaak stimulerend en motiverend. Bij ons raak je nooit uitgeleerd.

Wij zoeken voor spoedige indiensttreding voor onze sectie Vastgoed en Bestuursrecht:

Advocaat-medewerker of advocaat-stagiaire (m/v)

Kennis van het bouwrecht en/of aanbestedingsrecht, ook buiten de advocatuur opgedaan, is een pré.

Sollicitatiebrieven met c.v. en cijferlijst kunt u richten aan mw L.M. van Aalst, postbus 546, 3000 AM Rotterdam, e-mail: lm.van.aalst@kneppelhout.nl, tel.: 010-4005100

www.kneppelhout.nl

Een carrière bij Kneppelhout & Korthals, advocaten met proven track records, professioneel, eigentijds, flexibel en toch gedegen.

KNEPPELHOUT & KORTHALS

Maakt uw kantoor gebruik van interim-advocaten of juristen? En zoekt u daarbij meer dan kennis alleen? Neem dan contact op met mr Edmond Gevaerts van PlusTalent Legal. Wij hebben de interim-advocaat die bij uw kantoor past.

PlusTalent.

Legal bv

Postbus 174 / 3970 AD Driebergen
Driebergsestraatweg 27 / 3941 ZS Doorn
T 0343 533 435 / F 0343 533 030
e.gevaerts@plustalent.nl / www.plustalent.nl

Interim-advocaten die uw praktijk kennen

Advocaten met meerwaarde

Procederen in Duitsland?

Duitse advocaten, vloeiend tweetalig, gespecialiseerd in Nederlands-Duitse rechtszaken

Blankestijn & Oortman Advocaten en Rechtsanwältinnen
Postbus 619, 7550 AP HENGELO
Telefoon 074 - 259 38 67
Fax 074 - 259 38 68
www.blankestijnoortman.nl

Maatnemen na telefonische afspraak

Nu ook advocatentoga's in standaardmaten!
Compleet met 2 beffen.

Amsteldijk 18 E
1074 HR Amsterdam
Tel./faxnr: 020-6629514
www.togamakerijrhebergen.nl
info@togamakerijrhebergen.nl

Beffen uit voorraad leverbaar

"Je eigen zaken kiezen"

Jurist Tim van Santen in zijn persoonlijke video op juristbijdas.nl

DAS rechtsbijstand

AMSTERDAM ARNHEM 'S-HERTOGENBOSCH RIJSWIJK

LET OP:
INSCHRIJVEN IS NOG MOGELIJK
TOT EN MET 17 OKTOBER A.S.!
DIT GELDT OOK VOOR DE
PO-CURSUSSEN VAN KLUWER.

**JONGE BALIE CONGRES 2007
RECHT & RELIGIE:**

VAN GOD | LOS?

DATUM: 1&2 NOVEMBER 2007
LOCATIE: NH LEEUWENHORST
TE NOORDWIJKERHOUT
INSCHRIJVEN: WWW.JONGEBALIECONGRES.NL

Kluwer Opleidingen verzorgt PO-cursussen
in samenwerking met de
Jonge Balie Congres Commissie.
Voor cursusaanbod en inschrijving zie
www.jongebaliecongres.nl.

Op zoek naar CAO-informatie? Stop met zoeken!

Uiterst gebruiksvriendelijk

*Puntsgewijs én
volledige teksten*

Salaristabellen

*Meer dan
900 CAO's*

*Full tekst
zoeken*

Vergelijken

CAOresearch: bespaart tijd en geld!

Voor alle mogelijkheden ga naar www.caoresearch.nl/demo

zoeken op korte termijn ter versterking

een medewerker en/of gevorderde stagiaire

Wij bieden een goed geoutilleerd kantoor met een informele werksfeer. In de gevarieerde civiele praktijk ligt de nadruk op personen- en familierecht, arbeidsrecht en huurrecht. U werkt zelfstandig in uw eigen dossiers.

Sollicitaties kunnen worden gericht aan:
mr. M. van der Aa, bij wie ook nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen.

postbus 54
5000 AB Tilburg
013 - 536 90 55
kantoor@vanderaa-advocaten.nl

**Van Aalst & Daniëls Advocaten
Amsterdam**

zoekt

een advocaat-stagiaire

Het kantoor, bestaande uit negen advocaten, heeft een commerciële praktijk en behandelt vooral zaken op het gebied van het contractenrecht, arbeidsrecht, personen- en familierecht en strafrecht.

Sollicitatiebrieven met curriculum vitae en pasfoto binnen 14 dagen richten aan mevr. mr. K.I. van Aalst, Roemer Visscherstraat 24, 1054 EX Amsterdam.

www.adadvocaten.nl

**DARFUR
VRAAGT OM
GERECHTIGHEID.**

Meer dan 200.000 doden.
2,5 miljoen ontheemden.
Een tragedie die nooit had mogen gebeuren.
En die zeker niet onbestraft mag blijven.
Twee mensen zijn nu aangeklaagd bij
het Internationaal Strafhof.
Laten we zorgen dat ze naar Den Haag
komen om terecht te worden. Help mee.

STEUN HET ARRESTATIEBEVEL OP AMNESTY.NL

Korvinus Abeln

ADVOCATEN
AMSTERDAM

Korvinus Abeln advocaten is gespecialiseerd in ondernemingsrecht en strafrecht. Cliënten waarderen de inventieve professionaliteit en grote betrokkenheid. Er heerst een enthousiaste en informele werksfeer.

Wij zoeken voor de sectie ondernemingsrecht een:

gevorderde advocaat-stagiaire / medewerker

alsmede een:

advocaat-stagiaire

Het profiel:

- ambitieuze instelling;
- kritisch, analytisch en creatief denkvermogen;
- ondernemend en brede interesse;
- ervaring binnen de advocatuur, rechterlijke macht of het wetenschappelijk onderwijs is een pre.

Schriftelijke reacties kunnen binnen 14 dagen worden gericht aan mr. Nicolet M. Don, Emmalaan 23, 1075 AT Amsterdam. Voor meer informatie kunt u met haar telefonisch contact opnemen: telefoonnummer 020 - 6797929. Zie ook onze website: www.ka-advocaten.nl

LAMMERS MOLKENBOER ROSENDAAL
ADVOCATEN

heeft een vacature voor

een medewerker en/of (gevorderde) stagiaire (m/v)

voor de algemene praktijk

Uw schriftelijke sollicitatie, vergezeld van curriculum vitae en cijferlijsten kunt U binnen 14 dagen richten aan :

mr. Y.A.W.M. Molkenboer
Postbus 128
5340 AC Oss
tel. 0412 - 61 44 43

www.lmradvocaten.nl

VAN KOOTEN ADVOCATEN

Van Kooten Advocaten is een jong kantoor waar drie advocaten werkzaam zijn. Ons kantoor heeft vestigingen in Utrecht en Montfoort en voert een gemengde praktijk. Binnen het kantoor is de ruimte om een eigen specialisme te ontwikkelen c.q. verder uit te bouwen.

Voor onze Utrechtse vestiging zoeken wij een:

advocaat-stagiaire / advocaat-medewerker
Affiniteit met het personen- en familierecht heeft de voorkeur. Werken in deeltijd of op kostenbasis is bespreekbaar.

Voor meer informatie: www.vankootenadvocaten.nl

Uw sollicitatie kunt u richten aan Van Kooten Advocaten, t.a.v. mw. mr. C.A. van Kooten - de Jong, Vondellaan 128 te 3521 GH Utrecht. Email: dejong@vankootenadvocaten.nl

Kennedy Van der Laan heeft plaats
voor talentvolle advocaatstagiairs.

www.kennedyvanderlaan.nl/vacatures

Kennedy Van der Laan, advocatuur en notariaat, Haarlemmerweg 333, 1051 LH Amsterdam

Tekening: Moritz Ebinger

VAN DER FELTZ

a d v o c a t e n

Onze cassatiepraktijk groeit.

Wij hebben daarom plaats voor een getalenteerde stagiaire/medewerker met belangstelling voor cassaties.

vastgoed | bestuursrecht | cassaties

www.feltz.nl/vacatures

WINTERTALING

advocaten & notaris

Ervaren advocaat-medewerker voor de personen- en familierechtpraktijk (m/v)

Wintertaling is een advocaten- en notariskantoor gevestigd aan de Zuidas te Amsterdam in een goed geoutilleerd kantoorgebouw. Het kantoor kent drie secties, waarvan één is gespecialiseerd in het personen- en familierecht. Deze sectie personen- en familierecht bestaat uit 4 advocaten. De praktijkvoering vindt op hoog niveau plaats.

Vanwege uitbreiding van de praktijk is de sectie personen- en familierecht op zoek naar een ervaren advocaat-medewerker met relevante ervaring op dit gebied. De sectie komt graag in contact met een advocaat die juridisch goed is onderlegd, wetenschappelijke belangstelling heeft en in staat is om complexe zaken te behandelen. Het (aspirant) lidmaatschap van de Vereniging van Familierechtadvocaten en Scheidingsbemiddelaars (VFAS) en ervaring met/interesse in erfrechtelijke zaken strekken tot aanbeveling.

Reacties kunnen uiterlijk tot 13 oktober a.s. worden gericht aan Wintertaling advocaten en notaris t.a.v. mevrouw I. Casper-Araújo, postbus 7919, 1008 AC Amsterdam. Informatie over het kantoor kunt u vinden op de website www.wintertaling.nl. Voorts kunt u inlichtingen verkrijgen bij de partners van de sectie, de heer A.W.M. Willems of de heer M.S. van Gaalen (020 - 330 59 58).

CROON DAVIDOVICH

ZOekt

commercieel ingestelde medewerkers en gevorderde stagiaires met hersens en met passie voor een of meer van de volgende rechtsgebieden: vastgoedrecht, huurrecht, intellectueel eigendomsrecht, IT-recht, contractenrecht en arbeidsrecht.

Geïnteresseerd?

Neem contact op met mr Jung Nam Heeringa

CROON DAVIDOVICH ADVOCATEN
HERENGRACHT 444
1017 BZ AMSTERDAM

T +31 20 535 3370
F +31 20 535 3371
E INFO@CROONDAVIDOVICH.NL
WWW.CROONDAVIDOVICH.NL

De Jonge Advocaten zoekt:

1 of 2 advocaat-medewerker(s) M/V

Bij De Jonge Advocaten zijn op dit moment 10 fee-earners werkzaam.

En wij willen uitbreiden. In verband met groeiende activiteiten zoeken wij er op korte termijn 1 of 2 advocaat-medewerkers bij. Wij richten ons op cliënten en niet op zaken. Dat komt in alles terug. Het gaat bij ons niet om de uren maar om het resultaat; die cliënt moet tevreden worden gesteld. Dat is waar het om draait.

Wij zijn er voor hen en niet andersom. In de weg daar naar toe tref je je collega's, die het volledig met dit principe eens zijn en jou met enthousiasme, deskundigheid en creativiteit ondersteunen en motiveren. Eén voor allen en allen voor één. En daarnaast moet er vooral geleefd en veel gelachen worden.

Medewerkers met ondernemersbloed en dus ten dele al met een eigen praktijk zijn eveneens welkom.

WWW.DE JONGE ADVOCATEN.NL

De Jonge Advocaten

Essenlaan 4
3062 NM Rotterdam
Telefoonnummer:
010-21 40 400
Faxnummer:
010-21 40 211
www.dejongeadvocaten.nl

VAN DEN BIESEN BOESVELD ADVOCATEN

Wij hebben een prachtpraktijk op het gebied van het bestuursrecht en het (overheids)aansprakelijkheidsrecht. Europees recht is ons net zo vertrouwd als het Nederlandse. Procederen over ruimtelijke ordening en natuur en milieu is bij ons aan de orde van de dag. Niet zelden gaat het om pionieren, ook in juridische zin. Wij werken voor een groot aantal lagere overheden, maatschappelijke organisaties en particulieren.

Wij zoeken een

ADVOCaat-MEDEWERKER

en een

ADVOCaat-STAGIAIRE

in het bijzonder voor de natuur- en milieupraktijk

Brieven graag binnen twee weken na de datum van deze advertentie zenden aan:

VAN DEN BIESEN BOESVELD ADVOCATEN

t.a.v. mr. Robbert Boesveld

Postbus 16674

1001 RD AMSTERDAM

e-mail: robbertboesveld@vandenbiesenboesveld.nl

WRIT

unit-1 is een ontwerperscollectief
onze werkzaamheden:
grafisch & typografisch ontwerp_concept_dtp
multimedia & internet ontwerp

u kunt ons mailen voor een presentatie cd-rom
info@unit-1.nl_www.unit-1.nl_070 388 35 61

kleermakerij sinds 1937

Bernard Poelman

o.a. leverancier van toga's aan het
Internationaal Gerechtshof der Verenigde Naties

Superieure toga's

- op uw maat gemaakt
- leverbaar in wol/terlenka (lichtgewicht)
- of in zuiver wol (ultra-lichtgewicht)
- voldoende beffen in voorraad
- eventueel levering binnen enkele dagen mogelijk

Lange Poten 19
2511 CM 's-Gravenhage
telefoon: (070) 346 17 42
fax: (070) 362 11 70
E-mail: info@bernard-poelman.nl
www.bernard-poelman.nl

Maak van je cliënt je collega!

Tijd voor een flitsende start in de televisiebranche!
Producent SNP Holding B.V. zoekt nog een

bedrijfsjurist

(werkervaring 2-4 jaar)

Check onze website: www.snpholding.nl

RENE STOKVIS PRODUCTS tvbvb

Goed lopend klein advocatenkantoor (8 kamers) met een algemene praktijk in het midden van het land met behoorlijke groeipotenties wordt bij gebrek aan opvolger ter overname aangeboden aan serieuze gegadigden. De mogelijkheid bestaat om te starten met een samenwerkingsverband met afspraken tot overname op nader af te spreken termijn.

Belangstellenden worden verzocht te reageren onder vermelding van naam, telefoonnummer en een korte omschrijving van de praktijkvoering.

Alle reacties worden met de hoogst mogelijke discretie behandeld.

Uw reactie kunt u onder nummer 7867 zenden aan:
Bureau BDM B.V.
Steekterweg 80G
2407 BH Alphen aan den Rijn

PRAKTIJKRUIMTE TE HUUR OP A LOCATIE TE ROTTERDAM

In ons representatieve en statige pand in Rotterdam hebben wij enkele kamers te huur voor zelfstandig praktijkvoerende advocaten/advocates. (o.a. alle civiele zaken van Mr van der Griend gaan naar de huurders)

Het betreft ruime stijlvolle kamers aan de voorzijde.
Eventueel mogelijkheid voor een gehele etage.

Voor informatie gelieve contact op te nemen met:
Mr W.F. van der Griend (010 - 478 20 00)
Mathenesserlaan 214, 3021 HM ROTTERDAM

Verscherping van het Mededingingsrecht

JFV GROTIUS CONGRES 2007

datum 14 NOVEMBER
prijs €275,-
locatie NATURALIS. LEIDEN
aanmelding WWW.JFVGROTIUS.NL

dagvoorzitter

MR. I.W. VERLOREN VAN THEMAAT

sprekers

CH.B. APTROOT MR. P. GLAZENER
MR. M. BAKKER DR. A.R. HARTMANN
MW. MR. S. BEESTON MR. P. KALBFLEISCH

MR. G.W. VAN DER KLIS
MW. MR. F.J. LEEFLANG
DR. M.P. SCHINKEL

MR. CH.R.A. SWAAK

Welke advocaat aansprakelijkheids- en verzekeringsrecht is toe aan de volgende zet?

Bij Van Benthem & Keulen zijn 50 advocaten werkzaam. Wij werken vooral voor (middel)grote ondernemingen, overheden, verzekeraars en (zorg)instellingen. De sectie aansprakelijkheids- en verzekeringsrecht speelt van oudsher een belangrijke rol binnen ons kantoor. De sectie werkt uitsluitend voor verzekeraars en zij wil haar positie in de markt verder uitbouwen.

Wij zijn daarom op zoek naar een:

ervaren medewerker

De medewerker die wij zoeken:

- heeft (ruime) ervaring op het gebied van het aansprakelijkheids- en verzekeringsrecht;
- heeft de kwaliteiten van een ondernemer en is acquisitief sterk;
- beschikt over leidinggevende kwaliteiten;
- bezit uitstekende sociale en communicatieve vaardigheden.

Na gebleken geschiktheid behoort toetreding tot de maatschap tot de mogelijkheden.

Daarnaast zijn we voor dezelfde sectie op zoek naar een:

stagiaire

De stagiaire die wij zoeken:

- is ook geïnteresseerd in gezondheidsrecht;
- zet graag zijn tanden in complexe zaken;
- beschikt over een gezonde dosis ambitie, humor en doorzettingsvermogen;
- is uiteraard communicatief en juridisch bovengemiddeld sterk.

Bent u geïnteresseerd, zend dan uw brief met cv aan de heer mr drs. J. Koggink (jkoggink@vbk.nl) of bel voor nadere informatie met mr J. Meyst-Michels (030 - 259 57 26).

VAN BENTHEM & KEULEN
advocaten

Heb jij iets aan ons toe te voegen?

Dit zijn onze advocaten. Zo'n 55 ambitieuze persoonlijkheden. Ze werken in sectie- en teamverband, waardoor ze hun kennis met elkaar delen. We geven onze advocaten bovendien de ruimte om zich optimaal te ontwikkelen, want wij investeren graag in kennis en kwaliteit. Er uit halen wat er in zit, dus optimaal presteren. Voor onze klanten doen we dat al meer dan 30 jaar en juist daardoor kunnen we onze dienstverlening naar een steeds hoger niveau brengen en behoren we inmiddels tot de top-30 kantoren.

Momenteel zijn we op zoek naar nog meer gedreven persoonlijkheden, die graag als advocaat onze organisatie willen versterken. We hebben vacatures voor advocaat-stagiaires voor de rechtsgebieden **Bouwrecht**, **Insolventierecht** en **Onroerend goedrecht**.

Denk jij dat je inderdaad iets kunt toevoegen aan ons team? Vul dan het sollicitatieformulier in op onze website: **www.poelmannvandenbroek.nl**, of stuur binnen twee weken na verschijnen van deze advertentie een brief met cv aan: Poelmann van den Broek advocaten, t.a.v. Daniëlle de Wilde, HR manager, Postbus 1126, 6501 BC Nijmegen.

Poelmann
van den Broek
a d v o c a t e n

St. Canisiusweg 19f 6511 TE Nijmegen T +31 243 810 810 F +31 243 810 820
info@poelmannvandenbroek.nl **www.poelmannvandenbroek.nl**

Procureur, niet verplicht wel zo zeker

De verplichte procureurstelling wordt afgeschaft. Streefdatum 1 maart 2008.

Daarna is de keus aan u. Zelf doen, of kiest u voor zeker?

Uitbesteden kan ook na 1 maart 2008 aan elk van de 19 leden van de Procureurskring. Zij gaan op de vertrouwde, deskundige wijze door met het leveren van procureursdiensten. De 19 kantoren bieden de waarborg van voortzetting van procureursdiensten in alle arrondissementen. Dan weet u zeker dat uw instructies en stukken op tijd, op de juiste plaats terecht komen.

Voor informatie: www.procureurskring.nl

procureurs
kr1n9

Heb jij je kruiwagen al gevonden?

Je bent jurist en hebt passie voor je vak. Hoewel je huidige functie leuk is, vraag je jezelf met regelmaat af of je wel op de juiste weg bent. Brengt deze baan je bijvoorbeeld dichterbij je uiteindelijke ambitie? Of moet je misschien andere stappen nemen om je doel te bereiken? Een gericht carrièrepad heeft immers alles te maken met planning, duidelijke doelen en bewuste keuzes. En dat is soms best lastig. Want je vak goed uitoefenen is één ding; succesvol richting geven aan je carrière een vak apart!

Bij Brunel Legal kennen we de juridische markt en weten we waar de kansen liggen. We hebben overal contacten; van middelgrote bedrijven tot multinationals, van advocatuur tot non-profit organisaties. Hierdoor weten we wat er speelt en waar we de meeste uitdagende projecten en interessantste opdrachten voor jou kunnen vinden. Gebruik ons dus gerust om binnen te komen bij de organisatie van jouw keuze. Dat is ons vak en daar zijn we goed in. Wij geven je graag een stevige zet in de juiste richting, zodat jij tijd overhoudt om te doen waar je goed in bent: uitblinken in jouw vak.

Dus... ook behoefte aan zo'n goede kruiwagen? Stuur ons dan je CV via www.brunel-legal.nl of bel ons op 020 - 312 15 54. Dan maken we snel een afspraak voor een nadere kennismaking!

www.brunel-legal.nl

brunellegal

Carrièremaker voor juristen